Serving JinShasan
049553
gyanmandir@kobatirth.org

॥ श्रीजिनाय नमः ॥

॥ अथ श्रीधम्मिलचरित्रं भाषांतरोपेतं प्रारभ्यते ॥

(द्वितीयो भागः)

(मूलकर्त्ता—श्रीजयशेखरसूरिः)

भाषांतरकर्त्ता— श्रावक मनसुखलाल हीरालाल हंसराज. (जामनगरवाळा)

हस्तायातस्वनाशेन । घातेनेव यमस्य सः ॥ दोदूयमानोऽनुदिनं । व्यधात्तत्रापि रोदनं ॥९९॥
ग्रामाधिपस्ततस्तस्मै । शालेयं कृपया ददौ ॥ धेनुं च रोहिणीं नाम्ना । परार्था हि सतां श्रियः ॥

तथा त्यां पण ते हाथ आवेलां धनना नाशथी जाणे यमे पोताने मारी नाख्यो होय नहि तेम हमेशां दुभातो थको रोवा लाग्यो ॥ ९९ ॥ त्यारे ते गामना ठाकोरे तेने (दुःखी जोइ) एक खेतर आप्युं तथा एक रोहिणी नामनी गाय आपी, केमके सज्जनोनी लक्ष्मी परोपमाटे होय छे. ॥ १०० ॥ एवामां वनना दावानलने नाश करनारो ज्यारे वरसाद आव्यो त्या-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S.
Jun Gun Aaradhak Trust

१७४

१००॥ अन्यदा वनदावाग्नि—दाहदुहि घनागमे ॥ ...प्रे विप्रो नवप्रौढि—शाली शालीनुवाप
ः ॥ १ ॥ इतश्चासादिते व्योम—मणिग्रहणपर्वणि ॥ धनलाभाशया सर्वे । माद्यंतिस्म द्विजात-
यः ॥ २ ॥ शालिर्विपच्यते याव—त्तावत्पर्वणि पूषणः ॥ गत्वा ग्रामांतरं कंचि—द्धनं संचिनो-
म्यहं ॥ ३ ॥ ध्यात्वेति रक्ष्यं शालेयं । पाल्येयं गुर्विणी च गौः ॥ युवाभ्यामिति पुत्रौ सो—ऽनु-
शिष्य प्रास्थित द्विजः ॥ ४ ॥ द्विजे दूरं गते तस्मिन् । दारिद्र्य इव देहिनि ॥ श्रियमिच्छत्कलापा-
त्रं । तत्रागान्नटपेटकं ॥ ५ ॥ नटैः स्वकलया तत्र । तथारंजि चिरं जनः ॥ स्वयं स्पृहाधिकं तेभ्यो

रे नवी आबादीथी खुश थयेला ते ब्राह्मणे ते खेतरमां डांगर वावी. ॥१॥ एवामां सूर्यग्रहणनुं पर्व आव्याथी धनप्राप्तिनी आशाथी सर्व ब्राह्मणो हर्षघेला बनी गया. ॥ २ ॥ जेटलामां आ डांगर पाके तेटलामां आ सूर्यग्रहणना पर्वमां कोइक गाम जइने थोडुंक धन एकठुं करुं. ॥ ३ ॥ एम विचारी ते ब्राह्मण तमारे आ डांगरना खेतरनुं रक्षण करवुं तथा आ गर्भिणी गायने पण पाळवी, एम पोताना बे संतानोने शिखामण आपी त्यांथी चालतो थयो. ॥ ४ ॥ मूर्तिवंत दारिद्र्यनीपेठे ते ब्राह्मण जेटलामां दूर गयो तेटलामां धननी इच्छावाळुं अने कलावंत एवुं एक नटोनुं टोळुं ते

P.P. Ac. ...ratnasuri M.S.
Jun Gun Aaradhak Trust

। यथा वित्तमदत्त सः ॥ ६ ॥ सोमदेवस्तदालोक्य । व्यमृशत्कृशधीर्हृदि ॥ अहो एषां कला की-
दृग् । अहो लोकः कलाप्रियः ॥ ७ ॥ क्वापि किंचिन्न लभते । याचमानोऽपि मे पिता ॥ याञ्चां
विना ह्यमी प्रापु—रपत्तापहरं धनं ॥८॥ धिग् ब्राह्मण्यं शुक्लवृत्त्या । कर्णपंचकपूरकं ॥ विद्यास्थाना-
न्यपि वृथा । कंठशोषकराणि धिक् ॥ ९ ॥ साम्यमेति श्रिया हीनो । नरो निर्वाणवह्निना ॥ यथा

गाममां आव्युं. ॥ ५ ॥ ते नटोए पोतानी कळाथी त्यांना लोकोने एवा तो खुशी कर्या के जेथी तेओए तेओने पोतानीमेळेज इच्छाथी पण अधिक धन आप्युं. ॥ ६ ॥ ते जोइने तुच्छबुद्धि सोमदेव मनमां विचारवा लाग्यो के, अहो! आ नटोनी केवी कला छे! तथा लोको पण कलाने चाहनारा छे. ॥ ७ ॥ अने मारो बाप तो भीखी भीखीने थाक्यो, तो पण तेने क्यांय कइं मळतुं नथी, अने आ नटोने तो माग्याविनाज दारिद्र्यरूपी तापने हरनारुं धन मळी गयुं! ॥ ८ ॥ माटे आ ब्राह्मणपणानेज धिक्कार छे, के जेमां भीख मागीने उदरपूरण करवी पडे छे, तेमज विद्याशाळाओ पण फोकट कंठशोष करनारी छे, माटे तेने पण धिक्कार छे. ॥ ९ ॥ निर्धन माणस ठरी गयेला अग्निसरखो एटले राखना मेळमां छे, माटे गमे तेम करीने पण धन मेळववुं, तेमा-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

तथा वा श्रीरज्यां । जातिकर्मकुलैरलं ॥ १० ॥ पद्मस्य पंकयोनित्वं । गोपालत्वं मुरद्विषः ॥ कलं
कित्वं विधोर्लक्ष्मी—वतः कोऽत्र विगायति ॥ ११ ॥
निश्चित्येति कुलाशंका—मपास्य मिलतिस्म सः ॥ नटानां धनलोभेन । स हि नामांतरं मधु ॥१२॥
यूनैकेन स्वसारेण । स्वसा तस्य स्वसात्कृता ॥ फलं सुसिक्ता वल्लीवा—ऽचिराद्गर्भमधारयत ॥१३॥
अशोध्यमानः केनापि । कर्मौघैरसुमानिव ॥ उदारः शालिकेदारः । सर्वतश्छादितस्तृणैः ॥ १४ ॥

टे जात कर्म के कुलनी परवा करवानी नथी. ॥ १० ॥ लक्ष्मीवान कमळना कादवथी थयेला ज-न्मने, विष्णुना गोवाळीयापणाने तथा चंद्रना कलंकीपणाने कोण अहिं वगोवी शके छे? ॥११॥
एम निश्चय करीने कुलाचारनी शंका छोडीने ते सोमदेव तो धनना लोभथी ते नटोसा-थे मळी गयो, केमके ते धन नामफेर मधलारसरखुं छे. ॥ १२ ॥ तेनी बहेन सोमशर्माने कोइ-क धनवान युवाने पोताने स्वाधीन करी, तथा सारी रीते सींचायेली वेलडी जेम फळने तेम तेणीए तुरत गर्भने धारण कर्यो. ॥ १३ ॥ वळी कोइए पण नहि शोध्याथी कर्मोना समूहोथी जेम जीव तेम ते फालेलुं डांगरनुं सघळुं खेतर घासथी छवाइ गयुं. ॥ १४ ॥ तुरतमां वीयानारी

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

अचिरादेव वल्लीव । पालनं पोषणं विना ॥ व्यशुष्यद्रोहिणी धेनु-रपि दुष्टफलोदया ॥ १५ ॥ ई-
षल्लब्धधनः सोऽथा—गतो विप्रो निरैक्षत ॥ गृहमेकांतं निःक्रांत-पात्रनाटकसंनिभं ॥ १६ ॥ कि-
मकस्मादिदं जात—मिति संभ्रांतचेतसः ॥ तस्य कोऽप्यलिखोदंत—दीपकं श्लोकमब्रवीत् ॥ १७ ॥
सोमदेवो नटो जातः । सोमशर्मा च गुर्विणी ॥ शालिवप्रस्तृणैश्छन्नो । न प्रसूता च रोहिणी ॥
॥ १८ ॥ तत् श्रुत्वा जन्मतः स्वीय-वृत्तस्मरणदुर्मनाः ॥ अशक्तः सद्मनि स्थातुं । वनं गत्वाऽरुदच्चि-

---

रोहिणी गाय पण पालणपोषणविना वेलडीनीपेठे तुरत सूकाइ गइ. ॥ १५ ॥ पछी थोडुंक धन मेळवी घेर आवेला ते ब्राह्मणे जेमांथी पात्रो चाल्या गयां छे एवी नाटकशाळासरखुं उजड पडेलुं पोतानुं घर जोयुं. ॥ १६ ॥ अरे! आ अचानक शुं थइ गयुं! एवी रीते मनमां गभराट पामेला ते ब्राह्मणने कोइए तेनुं सघळुं स्वरूप जणावनारो एक श्लोक कह्यो के, ॥ १७ ॥ सोमदेव तो नट थइ गयो, अने सोमशर्मा गर्भवंती छे, डांगरनुं खेतर घासथी छवाइ गयुं छे, अने रोहिणी गाय वीयाइ नथी. ॥ १८ ॥ ते सांभळी छेक जन्मथी पोतानी स्थिति याद आववाथी ते शिव ब्राह्मण मनमां घणोज खेद पामी घरमां नहि रही शकवाथी वनमां जइ रडवा लाग्यो. ॥ १९ ॥

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

वः ॥ १९ ॥ प्रम्लानवदनं दुःख—सदनं वीक्ष्य सकृपः ॥ ऋषिः कोऽपि किमेवं भो । रोदिषीति तमालपत् ॥ २० ॥ स्ववृत्तेऽभिहिते विप्रे—णाधिव्याधिमहौषधीं ॥ वाचमूचे मुनिर्भद्र । मा रोदीर्धेहि धीरतां ॥ २१ ॥ कस्य लक्ष्मी सुताः कस्य । कस्य वेश्मेति चिंतय ॥ नदेति याति चात्माय—मेक एव भवाद्भवं ॥ २२ ॥ स्वदृक्निकूणनाद्व्योम्नि । द्विचंद्रीं वीक्ष्यते यथा ॥ तत्तत्साम्यं दधत्यात्मा । स्वमनःकल्पनात्तथा ॥ २३ ॥ विना जिनाधिपं सर्वे-गिनः स्वार्थैकलग्नाः ॥ यस्तेषु प्रे-

---

एवी रीते अत्यंत शोकातुर चहेरावाळा तथा दुःखना घरसरखा ते ब्राह्मणने त्यां जोइने कोइक मुनिए कह्युं के, अरे तुं शामाटे रडे छे? ॥ २० ॥ त्यारे ते ब्राह्मणे पोतानुं वृत्तांत कह्याबाद मुनि तेनी आधिव्याधि दूर करवाने महान औषधीसरखी वाणी बोल्या के, हे भद्र! तुं रड नहि अने धैर्य राख? ॥ २१ ॥ कोनी लक्ष्मी? कोना पुत्रो? अने कोनुं घर? ए सघळुं तुं विचार? आ आत्मा तो एकलोज एक भवमांथी बीजा भवमां जाय छे. ॥ २२ ॥ पोतानी आंखो संकोचवाथी आकाशमां जेम बे चंद्रो देखाय छे, तेम पोताना मननी कल्पनाथी आत्मा ते ते तुल्यपणाने धारण करे छे. ॥ २३ ॥ जिनेश्वरविना सर्वे प्राणीओ फक्त स्वार्थमांज लीन थयेला छे, माटे

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

मसंकल्पः । स कल्पद्रुभ्रमः स्नुहौ ॥ २४ ॥ स्वमित्यागृह्णते काम-ग्रहिला महिलादि यत् ॥ गब्-
द्भवांतरं पृच्छ-त्यपि स्वैरीव तन्नतु ॥ २५ ॥ धिगात्माकर्षं कुर्वेऽहं । कर्त्तास्मीदमितीच्छया ॥ धत्ते त्रै-
कालिकीं व्याप्तिं । विधेर्वाम्यं विदन्नपि ॥ २६ ॥ दाढ्यं दर्शयतां धत्तां । धियं धाम्ना विचेष्टतां ॥
जनः पुनः फले याति । दैवमेव प्रमाणतां ॥ २७ ॥ तथाहि—

विंध्याटवीषु गौरांगो । व्यहार्षीत्कोऽपि कुंजरः ॥ कुंजरस्तरुपत्रौघा-स्तरणं लंघयन् सुखं ॥२८॥

तेउमां जे प्रेमनो संकल्प करवो ते थोरमां कल्पवृक्षनी भ्रांति करवा जेवुं छे. ॥ २४ ॥ आ मारुं
छे एम विचारीने कामातुर पुरुषो स्त्रीआदिकने जे ग्रहण करे छे, ते भवांतरमां जाताथका स्व-
च्छाचारीनीपेठे रजा पण लेता नथी. ॥ २५ ॥ धिक्कार छे के आत्मा विधातानुं विपरीतपणुं जाण्या
छतां एम माने छे के में आ कर्युं, हुं करुं छुं तथा हुं करीश एवी इच्छाथी ते त्रिकालवाळी व्या-
प्ति धारण करे छे. ॥ २६ ॥ भले माणस म्हापण देखाडे, बुद्धि धारण करे, तथा प्रतापपूर्वक
चेष्टा करे, तो पण फलसमये तो दैवज प्रमाणभूत थाय छे. ॥ २७ ॥ तेमाटे उदाहरण कहे छे—
विंध्याचलना वनमां कोइक श्वेत शरीरवाळो तथा पृथ्वीपर पमेलां वृक्षनां जीर्ण पत्रोना स-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

कपोलपालिमालीना । यस्य भृंगाः सहस्रशः ।। रेजिरेऽजस्रं संवाहि-दानांभोबुद्बुदा इव ।।२९।।
निशांते जाग्रता येनो-दस्तो हस्तो वनेचरैः ।। दृष्टो नभस्तरोस्तारा-पुष्पाण्याप्तुमिवोच्छ्रितः ।।३०।।
कुंभांतर्यस्य यो मुक्ता-धनं कृपणवद्दधन् ।। भाग्याधिकस्य कस्यापि । कृते वाहिकतां गतः ।।३१।।
किमयं पादपः फुल्लः । किं वा सौधं वनश्रियः ।। यं स्थानस्थं निरीक्ष्येति । क्षणं मूढाः खगा अपि
।। ३२ ।। सोऽन्यदांतर्नदं कुंजा-च्चिखेलिषुरहर्मुखे ।। लीलालसगतिः सौधा-दिव श्रीमान् विनिर्य-

---

मूढनुं बीछानुं करी सुखे रहेनारो हाथी वसतो हतो. ।। २८ ।। तेना गंडस्थलपर चोंटेला हजारो गमे भमरा हमेशां झरनारा मदरूपी जलना जाणे परपोटा होय नहि तेम शोभता हता. ।। ।। २९ ।। परोढीये जागेला एवा ते हाथीए पोतानी उंची करेली सुंढ जाणे आकाशरूपी वृक्षना तारारूपी पुष्पोने लेवामाटे धारण करी होय नहि तेम शोभती हती. ।। ३० ।। वळी ते कृपणनीपेठे कुंभस्थलनी अंदर मोतीरूपी धनने धारण करतोथको कोइक भाग्यवानना वाहनपणाने प्राप्त थयो हतो. ।। ३१ ।। तेने कोइ जगोए उभेलो जोइने शुं आ कोइ वृक्ष प्रफुल्लित थयुं छे! अथवा आ वनलक्ष्मीनो महेल छे! एम विचारी विद्याधरो (पक्षिओ) पण मूढ थइ जता

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

यौ ॥ ३३ ॥ इतश्च कश्चन व्याध—श्चापारोपितसायकः ॥ तत्राजगाम स्वग्रामा—द्वन्यजंतुजिघांसया ॥ ३४ ॥ सोऽद्राक्षीद्दीव्य खेलंतं । सिंधुरं सिंधुरोधसि ॥ दिष्ट्या दृष्टिपथं प्राप्तो । ममायं शकुनेरितः ॥ ३५ ॥ हतेऽस्मिन् भद्रजातीये । मुक्तालाभो मम ध्रुवः ॥ अहो भाग्यभराल्लक्ष्मी—रद्यायाता स्वयंवरा ॥ ३६ ॥ ध्यात्वेति लघुहस्तोऽसौ । विषाक्तं संदधे शरं ॥ स ह्यद्रिरिव दुर्भेदो—

हता. ॥ ३२ ॥ एक दिवसे परोढीये ते नदीनी अंदर क्रीडा करवानी इच्छाथी धनवान जेम पोताना महेलमांथी तेम धीमी गतिथी जाळीमांथी बहार निकल्यो. ॥ ३३ ॥ एवामां धनुष्यपर बाण चडावीने कोइक पारधि पोताना गाममांथी त्यां वनवासी पशुओने मारवानी इच्छाथी आव्यो. ॥ ॥ ३४ ॥ ते त्यां नदीकिनारे ते हाथीने क्रीडा करतो जोइने खुशीथी विचारवा लाग्यो के अहो! आज तो सारुं थयुं के शुभ शकुनने प्रतापे मने आ हाथी नजरे पड्यो छे. ॥ ३५ ॥ खरेखर आ भद्रजातिना हाथीने मारवाथी मने मोतीओनो लाभ थशे, अहो! आजे तो भाग्यने लीधे मने लक्ष्मी पोतानी मेळेज वरवा आवेली छे. ॥ ३६ ॥ एम विचारीने हाथचालाकीथी तेणे फेरी बाण सांध्युं, केमके ते हाथी पर्वतनीमाफक बीजां घणां बाणोवडे करीने पण मरी शके

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

ऽनल्पैरप्यपरैः शरैः ॥ ३७ ॥ विहितालीढसंस्थानः । स यत्नान्मुमुचे शरं ॥ अपश्यन्निजदष्टित्वात् ।
पादपृष्ठस्थितं बिलं ॥ ३८ ॥ पिपासुः पवनं प्रात—र्बिलाद्व्यालो विनिर्गतः ॥ तं ददंश च हिंस्राः
स्युः । खलवत्खलघातिनः ॥ ३९ ॥ विद्धो व्याधेषुणा नागो । नगश्छिन्न इवापतत् ॥ व्याधोऽपि
फणिना दष्टः । प्राणैस्त्यक्तावुभावपि ॥ ४० ॥ व्याधेन पतता पृथ्व्यां । विषव्याकुलवर्ष्मणा ॥ क्षु-
ण्णः शिलातलेनेव । सद्यः सर्पो व्यपद्यत ॥ ४१ ॥ कोऽपि विद्याधरो व्योम्ना । व्रजन् वीक्ष्य तदद्-

---

तेवो नहोतो. ॥ ३७ ॥ पछी तेणे स्थिर थइने यत्नपूर्वक बाण मार्युं, परंतु ते वखते तेनी दृष्टि
हाथी तरफ होवाथी पग पाछळ रहेलुं बिल तेणे जोयुं नहि. ॥ ३८ ॥ एवामां प्रभाते पवन पी-
वानी इछाथी ते सर्प बिलमांथी बहार निकळ्यो, अने तेने डंख्यो, केमके हिंसक प्राणीओ खल-
नीपेठे छलथी घात करनारा होय छे. ॥ ३९ ॥ हवे ते पाराधिना बाणथी वींधायेलो ते हाथी
कपायेला पर्वतनीपेठे पड्यो, अने सर्पे डंखेलो ते पाराधि पण पड्यो, अने तेओ बन्ने प्राणरहि-
त थया. ॥ ४० ॥ विषथी व्याकुल शरीरवाळा तथा शिलानीपेठे पृथ्वीपर पडता ते पाराधिए च-
गदेलो सर्प पण तुरत मरण पाम्यो. ॥ ४१ ॥ ते वखते आकाशमार्गे चालतो कोइक विद्याधर

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S.   Jun Gun Aaradhak Trust

स्तुतं ॥ मूर्द्धानं धूनयामास । श्लोकमेकं पपाठ च ॥ ४२ ॥ अन्नदि॰नस्य हृद्यन्य—द्व्याधस्यान्यत्पुनर्हृदि ॥ अहेश्चान्यद्विधिस्त्वन्य—देव चक्रे तदस्य धिक् ॥ ४३ ॥ उदंतं दंतिनः श्रुत्वा । सौम्य धर्मे मतिं कुरु ॥ विधातुर्विश्ववैलोम्यं । विद्वन् किमनुतप्यसे ॥ ४४ ॥ चेतितो मुनिना चेति । शिवः श्रीस्त्रीपराङ्मुखः ॥ आददे चरणं युक्तं । तद्बलेन ययौ शिवं ॥ ४५ ॥ आकर्ण्य शिवविप्रस्य प्राणनाथ कथामिमां ॥ विद्धि दैवस्य वैवश्यं । दुर्बोधं सुधियामपि ॥ ४६ ॥ जंपती एवमन्योऽन्य—

ते आश्चर्य जोइने पोतानुं मस्तक धुणावी एक श्लोक बोल्यो के, ॥ ४२ ॥ हाथीना मनमां कइं हतुं, अने पाराधिना हृदयमां वळी तेथी बीजुंज हतुं, सर्पना हृदयमां तेथी पण अन्य हतुं, अने विधाताए तो वळी तेथी पण उलटुंज करी दीधुं, माटे तेने धिक्कार छे. ॥ ४३ ॥ माटे हे सौम्यद्विज! एवी रीतनुं हाथीनुं वृत्तांत सांभळीने तुं धर्ममां बुद्धि कर? वळी हे विद्वान्! विधातानुं तो (जगतमां) विपरीत आचरण छे, माटे तुं शामाटे खेद करे छे? ॥ ४४ ॥ एवी रीते मुनिए प्रतिबोध आप्याथी लक्ष्मी अने स्त्रीथी विरक्त थयेला ते ब्राह्मणे चरण एटले चारित्र लीधुं, अने तेना बळथी ते मोक्षे गयो ए युक्तज छे. ॥ ४५ ॥ माटे हे प्राणनाथ! एवी रीतनी आ शिवब्रा-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

कथाव्याजेन संततं ॥ तौ किंचन मनोदुःखं । निरवासयतां बहिः ॥ ४७ ॥ करोति यद् घुणः का-
ष्टे । दुर्गात्रो यच्च चिर्भटे ॥ त्वग्मात्रसारे तद्देहे । पुत्रदुःखं चकार तत ॥ ४८ ॥ नित्यपीडाप्रदा-
त्सुत—वियोगात्क्षणिकव्यथं ॥ दारुणं बहुमेनाते । दारणं क्रकचेन तौ ॥ ४९ ॥ दीप्ते विरसचि-
त्याया—मपत्यविरहानले ॥ तयोः शुष्केण वपुषा । विदधे कार्यमेध्मनः ॥ ५० ॥ नित्यश्रावेव
तरिनी । स्फुटनालेव कूपिका ॥ अश्रुश्रावा सदैवाभूद् । दृष्टिर्दुःखार्त्तयोस्तयोः ॥ ५१ ॥ गत्यागत्या-

---

ह्मणनी कथा सांभळीने बुद्धिवानोने पण अगम्य एवुं आपे कर्मनुं विपरीतपणुं जाणवुं. ॥ ४६ ॥
एवी रीते ते दंपती हमेशां परस्पर कथाना मिषथी पोताना मननुं दुःख थोडुं थोडुं बहार कहाड-
वा लाग्या. ॥ ४७ ॥ काष्टनी अंदर रहेलो घुण जे कार्य करे, तथा चीभडामां रहेलो कीडो जे
काम करे, तेवुं काम चर्ममात्रसारवाळां तेउनां शरीरमां पुत्रसंबंधि दुःखे कर्युं. ॥ ४८ ॥ हमेशां
पीडा आपनारा पुत्रना वियोग करतां क्षणिक दुःखवाळुं अने भयंकर एवुं पोताने करवतथी क-
पावुं तेउ सारुं मानवा लाग्या. ॥ ४९ ॥ बेचेनीरूपी चितामां पुत्रविरहरूपी अग्नि बळते छते ते-
उनां शुष्क शरीरे बळतणनुं कार्य कर्युं. ॥ ५० ॥ दुःखथी पीडायेला एवा तेउ बन्नेनां नेत्रो ह-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

दिकं कर्म । यव्व्यधत्तां तदादि तौ ॥ तत्सर्वं पूर्वसंस्कारा—न्न तु चैतन्यपाटवात् ॥ ५२ ॥ तावधार-
यतां प्राणा—नपि दुःखकदर्थितान् ॥ आयुःकर्मोपरोधेन । न तु जीविततृष्णया ॥ ५३ ॥ एह्ये-
हि देहि देहि सौ—हित्यं वत्सल धम्मिल ॥ स्वप्नेऽपीति प्रलपंतौ । तौ व्यनिद्रयतां न कं ॥ ५४ ॥
एवं काले व्रजत्यात्मा । तयोः कायममुंचत ॥ को वा सोपप्लवं स्थानं । न मुंचति सचेतनः ॥ ५५ ॥

मेरु वहेनारी नदीनीपेठे, तथा फुटेली सरवाणीवाळी कुइनीपेठे हमेशां आंसुउने ऋरनारी थइ.
॥ ५१ ॥ वळी त्यारथी तेउ बन्ने जे गमनागमनादिकनुं कार्य करता हता, ते सघळुं तेउ पूर्वना
संस्कारथीज करता हता, परंतु सावध मनथी करता नहोता. ॥ ५२ ॥ वळी तेउ दुःखथी कंगाळे-
ला (पोताना) प्राणोने पण फक्त आयुकर्मना उपरोधथीज धारण करता हता, परंतु जीववानी
अभिलाषाथी धारण करता नहोता. ॥ ५३ ॥ हे पुत्र धम्मिल तुं आव आव? अने अमोने आ-
नंद आप? एवी रीते स्वप्नमां पण बबडता एवा तेउ बन्ने कोने निद्रारहित न करवा लाग्या? ॥
॥ ५४ ॥ एवी रीते केटलोक काल वीत्याबाद तेउना आत्माए शरीर त्यज्युं. केमके कयो बुद्धि-
वान माणस उपद्रववाळुं स्थान छोडतो नथी? ॥ ५५ ॥

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S.		Jun Gun Aaradhak Trust

विपन्नयोः श्वशुरयो-र्गते परिजनेऽखिले ॥ गेहगह्वर एकैव । सिंहीवास्थाद्यशोमतिः ॥ ५६ ॥
निरुध्य बाढं हृदय-वार्यां मीनध्वजं गजं ॥ सा भर्तृशय्यामर्यादां । वार्धिवेलेव नाभिनत् ॥ ५७ ॥
सवितर्यस्तमाप्तेऽपि । धम्मिल्लस्तां न कामिनीं ॥ भृशं मुक्तामपि जहौ । रसी भृंग इवाब्जिनीं ॥
॥ ५८ ॥ कलाकेलिकलाकेलि—क्रीडितस्य पणस्त्रिया ॥ आहरैतनवत्तस्या—ऽतीये द्वादशवत्सरी
॥ ५९ ॥ पणस्त्रियाप्रणाल्येवा—कृष्यमाणं शनैः शनैः ॥ कुंडस्येव पयस्तस्य । धनमक्षीयताखिलं

एवी रीते सासुससराना मरणबाद सघळो परिवार पण चाल्यो जवाथी यशोमती पोताना ते घररूपी गुफामां सिंहणनीपेठे एकलीज रहेवा लागी. ॥ ५६ ॥ वळी तेणीए पोताना हृदयरूपी सांकळमां कामदेवरूपी हाथीने दृढ बांधीने भर्तारनी शय्यानी मर्यादा समुद्रनी वीरनीपेठे लोपी नहि. ॥ ५७ ॥ हवे एवी रीते माबापरूपी सूर्य आथम्यापछी पण रसलोलुप भमरो जेम कमलिनीने तेम अत्यंत भोगवेली एवी पण ते गणिकाने ते धम्मिले तजी नहि. ॥ ५८ ॥ वेश्याए पोतानी मनोहर क्रीडावाळी कलानी क्रीडाथी वश करेला ते धम्मिलना बार वर्षो एक दिवसनीपेठे व्यतीत थयां. ॥ ५९ ॥ नहेरसरखी वेश्याए धीमे धीमे खेंची लीधेलुं तेनुं सघळुं धन कुंड-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

॥ ६० ॥ धने प्राग्वदनायाति । धनायंत्यथ कुट्टिनी । अनुशिष्य निजां चेटीं । प्रैषीद्धम्मिल्लधाम-
नि ॥ ६१ ॥ इषुवद्धर्मनिर्मुक्ता । स्वलक्षेच्छुः दृणाद्ययौ ॥ दूरे तद्धामनि घना— श्रयवीथीमतीत्य
सा ॥ ६२ ॥ क्वचित् खरैः खुरैः क्षुण्णं । प्रवरैर्विपनीमिव ॥ आवृतं वृत्तिवत्क्वापि । वेल्लद्वल्लीवितान-
कैः ॥ ६३ ॥ क्वचिन्मध्योद्गताश्वत्थ— मूलप्रभृष्टभित्तिकं ॥ क्वापि शुभ्रसुधास्थाने । लूतापुटकपूरितं
॥ ६४ ॥ वज्रदंतकुलैः क्लृप्त—सुरंगमिव सर्वतः ॥ लालाजालेन लूताभि—रिव प्रकृततानकं ॥

ना जवानीपेठे खूटी गयुं. ॥ ६० ॥ हवे पूर्वनीपेठे धन न आववाथी धनने इच्छती कुट्टणीए पो-
तानी दासीने शिखावीने धम्मिल्लने घेर मोकली. ॥ ६१ ॥ बाणनीपेठे न्यायथी (धनुषथी) र-
हित थयेली तथा पोतानाज लक्ष्यनी इच्छावाळी (लाखोगमे धननी इच्छावाळी) ते दासी घणा
घरोवाळी शेरी (घणा आश्रयवाळी सुभटश्रेणि) उल्लंगीने दूरसुधि धम्मिल्लने घेर गइ. ॥ ६२ ॥
त्यां कोइक जगोए मोटा खरोए पोतानी खरीओथी उकरडानीपेठे खोदेलुं, तथा क्यांक
वाडनीपेठे दोलायमान थती वेलडीओना समूहोथी वींटायेलुं. ॥ ६३ ॥ तथा क्यांक वच्चे उगेला
पीपळाना मूळीयांओथी पडी गयेली भींतवाळुं, तथा क्यांक सफेद चुनाने ठेकाणे करोळीयाओना

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

॥ ६५ ॥ विजनं वनवन्मौलि-प्ररूढतृणमद्रिवत् ॥ मूर्खोक्तिवदसंस्कारं । निःश्रीकं क्षीणदेहवत् ॥
॥ ६६ ॥ श्यामीभूतसुधालेपं । पतद्द्वारं श्लथार्गलं ॥ परितोऽवस्कराकीर्णं । तद्दासी प्रविवेश सा ॥
॥ ६७ ॥ पंचभिः कुलकं ॥ तत्राल्पाभरणां किंचि—ल्लूनपुष्पां लतामिव ॥ ईषद्म्लानतनुं रात्रि-शेषे शशिकलामिव ॥ ६८ ॥ एकांते स्वामिनो नाम । जपंतीं योगिनीमिव ॥ शार्दूलीमिव दुर्द-

---

पडोथी भरेलुं, ॥ ६४ ॥ तथा सर्व जगोए उंदरोना समूहोए जाणे सुरंगोवाळुं कर्युं होय नहि तेवुं, तथा करोळीआओए पोतानी लाळना जाळांथी जाणे ताणावाणावाळुं कर्युं होय नहि तेवुं, ॥ ६५ ॥ वननीपेठे उजड, पर्वतनीपेठे जेनापर घास उगी नीकळेलुं छे एवुं. तथा मूर्खना वचननीपेठे संस्कारविनानुं एटले खाडाखडबावाळुं. क्षीण थयेलां शरीरनीपेठे शोभाविनानुं ॥ ६६ ॥ काळो पडी गयेल छे चुनानो लेप जेमां एवुं, पडवानी अणीपर छे द्वार जेनुं एवुं, ढीली थइ गयेल छे अर्गला जेनी एवुं, चारे बाजु कचराथी भरेलुं. एवां ते धम्मिलना घरमां ते दासीए प्रवेश कर्यो. ॥ ६७ ॥ त्यां तेणीए थोडांक चुंटायेलां पुष्पोवाळी लतानीपेठे स्वल्प आभूषणोवाळी तथा प्रभातकाळनी संध्यासमये चंद्रनी कळानीपेठे जरा म्लान शरीरवाळी, ॥ ६८ ॥ तथा योगि-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S.
Jun Gun Aaradhak Trust

र्षां । सा ह्युलोके यशोमतीं ॥ ६९ ॥ युग्मं ॥ तां दशां सद्मनस्तस्या । अपि वीक्ष्य दरिद्रतां ॥ नि-
श्चिकाय तथाप्येषा । धृत्वा धार्ष्ट्यमवोचत ॥ ७० ॥ मां चंद्रवदने चंद्र–वदनेककलालयः ॥ तवो-
दंतं धनं चाप्तुं । प्राहिणोदिह धम्मिलः ॥ ७१ ॥ प्रेषिताप्यक्कया तत्र । सा धम्मिलमुदाहरत् ॥ ह्री
वेश्यानामलीकोक्तेः । कासिका दासिका अपि ॥ ७२ ॥ भर्तुर्नाम्ना श्रुतेनापि । चंचद्रोमांचकंचुका
अवदत्प्रमदोत्फुल्ल—नेत्रांभोजा यशोमती ॥ ७३ ॥ अहो महोत्सवः पुण्यै—रद्य जागरितं मम ॥

नीनीपेठे एकांते पोताना स्वामिनुं नाम जपनारी, अने सिंहणनीपेठे अत्यंत सावधपणे रहेली एवी यशोमतीने दीठी. ॥ ६९ ॥ घरनी तथा यशोमतीनी ते अवस्था जोइने तेणीए निश्चय कर्यो के अहिं तो हवे केवल कंगालपणुंज छे, तोपण धिठाइ धारण करीने कहुं के ॥ ७० ॥ हे चंद्रमुखि! चंद्रनीपेठे अनेक कलावाळा धम्मिले मने अहिं तारा समाचार तथा धन लेवामाटे मोकली छे. ॥ ७१ ॥ जो के तेणीने कुटणीये मोकली हती, तो पण तेणीए धम्मिलनुं नाम आप्युं! अरेरे! वेश्याओनी दासीओ पण जूठां वचनोना रोगवाळी होय छे. ॥७२॥ भर्तारनुं नाम सांभलवाथी पण जेणीना रोमांचो खडां थयेलां छे एवी तथा हर्षथी प्रफुल्लित नेत्रकमलवाळी

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

यदाकर्ण्यत जीवंत्या । स्वामिनाम श्रवःसुधा ॥ १४ ॥ कचित्कुशलमत्रास्ति । प्रियः स प्रियदर्शने ॥ तन्नाममंत्रस्मरणा—न्ममाप्यकुशलं कुतः ॥ १५ ॥ धनमानययां चक्रे । यद्भर्ता भर्तृदारिके ॥ आज्ञा मंगल्यदूर्वेव । मूर्ध्नि सारोपिता मया ॥ १६ ॥ पुनः किं वच्मि निःपुण्या । यत्तादृक् श्वसुरो हितः ॥ सापि श्वश्रूर्ममाभाग्या—दध्यासातां परं भवं ॥ १७ ॥ गतः परिजनः सर्वः । क्षीणं च प्राक्तनं धनं ॥ मरुभूमाविव मयि । कुतस्तत्कमलोदयः ॥ १८ ॥ तुभ्यमद्यानवद्यांगि । यद्द्यामल्प-

---

यशोमती बोली के, ॥ १३ ॥ अहो! आजे तो मारे महोत्सव थयो छे, तथा आजे मारां पुण्यो जाग्यां छे, के जेथी आजे जीवतांथकां में कर्णने अमृतसरखुं स्वामीनुं नाम सांभळ्युं छे. ॥१४॥ वळी हे प्रियदर्शनवाळी! मारा ते स्वामिनाथ कुशल तो छे? वळी तेमना नामरूपी मंत्रना स्मरणथी मने पण अकुशल क्यांथीज होय? ॥ १५ ॥ वळी हे सपत्नि! मारा स्वामीए जे धन मंगाव्युं, ते तेमनी आज्ञा में मंगलिक दुर्वानीपेठे माथे चडावी छे. ॥ १६ ॥ वळी हुं पुण्यविनानी तने शुं कहुं? जे मारो हितेच्छु ससरो हतो ते, तथा ते मारी सासु. ते बन्ने मारां अभाग्यथी परलोक पाम्यां छे. ॥ १७ ॥ सघळो परिवार पण चाल्यो गयो, तेमज पूर्वनुं धन पण नष्ट थयुं,

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

मेव तत ॥ यज्जीवितेशसंदेशः । स्वर्णकोट्यापि दुर्लभः ॥ ७ए ॥ इमां जर्त्रा विना जार-करीं जू-
षां गृहाण तत् ॥ ममांगे शीलमेवैकं । जूषणं स्यादकृत्रिमं ॥ ०० ॥ इत्युक्त्वा निःस्वनं बाला ।
रुदती जूषणानि सा ॥ देहाद् डुमात्फलानीव । स्वहस्तेनोदतारयत् ॥ ०१ ॥ दासी जग्राह तच्छी-
ल-परिशीलनविस्मिता ॥ तानि हस्तेन न हृदा—ऽकाजीत्या न च तृष्णया ॥ ०२ ॥ तामनुज्ञाप्य-

अने मरुजूमीजेवी जे हुं तेनाविषे हवे लक्ष्मीनो (कमलोनो) उदय क्यांथी होय? ॥ ७० ॥
वळी हे अनवद्य शरीरवाळी! हुं तने जे कइं आपुं बुं ते स्वल्पज बे, केमके मारा प्राणनाथनो
संदेशो क्रोडो सोनामहोरोथी पण दुर्लज बे. ॥ ७ए ॥ माटे जर्तारविना फोकट जार करनारां
मारां आ आजूषणोने तुं ग्रहण कर? मारां शरीरपर फक्त एक शीलरूपी स्वाजाविक जूषणज बी-
क बे. ॥ ०० ॥ एम कहीने शब्दरहित रडती एवी ते यशोमतीए वृक्षपरथी जेम फळो तेम पो-
ताने हाथे शरीरपरथी ते आजूषणो उतार्यां. ॥ ०१ ॥ तेणीना आचरणथी विस्मय पामेली ते
दासीए हृदयथी नहि परंतु हाथथी, तेमज लोजथी नहि परंतु कुरुणीना डरथी ते आजूषणो
लीधां ॥ ०२ ॥ सर्व स्त्रीजातिनो यश करनारी एवी ते यशोमतीनी रजा लेइने ते दासीए घेर

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

निःशेष—योषिज्जातियशस्करीं ॥ गृहागताग्रतोऽमुंचत् । कुट्टिन्या भूषणानि सा ॥ ८३ ॥ तदास्य-
कूपतः पीतै-र्यशोमत्याः कथामृतैः ॥ जरती विस्मिता मौलिं । धुनतीति व्यनावयत् ॥ ८४ ॥ या
प्रीणाति स्वभूषाभि—रीदृग्दशमपि प्रियं ॥ सर्वनारीशिरोरत्नं । सेयं जीयाद्यशोमती ॥ ८५ ॥ क-
ठिनः कश्मलो यस्याः । प्रेमहेम परीक्षितुं ॥ कषपट्टायते भर्त्ता । सेयं जीयाद्यशोमती ॥ ८६ ॥
मृन्मण्योः सरमासिंह्योः । कुवलीरंभयोरिव ॥ गुर्वी भिन्मम यस्याश्च । सेयं जीयाद्यशोमती ॥८७॥

आवीने ते आभूषणो कुटणीनीपासे मेल्यां. ॥ ८३ ॥ तेणीना मुखरूपी कुवामांथी पीधेलां यशो-
मतीनी कथारूपी अमृतवडे करीने विस्मय पामेली ते डोकरी कुटणी मस्तक धुणावतीथकी वि-
चारवा लागी के, ॥ ८४ ॥ जे आवी अवस्थावाला भर्तारने पण पोताना आभूषणोथी खुश करे
छे एवी तथा सर्व स्त्रीजनमां मुकुटसरखी ते आ यशोमती जयवंती वर्तो. ॥ ८५ ॥ जेणीना प्रेमरूपी
सुवर्णनी परीक्षा करवामाटे कठीन अने श्याम भर्ता कसोटीसरखो थयेलो छे ते आ यशोमती
जयवंती वर्तो. ॥ ८६ ॥ माटी अने मणि, कुतरी अने सिंहण, तथा कंथेर अने केळवच्चे जेटलो
तफावत छे तेटलो मारा अने यशोमतीना वच्चे तफावत छे, ते आ यशोमती जयवंती वर्तो. ॥८७॥

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

शैत्यमग्नौ महो ध्वांते । शमोऽहौ वारि जंगले ॥ स्नेहो भस्मनि लालित्यं । पाषाणे कमलं स्थले ॥ ८८ ॥ यथा तथा यदाचार–चारिम्णा मम चेतसि ॥ दुर्घटापि दयोदीये । सेयं जीयाद्यशोमती ॥ ८९ ॥ युग्मं ॥ भृशोपभुज्यमाने‌भ्य—वित्तवा भोगवत्सटा ॥ सती निर्माल्यमेषा मे । भूषा न स्पृष्टुमर्हति ॥ ९० ॥ अथाष्टाढ्यसहस्रेण । स्वदीनारै समन्वितां ॥ भूषां प्रत्यर्पयामास । यशोमत्यै तयैव तां ॥ ९१ ॥ नाघ्राता कुट्टिनीव्याघ्या । दृग्गोचरगतापि यत् ॥ अतः सा तां प्रभाताढ्या

जेम अग्निमां शीतलता, अंधकारमां तेज, सर्पमां शांतपणुं, जंगलमां पाणी, राखमां चीकाश, पाषाणमां नरमाश तथा स्थलपर जेम कमल ॥ ८८ ॥ तेम जेणीना आचारनी मनोहरताथी मारा मनमां कदापि पण न आवे एवी दया उत्पन्न थइ छे, ते आ यशोमती जयवंती वर्तो. ॥ ८९ ॥ घणां वपरायेलां तथा शाहुकारना वैभवसरखां एवां सतीए निर्माल्य करेलां आ आभूषणने सर्पनी फणानीपेठे मारे स्पर्श करवो पण युक्त नथी. ॥ ९० ॥ पछी ते कुटणीए पोतानी एक हजार ने आठ सोनामहोरोसहित ते आभूषणो ते दासी मारफतेज यशोमतीने पाछां मोकलावी आप्यां. ॥९१॥ नजरे पडेलां एवां पण आ आभूषण ते कुटणीरूपी वाघणे सुंघ्यां पण नही, माटे तेने प्र-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

—मिव जग्राह गौरवात ॥ ७२ ॥ अथानागमनं भर्तु—र्निश्चित्याऽरोदि बालया ॥ हा त्वयीश तट-
स्थेऽपि । जाता प्रोषितपत्न्यहं ॥ ७३ ॥ सोढः श्वशुरयोर्मृत्युः । सोढः संपत्क्षयो मया ॥ हा सोढ-
व्यः कथं नाथ । यौवने विरहस्तव ॥ ७४ ॥ नलिनीव विना नीरं । निराधारा पतिं विना ॥ ए-
काकिनी कियत्काल—मबला किल नंदति ॥ ७५ ॥ दक्ष दक्षिणहस्तं मे । दत्वा स्वजनसाक्षिकं
॥ विपर्यस्तोऽसि यद्बाल—मालप्य पुरुषः प्रभुः ॥ ७६ ॥ अहं तत्राप्युपेत्य त्वा—मनुनीयानये ननु

भाववाळां मानीने तेणीए गौरवपूर्वक पाछां ग्रहण कर्या.॥ ७२ ॥ हवे मारो स्वामी आवशे नहि
एम निश्चय करीने ते बिचारी यशोमती विलाप करवा लागी के, हे स्वामी आप अहींज बेठां छ-
तां पण हुं भर्तारविनानी स्त्रीसरखी थइ छुं ॥ ७३ ॥ में सासुससरानुं मरण सहन कर्युं, धननो वि-
नाश सहन कर्यो परंतु हे स्वामी! आ यौवनवयमां आपनो विरह मारे शीरीते सहन करवो? ॥
॥ ७४ ॥ जल विना कमलनीनीपेठे पतिविना नीराधार थयेली एकली अबला केटलो काल नभी
शके? ॥ ७५ ॥ हे चतुरस्वामी! स्वजनोनी समक्ष मने पोतानो जमणो हाथ आपीने हवे
आप फरी बेठेला छो! अथवा आपने हुं शुं ठपको देउं? पुरुष मालीक छे. ॥ ७६ ॥

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

॥ न चेद्विघ्नं विधत्तेसौ । पापा कुलवधूस्थितिः ॥ ८७ ॥ नित्यं वससि मच्चित्ते । मम वेत्सि न वेदनां ॥ ममाभाग्यैर्गतं यत्ते । ज्ञानं तन्नाथ मृष्यतां ॥ ८८ ॥ यशोमती विलप्येति—विक्रीयावासमाशु तं ॥ त्यक्तसंसारसौख्याशा । पितुरावासमासदत् ॥ ८९ ॥ अथ बुध्ध्वाऽधनं श्रेष्ठी-नंदनं स्वसुतां जगौ ॥ शंभली लोभलीनांतः- करणा करुणोझ्झिता ॥ ९०० ॥ पुत्रि कृत्रिमारागेण । व्यापाराः पणयोषितां ॥ तत्त्वं किं तात्त्विकं प्रेम । धत्से तुभ्येऽत्र धम्मिल्ले ॥ १ ॥ कलाकुलीनतारूप—

वळी आ कुलवधूनी पापी मर्यादा जो मने वच्चे विघ्नकारी न होत तो हुं ते वेश्याने घेर आवीने पण आपने समजावीने पाछा लावत. ॥ ८७ ॥ आप हमेशां मारा चित्तमां वसो छो, परंतु मारी वेदनाने जाणता नथी, केमके मारां अभाग्योथी आपनुं ते ज्ञान पण नाश पामेलुं लागे छे, माटे हे स्वामी हवे आप कइंक विचार करो? ॥८८॥ एवी रीते ते यशोमती विलाप करीने तथा जलदी ते घर वेचीने अने संसारसुखनी आशा छोडीने पोताना पिताने घेर आवी रही. ॥८९॥ हवे शेठना पुत्र धम्मिल्लने निर्धन थयेलो जाणीने लोभी मनवाळी तथा निर्दय कुट्टणीए पोतानी पुत्री वसंततिलकाने कह्युं के, ॥ ९०० ॥ हे पुत्रि! आपणो वेश्याओनो व्यापार तो कृत्रिम

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S.
Jun Gun Aaradhak Trust

सौभाग्यप्रमुखाः गुणाः ॥ धनहीना न शोभंते । विसर्पिर्भोजनं यथा ॥ २ ॥ तदाकिंचित्करं मुंच । निर्धनत्वेन धम्मिलं ॥ महाकविवदर्थैक-रसिका हि पणस्त्रियः ॥ ३ ॥ तदश्रुतिचरं श्रुत्वा । वचनं मातुरातुरा ॥ वंसततिलकावादी-दविलंब्य वचस्ततः ॥ ४ ॥ आसन्ने मरणे मात-वैकल्यं किं तवागतं ॥ देवीनामपि दुःप्रापं । यत्त्याजयसि माममुं ॥ ५ ॥ अयं रूपेण कंदर्पो । विवेकेन बृहस्प-

---

रागवाळो होय छे, तो पछी आ तुछ धम्मिलप्रते तुं सत्य प्रेम शामाटे धारण करे छे? ॥ १ ॥ जेम घृतविनानुं भोजन तेम कला, कुलीनपणुं, रूप तथा सौभाग्यआदिक गुणो धनविना शोभता नथी. ॥ २ ॥ माटे हवे निर्धनपणाथी निरुपयोगी एवा आ धम्मिलने तुं छोडी दे, केमके वेश्याओ तो महाकविनीपेठे फक्त एक (अर्थनाज) धननाज रसवाळी होय छे. ॥ ३ ॥ एवी रीते मातानुं नहि सांभळवालायक वचन सांभळीने खेद पामेली वसंततिलका तुरत बोली के, ॥ ॥ ४ ॥ हे माता तारुं मरण नजीक होवाथी शुं तारी बुद्धि फरी गइ छे? के जेथी देवीओने पण दुर्लभ एवा आ धम्मिलने तजवानुं तुं मने कहे छे! ॥ ५ ॥ आ धम्मिल रूपें कामदेवसरखो छे, विवेकमां बृहस्पतिसमान छे, गंभीरतामां समुद्रतुल्य छे, तथा उदारतामां वरसादसमान छे. ॥

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S.
Jun Gun Aaradhak Trust

तिः ॥ गांभीर्येण पयोराशि–रौदार्येण घनाघनः ॥ ६ ॥ कलाभिः कौमुदीकांतो । धीरिम्णामरभू-
धरः ॥ प्राप्तः प्राक्सुकृतैर्नैव । विनागस्त्यागमर्हति ॥ ७ ॥ युग्मं ॥ गुणिन्येवानुरज्यंति । गुणज्ञा
न धनाश्रये ॥ श्रीवृक्षमलयस्त्यक्त्वा । यांति जातिं कृशामपि ॥ ८ ॥ पश्याऽविभवमप्याशु । गुणा-
ढ्यं रत्नकंबलं ॥ संगृह्णंते महीपाला । मातर्जातस्पृहा न किं ॥ ९ ॥ अदत्त यदसौ वित्तं । किं
सिंधूर्मिसधर्मणा ॥ शांता न तेन ते तृष्णा । वाडवाग्निशिखासखी ॥ १० ॥ यदीयतोऽपि द्रव्यस्य

॥ ६ ॥ कलाउमां ते चंद्रसरखो छे तथा धैर्यमां मेरुसरखो छे, वळी ते पूर्वना पुण्योथीज आप-
णने प्राप्त थयो छे, माटे अपराधविना तेनो त्याग करवो युक्त नथी. ॥ ७ ॥ गुणज्ञ माणसो गु-
णिमांज रंजित थाय छे, परंतु धनवानमां थता नथी. केमके भमराउ चंदनने छोडीने दुर्बळ ए-
वां पण जाइना वृक्षप्रते जाय छे. ॥ ८ ॥ वळी हे माता तुं जो के अविभव एटले शोभाविनानो
(घेटांना उनथी बनेलो) एवा पण गुणोवाळा (तंतुउवाळा) रत्नकंबलने इच्छापूर्वक शुं राजा-
उ तुरत ग्रहण करता नथी? ॥ ९ ॥ वळी तेणे जे धन आप्युं छे, ते समुद्रना मोजांसरखा धन-
थी पण शुं तारी वडवानलनी ज्वालासरखी तृष्णा नाश पामी नहि? ॥ १० ॥ वळी हे माता!

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

। दाता मातर्मयोज्झ्यते ॥ स्वं न श्वानं तदा मन्ये । मनाग्दातुः सदानुगं ॥ ११ ॥ इति तद्वच नाधार—धारधोरीकृतोऽमुचत ॥ वचःस्फुलिंगकानेव—मक्का कोपवृषाकपिः ॥ १२ ॥ अभूदभूतपूर्वस्ते । पुत्रि कोऽयं कदाग्रहः ॥ विचारश्चारुबुद्धीनां । न युक्तो गुरुशासने ॥ १३ ॥ याः स्वलक्ष्यममुंचंत्यः । कुर्वंति जनरंजनं ॥ योगिनीनामिवैतासां । वेश्यानां प्रेम दूषणं ॥ १४ ॥ ह्रीरर्थिनि दया व्याधे । कितवे सत्यसारता ॥ वानरे स्थेम वेश्यायां । प्रेमावश्यं विडंबना ॥ १५ ॥ विधाय तदमु

आटला बधा धनना दातारने पण जो हुं तजी देउं तो हुं थोडुं देनारनी पाछळ पण हमेशां जनारा एवा श्वानसरखा पण मारा आत्माने हुं मानी शकुं नहि. ॥ ११ ॥ एवी रीतनां तेणीनां वचनोनो तिरस्कार करनारां वचनरूपी तणखाउने क्रोधरूपी अग्निवाळी कुट्टणी ओकवा लागी. ॥ ॥ १२ ॥ हे पुत्रि! अगाउ कोइ पण समये नहि थयेलो एवो आ तने आजे शुं कदाग्रह थयो छे? बुद्धिवानोए वडीलना हुकममाटे विचार करवो लायक नथी. ॥ १३ ॥ जेउ पोताना लक्ष्यने छोड्याविना लोकोने खुशी करे छे, एवी योगिनीसरखी वेश्याउमाटे प्रेम ए एक दूषण छे. ॥१४॥ याचकने लज्जा, पाराधिने दया, ठगाराने सत्य, वानरने स्थिरपणुं, अने वेश्यानो प्रेम ए सघळुं

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

कंचि-दाढ्यं मुंच परं नरं ॥ व्रातीनता हि वेश्यानां । समायः शमिनामिव ॥ १६ ॥ एवमग्न्यस्त्र-
वन्मत्वा । मातुः संतापकं वचः ॥ वारस्त्री वारुणास्त्राभं । संदधे सुंदरं वचः ॥ १७ ॥ यथा विचारः
प्राज्ञानां । न युक्तो गुरुशासने ॥ किं प्रपन्नपरित्याग—स्तथा संगतिमंगति ॥ १८ ॥ पूर्वं न क्रि-
यते स्नेहः । क्रियते वा कथंचिद्यदि ॥ श्रेयांस्तदयमूर्णायौ । लाक्षाराग इव ध्रुवः ॥ १९ ॥ इत्यद्भि-

---

विडंबनारूप एटले न घटी शके तेवुं छे. ॥ १५ ॥ माटे हवे कोइ बीजा धनवान पुरुषने पोतानो स्वामी करीने आने तजीदे? केमके मुनिओनीपेठे वेश्याओनुं पण समायरूप एटले धनना सारा लाभरूप (सामायिकरूप) व्रत छे. ॥ १६ ॥ एवी रीतनां पोतानी माताना अग्निशस्त्रनीपेठे संतापकारक वचन सांभळीने वसंततिलका वारुणास्त्रसरखुं सुंदर वचन बोली के, ॥ १७ ॥ जेम बुद्धिवानोए वडीलना हुकममाटे विचार करवो योग्य नथी, तेम स्वीकारेलानो त्याग करवो ते वात पण शुं घटी शके छे? ॥ १८ ॥ प्रथम तो स्नेहज करवो नहि, अने कदाचित् करीए तो ते ऊनना कापडमां जेम मजीठनो रंग तेम ते निश्चल करवो तेज कल्याणकारी छे. ॥ १९ ॥ आटला दिवसोमां जे में आ स्थिर सिद्धो अने ऊंचो प्रेमरूपी महेल चण्यो छे, तेने हुं मारे हा-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

वासरैः प्रेम–प्रासादो योऽत्र निर्ममे ॥ स्थिरः समः समुत्तुंग—स्तं स्वयं पातये कथं ॥ २० ॥ नान्यत्र रमते चेतो । निध्यातैतद्गुणं मम ॥ विश्राम्यति करीरे किं । रसालरसिकः पिकः ॥ २१ ॥ मातर्मातः परं वोचः । शोचनीयमिदं वचः ॥ चेत्त्वं चारित्रवामासि । तर्हि पंथा ममापि सः ॥२२॥ ब्रुवानेवं गतः काल–स्तयोर्विवदमानयोः ॥ उपर्यधो वा नैकस्या । अपि पक्षोऽजनत्पुनः ॥ २३ ॥

अन्यदा कुंदसंकाश–रदा सा शरदागमे ॥ बुभुक्षुरीक्षुखंडानि । ययाचे मातरं मुदा ॥ २४ ॥

थे केम पाडुं? ॥ २० ॥ आ धम्मिल्लना गुणोनाज ध्यानवाळुं मारुं चित्त अन्यविषे खुश थाय तेम नथी, आंबानी रसीक कोयल शुं कंथेरपर विश्राम करशे? ॥ २१ ॥ माटे हे माता! हवेथी तुं आवुं शोचनीय वचन बोलती नहि, अने जो तुं तेने कहाम्ती मेलीश तो मारो पण तेज मार्ग तारे जाणवो? ॥ २२ ॥ एवी रीते विवाद करतांथकां तेउ बन्नेनो घणो काळ गयो, परंतु बन्नेमांथी एकनो पण पक्ष उपर नीचे थयो नहि. ॥ २३ ॥

पछी एक वखते शरदऋतुसमये मोगरनी कळीसरखा दांतवाळी ते वसंततिलकाए सेलडी खावानी इच्छाथी पोतानी मापासे हर्षथी तेना टुकडा माग्या. ॥ २४ ॥ त्यारे तेणीए यंत्रमां पी-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

तया समर्पि तैर्यंत्र-पीडितपांडुपुंड्रकैः ॥ किं ॥ कूर्चकैः करोम्येभि-रिति सा प्रत्यवोचत ॥२५॥ सा-
थ लब्धावकाशाऽवक् । कोपकंप्रौष्टपल्लवा ॥ निःसारवस्त्वादरिणी । प्रियप्राप्तौ विषीद मा ॥ २६ ॥
निःसारो यदि भर्त्तायं । जातस्ते प्रीतिकारणं ॥ तद्वस्त्रखाद्यभूषाद्यं । देयं निःसारमेव ते ॥ २७ ॥
सा विज्ञाततदाकूता । वाचमूचे किमंब ते ॥ गतं दृग्धाम यन्नैषां । गुणं संतमपीक्षसे ।२८॥ अ-
ग्निदग्धैरपि क्षारो । योऽमीभिः किल जायते ॥ वासोमलीमसं शोध्धु-मलं कस्तं विना परः ॥२९॥

लेली श्वेत शेरडी आपी, त्यारे वसंततिलका बोली के आ कुचाउने हुं शुं करुं? ॥ २५ ॥ त्यारे क्रोधथी कंपता ओष्टपल्लववाळी ते कुटणीए पोताने अवसर मलवाथी कह्युं के हे निःसार वस्तुना आदरवाळी पुत्रि! तने आ मनगमतुंज मळ्युं छे, माटे खेद न कर? ॥ २६ ॥ आ साररहित भर्तार ज्यारे तने प्रीतिना कारणरूप थयो छे, त्यारे वस्त्र, भोजन तथा आभूषणआदिक पण तने साररहितज देवुं जोइये. ॥ २७ ॥ त्यारे तेणीनो अभिप्राय जाणीने वसंततिलका बोली के हे माता! शुं तारुं आंखोनुं तेज नष्ट थयुं छे? के जेथी आना छता गुणने पण तुं जोती नथी. ॥ ॥ २८ ॥ आ कुचाउने अग्निमां बाळवाथी तेनो जे खार थाय छे, तेनाविना कपडांनो मेल को-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

हेमंते हेमगौरांगी । सा कदाचिदयाचत ॥ तिलानकां मुदे हि स्या—द्गुरुदत्ता सुखादिका ॥३०॥
खलं समर्प्य सा दत्त—पृष्ठा पृष्ठा तया रयात् ॥ उत्तूंखला खलापीमं । स्वं चक्रे प्राग्वदुक्तिभिः ॥
॥ ३१ ॥ सा प्रत्यूचे न किं वेत्सि । लगते यद्यमुं खलं ॥ सैरिभी तत्पयोदाना—दंब कादंबिनी-
यते ॥ ३२ ॥ यावकं याचितान्येद्यु—स्तया क्रमनखश्रिये ॥ जरत्यदत्त पद्ममाणि । निश्चयोतितर-
सानि सा ॥ ३३ ॥ पृष्ठा प्राग्वत् प्रजल्पंती । तयाकाऽवादि निष्ठुरं ॥ मातर्मूढासि यद्दोषा—नेषु

ण कहाडी शके तेम छे ? ॥ २९ ॥ हेमसरखां गौर शरीरवाळी ते वसंततिलकाए हेमंतऋतुमां ए-
क दिवस पोतानी मातापासे तल माग्या, केमके वडीले आपेली सुखडी हर्षकारक थाय छे. ॥
॥ ३० ॥ त्यारे ते पण तेणीने खोळ आपीने जेवी पाछी वळी, त्यारे तेणीए पुछवाथी ते उच्छूं-
खल कुट्टिनी पूर्वनीपेठे वचनोथी पोताना आत्माने खळसमान करवा लागी. ॥ ३१ ॥ त्यारे व-
संततिलका बोली के, हे माता ! तुं जाणती नथी के जो आ खोळ गायने आपवामां आवे तो
ते दूध देवामां मेघमाळासरखी नीपजे. ॥ ३२ ॥ वळी एक दिवसे तेणीए पगना नखो रंगवामाटे
मजीठ मागी, त्यारे ते डोकरीए तेणीने नीचोवेल रसवाळां तेनां फोतरां आप्यां. ॥ ३३ ॥ पूछ-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S.
Jun Gun Aaradhak Trust

केवलमीक्षसे ॥ ३४ ॥ दीपः क्रियेत यद्येत—द्वर्त्या नक्तैरिकोपमं ॥ कंचित्प्रपंचयत्येवा—लोकमो कःप्रकाशकं ॥ ३५ ॥ अक्का दध्यौ ध्रुवमियं । धूर्त्तेनानेन वंचिता ॥ नो चेन्निर्धनमप्येतं । हा कथं धनदीयति ॥३६॥ गंधशैल इव स्थूलो । मुधा रुध्ध्वा गृहं स्थितः ॥ यया कयाचिद् बुध्ध्येव। निर्वास्योऽबलया मया ॥ ३७ ॥ ततो द्रोहविनिद्रोद्रा–चांतचित्ता सदैव सा ॥ उत्सवव्यजना पान–गोष्ठीमारजतान्यदा ॥ ३८ ॥ वसंततिलका चान्यो—ऽपि च पण्यांगनाजनः ॥ दुरुपायविदाऽपायि ।

वाथी पूर्वनीपेठे कहेनारी ते कुटणीने वसंततिलकाए निर्भ्रंछनापूर्वक कह्युं के, हे माता! तुं केवळ मूर्ख छे, के आ फोतरांमां तुं केवळ दोषोज जोया करे छे. ॥ ३४ ॥ जो आ फोतरांजनी वाटथी दीपक करवामां आवे तो घरमां तेज करनारो लाल रंगनो प्रकाश थाय. ॥ ३५ ॥ त्यारे ते कुटणीए विचार्युं के खरेखर ते धूर्ते आने ठगेली छे, जो एम न होय तो आ निर्धन धम्मिलने पण ते कुबेरसमान केम जाणे? ॥ ३६ ॥ मोटा खडकनीपेठे आ फोकट घर रोकीने बेठो छे, माटे हवे कइंक बुद्धि चलावीने मारे आने कहाडी मेलवो जोइये. ॥ ३७ ॥ पछी हमेशां द्रोहयुक्त खुल्लाविचारवाळा मनवाळी ते कुटणीए एक दिवस उत्सवना मिषथी मद्यपाननी गोष्ठी

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

तया निःप्रसरं सुरां ॥ ३९ ॥ उच्चावचगिरस्ताम्र—कपोला घूर्णितेक्षणाः ॥ प्रमदा मदयामासु—
र्न कं पीतमदास्तदा ॥ ४० ॥ अथायःशूलिकी स्वांते । वचसामृतसारणी॥ शंभली दंभलीनात्मा—
ऽन्वशिषद्धम्मिलं रहः ॥ ४१ ॥ वत्स नाद्रियसे मद्यं । वेश्यौकसि वसन्नपि ॥ केयं ते वैदुषी वस्तु
—ऽन्यपदोषेऽपि रोषिणः ॥ ४२ ॥ यदागतं वार्धिविलोडनेन । यदादृतं यादवनायकेन ॥ यदुन्नु-

---

नो प्रारंभ कर्यो. ॥ ३८ ॥ ते समये दुष्ट उपायने जाणनारी ते कुटणीए वसंततिलकाने तथा बी-
जी वेश्याओने पण खूब मद्यपान कराव्युं. ॥ ३९ ॥ ते वखते मद्यपान करनारी ते स्त्रीओ गली-
च वचनो बोलतीथकी लाल गंडस्थलोवाळी तथा घेरायेली आंखोवाळी थइ थकी कोने मदोन्म-
त्त करवा न लागी? ॥ ४० ॥ मनमां लोखंडनी शूलीसरखी, तथा वचनमां अमृतनी नहेरसरखी
ते दांभिक कुटणी गुप्त रीते धम्मिलने कहेवा लागी के, ॥ ४१ ॥ हे वत्स! तुं वेश्याने घेर रह्या
छतां जे मदिरा पीतो नथी, तो आ निर्दोष वस्तुमां पण रोष करनारो एवो जे तुं, तेनी आ च-
तुराइ ते केवा प्रकारनी? ॥ ४२ ॥ जे आ मद्य समुद्र वलोववाथी मळ्युं छे, तथा जेनो यादवो-
ना स्वामी श्रीकृष्णे पण आदर कर्यो छे, वळी जे बळ तथा शरीरनी कांति वधारनारुं छे, ते मद्य-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

मदेहद्युतिवर्द्धनं च । तन्मद्यमुद्यच्छति को निषेद्धुं ॥ ४३ ॥ हृदो मृषा शल्यमपैति येन । येन स्वदेहेऽपि ममत्वभंगः ॥ आढ्ये दरिद्रेऽपि यतः समाधि—र्बुधा मुधा मद्यमिदं त्यजंति ॥ ४४ ॥ धर्षंत्येके हसंत्येके । जल्पंत्यन्ये यथा तथा ॥ तथापि हृढयोगीव । न क्षीवः क्वापि कुप्यति ॥४५॥ मधुपा यत्र खेलंति । मधु यत्रोपजायते ॥ तत्रांबुजे वसंती श्री—रपि विद्वेष्टि नो मधु ॥ ४६ ॥ दशधाकल्पवृक्षाणां । प्रथमे मद्यदायिनः ॥ चतुर्दशसु रत्नेषु । मद्यमंतरधीयते ॥ ४७ ॥ द्विषः सुखं

नो निषेध करवाने कोण उद्यमवंत थाय? ॥ ४३ ॥ वली जे मद्यथी हृदयनुं खोटुं शल्य निकली जाय छे, तथा जेथी पोताना शरीरनी पण ममता रहेती नथी, वली जेथी तवंगर तथा गरीब बन्नेने समाधि थाय छे, माटे आवा गुणवाला मद्यने तो पंडितो फोकट तजे छे. ॥ ४४ ॥ वली ते मद्यपान करनार मनुष्यने कोइ निंदे छे, कोइ हसे छे तथा कोइ जेम तेम बोले छे, तो पण ते महोटा योगीनीपेठे कोइपर पण गुस्से थतो नथी. ॥ ४५ ॥ ज्यां भमराओ क्रीडा करे छे, तथा जेमां मद्य उत्पन्न थाय छे, ते कमलमां रहेती लक्ष्मी पण मद्यने धिक्कारती नथी. ॥ ॥ ४६ ॥ दश प्रकारना कल्पवृक्षोमां पण पहेलां मद्य देनारां कल्पवृक्षो छे, तेम चौद रत्नोमां प-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

कृषंतीन्न । मद्योपचितशक्तयः ॥ आपणाः कल्पपालाना—मत एवोन्नितध्वजाः ॥ ४८ ॥ तदाशु पिब मैरेयं । केयं वह्नी विमर्शना ॥ निजस्थानोचितं चेष्ट—मानो न खलु निंद्यते ॥ ४९ ॥ इ-त्युक्तः स तया भ्रष्ट—कुलाचारः सुरां पपौ ॥ यत्रैकं व्यसनं तत्र । संयुज्यंते पराण्यपि ॥ ५० ॥ लुठन्निद्रालुवत्पृथ्व्यां । शिथिलांगो मुमुर्षुवत् ॥ परासुरिव निश्चेष्टः । स मद्येन क्रमात्कृतः ॥ ५१ ॥ स्त्रीराज्यमिव कुर्वाणे । गणिक्ये जरतीगिरा ॥ पारे पुरं प्रदोषेऽसौ । दासीभिः परितत्यजे ॥५२॥

ण मद्य गणाय छे. ॥ ४७ ॥ मद्यपानथी बळवंत थयेला हाथीओ शत्रुओने सुखे मारी शके छे, त-था तेथीज किलालोनी दुकानोपर धजाओ फरके छे. ॥ ४८ ॥ माटे तुं जलदी मद्यपान कर? शामाटे घणो विचार करवो पडे छे? पोताना स्थानने उचित आचरण करनारो कइं निंदातो नथी. ॥ ४९ ॥ एवी रीते तेणीना कहेवाथी धम्मिले पण कुलाचारथी भ्रष्ट थइने मद्यपान कर्युं, केमके ज्यां एक व्यसन होय छे त्यां बीजां व्यसनो पण जोडाय छे. ॥ ५० ॥ पछी मद्यपानथी ते अनुक्रमे निद्रालुनीपेठे जमीनपर लोटवा लाग्यो, मरनारनीपेठे शिथिल अंगवाळो थयो, तथा मरेलानीपेठे चेष्टारहित थयो. ॥ ५१ ॥ स्त्रीराज्यनीपेठे गणिकाओनो समूह आचरते छते ते डो-

नूपीठे लुठतस्तस्य । सकलामपि शर्वरीं ॥ अनूत्प्रनूतभूबाय—मसहिष्णुर्दिनोदयः ॥ ५३ ॥ तदा-
र्हतेषु चैत्यैषु । मांगल्यः कंबुरध्वनत् ॥ निशि प्रसुप्तं श्रीधर्म—नूपमुद्बोधयन्निव ॥ ५४ ॥ अनुयां-
ती विधुं कांतं । रात्रिस्तारकनूषणा ॥ न नास्करकरस्पर्श—मपि सेहे पतिव्रता ॥ ५५ ॥ स्तोक-
कालं ममानावे । तमसा जग्रसे जगत् ॥ इति रोषादिवारक्त—मूर्त्तिर्मार्त्तंड उद्ययौ ॥ ५६ ॥ अ-
थ जागरितः पूष्णा । स्वकरैः कृपयेव सः ॥ स्वं नूरिनूरजोलिप्तं । निरीक्ष्येति व्यनावयत् ॥ ५७ ॥

करीना वचनथी दासीजए ते धम्मिलने संध्यासमये नगरनी बहार फेंकी दीधो. ॥ ५२ ॥ त्यां आ-
खी रात पृथ्वीपर लोटतां थकां पृथ्वीपरनां घणा ठायाने नहि सहन करनारो दिवसनो उदय थ-
यो. ॥ ५३ ॥ ते समये जिनमंदिरोमां रात्रिए सुतेला धर्मरूपी राजाने जाणे जगाम्तो होय न-
हि तेम मंगलिक शंखनाद थवा लाग्यो. ॥ ५४ ॥ वळी ते वखते तारारूपी आनूषणोवाळी रात्रि-
रूपी पतिव्रता स्त्री पोताना स्वामी चंद्रनी पाछळ जतीथकी सूर्यना करस्पर्शने पण न सहन कर-
वा लागी. ॥ ५५ ॥ मारी थोडा समयनी गेरहाजरीमां अंधकार आखा जगतने गळी गयो, एम
विचारी जाणे क्रोधथी होय नहि तेम लाल मूर्तिवाळो सूर्य उदय पाम्यो. ॥ ५६ ॥ हवे सूर्ये

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S.
Jun Gun Aaradhak Trust

क तत्सौधं क तत्तल्पं । क सा कांता मनोरमा ॥ ममादृश्यमभूद्दिव्य—मायामयमिवाखिलं ॥५८॥
किमन्यजन्म किं स्वप्न—मुत मायाथवा भ्रमः ॥ यत्तादृशं सुखं भुक्त्वा । लुठन्नस्मि महीतले ॥५९॥
न मया कोपितः कोऽपि । नयेद्यो मामिमां दशां ॥ नूनं निर्धनतादोषा—ज्जारत्या त्याजितस्तया ॥
॥ ६० ॥ ददे यस्यै पराभूतिः । पराभूतिस्ततो मया ॥ लेभे तदस्याः को दोषो । नाशो दत्तस्य

जाणे दयाथीज पोताना किरणोथी जगाडेलो ते धम्मिल पोताने जमीनपरनी घणी धूळथी खरडायेलो जोइने विचारवा लाग्यो के, ॥ ५७ ॥ अरे! ते महेल, ते शय्या तथा ते मनोहर स्त्री विगेरे क्यां गयुं! आ सघळुं मने दिव्य मायानीपेठे अदृश्य थइ गयुं छे! ॥ ५८ ॥ शुं मारो पुनर्जन्म थयो छे? अथवा शुं आ स्वप्न छे? अथवा माया के भ्रम छे? के जे हुं तेवुं सुख भोगवीने पृथ्वीपर लोटतो पड्यो छुं! ॥ ५९ ॥ में कोइने गुस्से कर्यो नथी के जे मने आ दशाए पहोंचाडे, खरेखर निर्धनपणाना दोषथी मने ते डोकरीए फेंकावी दीधो छे. ॥ ६० ॥ जेणीने में परा भूति एटले घणुं धन आप्युं छे, तेणीना तरफथी मने पराभूति एटले आ पराभव मळ्यो छे, तेमां तेणीनो शुं दोष छे, केमके दाननो नाश नथी, अर्थात् जेवुं देवुं तेवुं लेवुं छे. ॥ ६१ ॥

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

नास्ति यत् ॥ ६१ ॥ परस्परं विरोधिन्यो । यासां चित्तवचःक्रियाः ॥ तासु लोभाभिभूतासु । विश्रं-
भः शंभलीषु कः ॥ ६२ ॥ एता लूता इवावेष्ट्य । कृत्रिमप्रेमतंतुभिः ॥ मक्षिकामिव मुंचंति । निः-
सारीकृत्य पूरुषं ॥ ६३ ॥ विभूयोगे मिंतिकावद्या । अरक्ता अपि रागदाः ॥ सिचामिव गुणाढ्यानां
। सतां ताभिर्न रंजनं ॥ ६४ ॥ चेत्कोऽपि वसुधाराभिः । पर्जन्य इव वर्षति ॥ एताः स्थूलस्थली-
प्राया । न तृप्यंति ततोऽप्यहो ॥ ६५ ॥ उत्पन्नः पौरधौरेय-श्रेष्टिनो निर्मले कुले ॥ अत्राप्नोमि ह-

---

जेउनां मन वचन अने क्रिया परस्पर विरोधवाळां छे, एवी ते लोभांध वेश्याउमां विश्वास शुं
कामनो छे? ॥ ६२ ॥ आ वेश्याउ करोळीयानीपेठे पुरुषने कपटप्रेमरूपी तंतुउथी वींटीने माखी-
नीपेठे साररहित करीने तजी दे छे. ॥ ६३ ॥ वळी ते वेश्या पोते अरक्त छतां व्यभिचारीउने
राग आपनारी छे, परंतु तंतुउवाळां कपमांनीपेठे गुणवानोने तेउसाथे राग थतो नथी. ॥ ६४ ॥
कदाच कोइ वरसादनीपेठे वसुधाराथी (धनथी) वर्षे तोपण मोटी पछरवाळी भूमिनीपेठे ते वे-
श्याउनी तृष्णा मटती नथी. ॥ ६५ ॥ अरे! नगरना लोकोमां मुकुटसमान एवा शेठना निर्मल
कुलमां उत्पन्न थयेलो आ हुं आवी रीते वेश्याथी विडंबना पामुं छुं! ॥ ६६ ॥ बाल्यपणामां पां-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S.
Jun Gun Aaradhak Trust

हा सोऽहं । बाह्यस्त्रीभ्यो विडंबनाः ॥ ६६ ॥ बाल्येऽपि पंचधात्रीणा-मंकस्थो यो व्यवर्द्धिषि॥ मही-
पीठे लुठन्नस्मि । स एवाद्यमनाथवत् ॥ ६७ ॥ जैनश्रुतामृतास्वाद-मनुभूयापि पापिनि ॥ किं सुरा-
पानव्यसने । रसने गलितासि न ॥ ६८ ॥ अस्तं प्रयाति सूरोऽपि । वारुणीसंगतो ध्रुवं ॥ यदहं
वारुणीयोगे । जीवन्नस्मि तदद्भुतं ॥ ६९ ॥ जाता ये योषितामिष्टा—स्ते भ्रष्टा एव धर्मतः ॥ वि-
षवल्लीवनं लीनाः । क्वचिज्जीवंति ते नराः ॥ ७० ॥ वरं वज्रनिपातेन । शतधा चूर्णितं शिरः ॥

च धात्रीओना खोळामां रहीने जे आ हुं वृद्धि पाम्यो छुं, तेज हुं आजे एक कंगालनीपेठे पृथ्वी-
पर लोट्या करुं छुं! ॥ ६७ ॥ वळी हे पापणी जिह्वा! जैन शास्त्ररूपी अमृतनो स्वाद अनुभव्या
छतां पण मद्यपान करती वेळाए तुं गळी केम न गइ? ॥ ६८ ॥ मद्यना (पश्चिम दिशाना)
संगथी शूरो मनुष्य (सूर्य) पण खरेखर नाश (अस्त) पामे छे, परंतु हुं जे मदिराना संगथी
पण हजु जीवतो रह्यो छुं ते आश्चर्य छे! ॥ ६९ ॥ जे पुरुषो स्त्रीओने इष्ट थया छे तेओ धर्मथी
भ्रष्टज थया छे, केमके विषवल्लीना वनमां गयेला कोइकज पुरुषो जीवता रही शके छे. ॥ ७० ॥
वज्र पडवाथी चूरेचूरा थयेलुं मस्तक सारुं छे, परंतु पापी स्त्रीना वचनना विश्वासथी हणायेलुं म-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

न तु निर्धर्मनारीवा-ग्विश्वासोपहतं मनः ॥ ७१ ॥ धन्यास्ते मुनयो धीराः। शीलसन्नाहशालिनः॥ योषावाग्विशिखा येषां। हृदयं व्यथयंति न ॥ ७२ ॥ कुट्टिनीयं गुरुप्राया । यस्याः शिक्षामिमां स्मरन् ॥ न पुनर्निपतिष्यामि । वाक्पाशे पण्ययोषितां ॥ ७३ ॥

अथ गत्वा गृहं कुर्वे । चिंतां प्रणयिनामिति ॥ ध्यायन् पुरे प्रविश्यासौ । स्वसौधद्वारमासदत् ॥ ७४ ॥ किं स्तः सुरेंद्रदत्तश्च । सुभद्रा च शुभास्पदे ॥ तेनेत्युत्कंठया पृष्टः । कश्चिन्निश्चिनधीर्जगौ

न सारुं नथी. ॥ ७१ ॥ ते धैर्यवान मुनिजने धन्य छे के जेओ शीलरूपी बखतरथी शोभी रहेला छे, अने तेथी स्त्रीना वचनोरूपी बाणो तेओना हृदयने भेदी शकता नथी. ॥ ७२ ॥ खरेखर ते कुटणी मारी गुरु थइ छे, के जेणीनी आ शिक्षा याद करीने हुं फरीथी वेश्याओना वचनपाशमां पडीश नहि. ॥ ७३ ॥

हवे घेर जइने हुं मारां संबंधिओनी तपास करुं, एम विचारी नगरमां जइ ते पोताना महेलने बारणे आव्यो. ॥ ७४ ॥ शुं अहिं कल्याणना स्थानसरखा सुरेंद्रदत्त अने सुभद्रा छे? एवी रीते तेणे उत्कंठापूर्वक पूछ्याथी कोइक बुद्धिवान माणसे तेने कह्युं के, ॥ ७५ ॥ हे शांतवेष-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

॥ १५ ॥ प्रश्नो देशांतरे शांत—वेष वक्त्येष ते स्थितिं ॥ जगत्प्रतीतमप्येत—च्चेन्न जानासि तच्छृ-
णु ॥ १६ ॥ वार्द्धकेऽभूत्सुरेंद्रस्य । सूनुः क्लेशेन धम्मिल्लः ॥ ययौ स यौवने दैव—वैवश्याद्गणिकागृहं
॥ १७ ॥ तत्रानंगोरगापेत—चेतनः स चिरं स्थितः ॥ पित्राहूतोऽपि नायासीत् । प्राप्तसंयमधीरिव ॥
॥ १८ ॥ विपन्नौ पितरौ तस्य । व्ययाच्च निष्ठितं धनं ॥ गता विक्रीय वेश्मेदं । तद्वधूः सविधे पि-
तुः ॥ १९ ॥ सतोऽसतो वा को वेत्ति । शुद्धिं तस्याद्य पाप्मनः ॥ कुलप्रलयकाले हि । जायंत्ये-

---

वाळा! आ तारो प्रश्न तुं देशांतरमां रहेनो होय एम सूचवे छे, हवे दुनियामां प्रसिद्ध एवा आ
वृत्तांतने जो तुं नथी जाणतो तो सांभळ? ॥ १६ ॥ सुरेंद्रदत्तशेठने तेनी वृद्धावस्थामां केटलेक
कष्टे एक धम्मिल्ल नामे पुत्र थयो हतो, परंतु कर्मयोगे यौवनवयमां ते वेश्याने घेर गयो. ॥१७॥
त्यां कामदेवरूपी सर्पना दंशथी निश्चेतन थइने ते घणा काळसुधी रह्यो, तथा जाणे चारित्रनी
बुद्धिवाळो थयो होय नहि तेम तेना मातपिताए बोलाव्या छतां पण ते पाछो आव्यो नहि. ॥
॥ १८ ॥ पछी तेना ते माबाप गुजरी गयां, तथा तेना खरचथी धन पण खूटी गयुं, अने ते ध-
म्मिल्लनी स्त्री आ घर वेचीने पोताना पिताने घेर गइ. ॥ १९ ॥ ते दुष्ट पुत्र हवे छे के नहि

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

वंविधाः सुताः ॥ ८० ॥ अथ पित्रोः श्रुते मृत्या—वत्याकुलितमानसः ॥ शंपासंपातसंकाशं । व-
हन् दुःखमचिंतयत् ॥ ८१ ॥ स्वां कीर्त्तिमपि शृण्वंतो । लज्जंते केचिदुत्तमाः ॥ स्वामकीर्त्तिं स्वक-
र्णाभ्यां । शृण्वतोऽपि न मे त्रपा ॥ ८२ ॥ यथायं तद्वदन्योऽपि । परोक्षे मे तनिष्यते ॥ दुर्यशः
सकलो लोको । धिग् धिग् मां कुलपांसनं ॥ ८३ ॥ आसंसारं ध्वनत्येव—मकीर्त्तिपटहे पटु ॥ ही
वज्रहृदयो नोर्ध्व—शोषं शुष्यति धम्मिलः ॥ ८४ ॥ पितरौ मे विपेदाते । मद्वियोगेऽपि वत्सलौ ॥

एम तेनी शुद्धि पण कोण जाणे छे? वळी कुलना विनाशसमये एवा पुत्रो पेदा थाय छे. ॥८०॥
हवे पोताना मातपितानुं मरण सांभळवाथी अत्यंत व्याकुल मनवाळो धम्मिल वीजळी पडवासरखुं
दुःख धारण करतोथको विचारवा लाग्यो के. ॥ ८१ ॥ केटलाक उत्तम मनुष्यो पोतानी कीर्ति
सांभळीने पण लज्जा पामे छे, त्यारे पोतानेज काने पोतानी अपकीर्ति सांभळतां छतां पण मने
लज्जा थती नथी. ॥ ८२ ॥ जेम आ माणस तेम बीजा पण सघळा लोको परोक्ष मारी अपकी-
र्ति विस्तारशे, माटे कुलमां अंगारासरखा एवा मने धिक्कार छे! धिक्कार छे! ॥ ८३ ॥ आ समस्त
संसारमां आवी रीते मारो अपकीर्तिनो पटह वागतां छतां पण वज्रसरखा मनवाळो आ हुं धम्मि-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

श्राः काठिन्यं तयोर्मृत्या—वपि ज्ञाते श्वसिम्यहं ॥ ८५ ॥ मृगनाभिर्मृगोच्छित्यै । मौक्तिकं शुक्ति-
काभिदे ॥ फलं रंभानिशुंभाय । तथाहं जनकभिदे ॥ ८६ ॥ मरुदेशं मरालीव । महाभागा य-
शोमती ॥ मां प्राप्य नीरसं नाथं । न लेभे जातु निर्वृतिं ॥ ८७ ॥ संचिक्ये पूर्वजैर्लक्ष्मी—र्या
कष्टं कणराशिवत् ॥ स्वादं स्वादं क्षयं निन्ये । मूषकेणेव सा मया ॥ ८८ ॥ यन्मे पित्राश्रितं सिं-

---

ल अरेरे! ऊभो ऊभो शोषाइ पण जतो नथी! ॥ ८४ ॥ मारा वहाला मातपिता मारा वियो-
गथी मृत्यु पाम्या, अने अरे! मारुं हृदय केवुं कठण छे के तेओनुं मृत्यु जाण्या छतां पण हजु
हुं जीवुं छुं! ॥ ८५ ॥ जेम कस्तूरी हरणनो नाश करे छे, मोती छीपनो नाश करे छे तथा केळ-
नां फळ जेम केळनो नाश करे छे, तेम में पण मारा मातपितानो नाश कर्यो छे. ॥ ८६ ॥ मरु-
देश पामीने जेम हंसणी तेम महाभाग्यवाळी यशोमती मारा जेवा नीरस भर्तारने पामीने कोइ
पण समये सुख पामी नहि. ॥ ८७ ॥ मारां पूर्वजोए कष्टथी धान्यना ढगलानीपेठे जे लक्ष्मी ए-
कठी करी हती ते में उंदरनीपेठे खाइ खाइने खूटाडी. ॥ ८८ ॥ मारा जे घररूपी गुफामां सिं-
हसरखा मारा पिता रहेता हता, ते घरमां आजे अरेरे! कोइक घुवडनीपेठे अन्य मनुष्यो वि-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

हे—नेव मंदिरकंदरं ॥ ही तत्र विलसंत्यद्य । केऽप्यन्ये द्रवा इव ॥ ७९ ॥ खद्योतो द्युतिमत्सु काचशकलं रत्नेष्वगेषु स्नुही । मेषो योध्धृषु खेचरेषु मशको ज्ञारकमेषूंदिरः ॥ प्रेतो नाकिषु गोष्पदं जलधिषु स्थानेषु नाकुर्यथा । तद्वज्जातिविर्म्बनाय विहितो धात्रा मनुष्येष्वहं ॥ ८० ॥ केचिज्जीवंति जीवंतो । म्रियंते च मृताः पुनः ॥ मृता अप्यपरे जीवं—त्यहं जीवन्मृतः पुनः ॥ ८१ ॥ अतःपरमयुक्ता त—त्कदाशा जीवितस्य मे ॥ प्राणैरमीभिः पर्याप्त—मपवादमलीमसैः ॥ ८२ ॥

लसी रह्या छे! ॥ ७९ ॥ तेजवंतोमां जेम खद्योत, रत्नोमां जेम काचनो टुकडो, वृक्षोमां जेम थोर, सुभटोमां जेम घेटो, पक्षीओमां जेम मछर, मजुरोमां जेम उंदर, देवोमां जेम प्रेत, समुद्रोमां जेम खाबोचीउं तथा मकानोमां जेम बिल तेम फक्त जातिनी निंदामाटे विधाताए मने मनुष्योमां पेदा कर्यो छे. ॥ ८० ॥ केटलाक जीवताथका जीवे छे, अने मुआबाद मुएला गणाय छे, तथा बीजा केटलाक मुआ छतां पण जीवे छे, अने हुं तो जीवते मुआजेवो थयो छुं. ॥ ८१ ॥ हवेथी मारे जीववानी खोटी आशा करवी ते अयुक्तज छे. केमके अपवादोथी मलीन थयेला आ प्राणोथी हवे सर्युं. ॥ ८२ ॥ अरे नीच जीव! तुं हजु शामाटे बेठो छे? अरे प्राणो! तमो ज-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

स्थितोऽसि जीव किं क्लीव । प्राणा व्रजत सत्वरं ॥ प्राणानां मार्गदानाय । भव रे हृदय द्विधा ॥
॥ ७३ ॥ एवं विकल्पसंदोहै-र्दधानो मृत्युसाहसं ॥ जाताऽशुकनवक्रेह-द्वारादेवाववलिष्ट सः ॥७४॥
युग्मं ॥ शुष्यद्द्रुमगणं व्रश्य—त्कूपं जीर्यन्महीरुहं ॥ ययौ बहुबिलं नाकु—संकुलं स जरद्वनं ॥
॥ ७५ ॥ तत्र निर्मुक्तसंसार-सुखाशो मरणाग्रही ॥ कृपाणं निजपाणिस्थ—मभ्यधादिभ्यनंदनः ॥
॥ ७६ ॥ गतं धनं गता भार्या । गतस्तंत्रो गतं गृहं ॥ स्वामिभक्त त्वमेवासि । मम संनिहितोऽ-

---

लदी चाल्या जाओ? वळी हे हृदय! तुं पण प्राणोने मार्ग आपवामाटे चीराइने बे टुकडा थइ जा? ॥ ७३ ॥ एवी रीतना विकल्पोना समूहोथी मृत्युना साहसने धारण करतोथको ते धम्मिल जाणे अपशकुन थयुं होय नहि तेम ते घरने बारणेथीज पाछो वळ्यो. ॥ ७४ ॥ पछी ते सुका-ती वेलडीओना समूहवाळां, पडी जता कुवावाळां, जीर्ण थतां वृक्षोवाळां, घणां दरोवाळां तथा उंदरोथी भरेलां एवां एक जीर्ण वनमां गयो. ॥ ७५ ॥ त्यां संसारसुखनी आशा छोडीने मर-वामाटे तैयार थयेलो शेठनो पुत्र ते धम्मिल पोताना हाथमां रहेलां खड्गने कहेवा लाग्यो के, ॥ ७६ ॥ धन गयुं, स्त्री गइ, व्यापार गयो, घर गयुं, परंतु हे स्वामिभक्त खड्ग! हवे तो तुंज ए-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

धुना ॥ ९७ ॥ तदेहि कंठपीठे मे । परिरभ्य दृढं पृणु ॥ चिरचिंतितमापन्न—मित्रमृत्युमनोरथं ॥
॥ ९८ ॥ वणिग्योगाद्रणे वैरि—वारणेऽनुपयोगिनः ॥ भवतादवतारस्ते । दैवादेवं फलेग्रहिः ॥९९॥
निस्त्रिंशोऽसि वधे पत्यु—र्मा शंकिष्ठ मनागपि ॥ अनुशिष्येति सोऽकुंठं । कंठे खड्गमवाहयत् ॥
॥ १००० ॥

तदा तं पवनोध्धूत—पत्रपाणिप्रकंपनैः ॥ न्यवारयन्निव जर—त्तरवो मृत्युसाहसात् ॥ १ ॥

क मारो नजीकनो संबंधी छे, ॥ ९७ ॥ माटे तुं आव? अने मारा कंठने खूब भेटीने घणा वख-
तथी चिंतवेलो तथा दुःखीजनना मित्रसरखो मारो मृत्युनो मनोरथ तुं सफल कर? ॥ ९८ ॥ दै-
वयोगे तने वणिकनो संग थवाथी रणसंग्राममां वैरीजनने निवारवामां तुं उपयोगी थइ शक्यो न-
थी, परंतु आजे आवी रीते तारो अवतार फलीभूत थाओ? ॥ ९९ ॥ तुं निस्त्रिंश एटले निर्दय
छो, माटे स्वामीना वधमाटे तारे जरा पण शंका करवी नहि, एम कहीने अटकावविना तेणे पो-
ताना कंठपर तलवार चलावी. ॥ १००० ॥

ते वखते पवनथी कंपेलां पत्रोरूपी हाथ हलावीने जीर्ण वृक्षो तेने मृत्युना साहसथी जाणे

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

अव्यक्तवचनत्वात्ते । निषेधयितुमक्षमाः ॥ जहुरास्यात्कुशग्रासान् । हरिण्योऽप्यार्द्रदृष्टयः ॥ २ ॥ सं-
भूय तुमुलं व्योम्नि । तन्वंतस्त्यक्तचूणयः ॥ पक्षिणोऽपि क्षणं जाता-स्तं दृष्ट्वा दुःखभाजनं ॥ ३ ॥
हहासौ श्रीमतः सूनु-रसमाप्तमनोरथः ॥ विधास्यति विपद्याद्य । वनं हत्यापवादि मे ॥ ४ ॥ इत्यु-
ल्लसितकारुण्या । मातेव वनदेवता ॥ कदलीदलवत्तस्य । मृदुधारं व्यधादसिं ॥ ५ ॥ सर्वथा जी-
वितोद्विग्न—श्चिताग्नौ सोऽविशत्ततः ॥ चितां च शीतलीचक्रे । क्रीडावापीमिवामरी ॥ ६ ॥ माथि-

---

अटकाववा लाग्यां. ॥ १ ॥ अवाचक होवाथी तेने निषेधवाने असमर्थ एवी हरिणीओ पण
आंखोमां आंसु लावीने पोताना मुखमांथी घासना ग्रासोने तजवा लागी. ॥ २ ॥ वळी तेने जो-
इने आकशमां एकठा थइने कीकीयारी करता पक्षीओ पण चण तजीने क्षणवार दुःख अनुभव-
वा लाग्यां ॥ ३ ॥ अरे आ धनवाननो पुत्र मनोरथ संपूर्ण थयाविना आजे आपघात करीने मा-
रुं वन हत्याना अपवादवाळुं करशे ॥ ४ ॥ एम विचारी दया लावीने मातानीपेठे वनदेवताए ते-
नी तलवार केळना पत्रजेवी कोमळ धारवाळी करी. ॥ ५ ॥ पछी ते धम्मिल जीववाथी बिलकुल
कंटाळीने चितानी अग्निमां पेठो, त्यारे ते देवताए ते चिताने क्रीडा करवानी वावसरखी शीतल

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

चित्त इवागाधे । निर्ममज्ज ह्रदे ततः ॥ देवतातिशयात्तत्र । तरतिस्म तरंमत्रत् ॥ ७ ॥ ततो विषं तालपुटं । सविषादश्चखाद सः ॥ जहार हारहूरावत् । तत्क्षुधं देवतेच्छया ॥ ८ ॥ अथ प्रसह्य वृक्षाग्र—मारुह्य स्वं मुमोच सः ॥ तस्य तूलीयितं पात—स्थानं दिव्यानुभावतः ॥ ९ ॥ एवं सर्वैरप्युपायै-रविंदन्मरणोत्सवं ॥ दीनो दश दिशो दर्शं । दर्शं खिन्नः स दध्यिवान् ॥ १० ॥ अहो मे मंदभाग्यत्वं । यद्दृष्टप्रत्यया अपि ॥ पदार्था व्यघटंतामी । खड्गवह्निविषादयः ॥ ११ ॥ आस्तां य-

---

करी नाखी. ॥ ६ ॥ त्यारे ते धम्मिल कपटीना चित्तनीपेठे अगाध एवा द्रहमां पड्यो, परंतु देवताना प्रभावथी ते तेमां वहाणनीपेठे तरवा लाग्यो. ॥ ७ ॥ पछी तेणे खेदयुक्त थइने तालपुट झेर खाधुं, परंतु देवतानी इच्छाथी ते झेरे डाकनीपेठे उलटी तेनी क्षुधा दूर करी. ॥ ८ ॥ पछी तेणे वृक्षनी टोचे चमीने त्यांथी पमतुं मेल्युं, परंतु दिव्य प्रभावथी तेनुं पमवानुं स्थान रुना ढगसरखुं थइ गयुं. ॥ ९ ॥ एवी रीते सर्व उपायोथी पण आपघात न करी शकवाथी ते बिचारो खेद पामीने दशे दिशाउ जोतोथको विचारवा लाग्यो के, ॥१०॥ अरे आ मारुं केवुं मंद भाग्य छे के आ खातरीवाळा तलवार अग्नि तथा झेरआदिक उपायो पण व्यर्थ गया. ॥ ११ ॥ मा-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

दपरे संप-त्स्यंते मम मनोरथाः ॥ अधुना निधनाशापि । निष्पुण्यस्य न पूर्यते ॥ १२ ॥ आयुर्य-
दि पुनः सर्वो—त्कृष्टं मम भविष्यति ॥ दृश्यंते प्रायशः पृथ्व्यां । दुःखिनश्चिरजीविनः ॥१३॥ नि-
र्हेतुः शत्रुरत्रास्ति । कोऽप्यलोचनगोचरः ॥ स्वेच्छया म्रियमाणस्य । यः प्रत्यूहं करोति मे ॥ १४ ॥
इति मूढमतिर्याव—त्तत्र तिष्टति धम्मिलः ॥ मा मृत्युसाहसं कार्षी-स्तावद्व्योम्नीति वागभूत् ॥१५॥
ततोऽसौ विस्मयापन्नः । को मां मृत्योर्निषेधति ॥ इत्यैक्षिष्ट दिशः सर्वाः । पुनर्नैक्षिष्ट कंचन ॥

रा बीजा मनोरथो संपूर्ण थवानी वात तो एक बाजु रही, परंतु हमणा मारी निष्पुण्यनी मृत्युनी
आशा पण पूरी थती नथी. ॥ १२ ॥ कदाच मारुं आयु उत्कृष्टुं संभवी शके छे, केमके प्रायें क-
रीने आ पृथ्वीमां दुःखीज लांबां आयुष्यवाळा देखाय छे. ॥ १३ ॥ खरेखर अहिं कोइक मारो
अदृश्य कारणविनानो शत्रु होवो जोइये, के जे पोतानी मरजीमुजब मने आपघात करतां विघ्न
करे छे. ॥ १४ ॥ एम विचारतोथको ते धम्मिल दिग्मूढ थइने जेवामां त्यां उभो छे तेवामां
आकाशमां एवी वाणी थइ के तुं मृत्युनुं साहस कर नहि. ॥ १५ ॥ त्यारे ते आश्चर्य पामीने
विचारवा लाग्यो के मने मृत्युमाटे कोण निषेध करे छे? एम विचारीने ते सघळी दिशाओतरफ

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

॥१६॥ दध्यौ च सेयं दैवी वा–गियं मान्यैव मानवैः ॥ हंहो निःपुण्यकेऽद्यापि । देवी किं मयि वीक्षते ॥ १७ ॥ अन्यच्चैवमकाले मे । बलान्मृत्युरसंगतः ॥ वक्ति लोकोऽपि यज्जीवन् । नरो भद्राणि पश्यति ॥ १८ ॥ मृतश्चेत्तर्हि दुःकीर्त्ति—र्मम स्थेमानमाप सा ॥ जीवन् पुनः कदाप्येतां । सच्चरित्रैः प्रमार्जये ॥ १९ ॥ एवमेवानपत्योऽसौ । म्रियते यदि धम्मिल्लः ॥ दत्ता सुरेंद्रदत्तेभ्य—कुलस्यास्तमिता कथा ॥ २० ॥ महान्मम मतेर्मोहो । यद् ज्ञातजिनशासनः ॥ वधे स्वस्य निषिद्धे

जोवा लाग्यो, परंतु त्यां तेणे कोइने पण जोयो नहि. ॥ १६ ॥ त्यारे ते विचारवा लाग्यो के खरेखर आ देवताइ वाणी छे, अने ते माणसोए मानवीज जोइये, वळी हुं जे निष्पुण्य तेना तरफ पण शुं हजु देवी जुए छे? ॥ १७ ॥ वळी आ अकाळे मारे बलात्कारे मरवुं योग्य नथी, केमके लोको पण कहे छे के जीवतो नर भद्र पामे. ॥ १८ ॥ वली जो हुं आम आपघात करी मरी जइश तो मारी अपकीर्ति तो एमनी एमज स्थिर रहेशे, परंतु जो जीवतो रहीश तो कोइ वखते पण ते अपकीर्तिने हुं मारां सदाचरणोथी दूर करीश. ॥ १९ ॥ वळी जो आ धम्मिल आमने आम संतानविना मरी जाय तो सुरेंद्रदत्तशेठना कुलनी कथा तो अस्तज पामे. ॥ २० ॥

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

ऽपि । नानोपायानहं व्यधां ॥ २१ ॥ जीवतो मम जायेत । लक्ष्मीरपि कदाचन ॥ वीक्ष्यंते फलिताः काले । दवदग्धा अपि द्रुमाः ॥ २२ ॥ ध्यात्वेति देवतावाचा । सावष्टंभमना मनाक् ॥ स रयान्निरयाज्जीर्णो—द्यानाद्यमगृहादिव ॥ २३ ॥ इतश्च लब्धचैतन्या । वसंततिलकापि सा ॥ अपश्यंती प्रियं कृत्तां—त्रेव बाढमदूयत ॥ २४ ॥ मातः क्व मे प्रियोस्तीति । साथ पप्रच्छ कुट्टिनीं ॥ साप्याख्यत् पुत्रि जानाति । शुद्धिं तस्याधम्यस्य कः ॥ २५ ॥ मा मां पुनः पुनः प्राक्षी—र्न तस्य

वळी खरेखर मने आ मोटो मतिमोहज थयो छे के जेथी जिनधर्म जाण्या छतां पण निषेधेला आपघातमाटे पण में नानाप्रकारना उपायो कर्या. ॥ २१ ॥ जो हुं जीवतो रहीश तो मने कदाच लक्ष्मी पण मळशे. केमके दावानलथी बळेलां वृक्षो पण कोइक समये फळेलां देखाय छे. ॥ ॥ २२ ॥ एम विचारीने तथा देवताना वचनथी जरा विश्वासयुक्त थइने ते जेम यमना घरमांथी तेम ते जीर्ण उद्यानमांथी जलदी पाछो वळ्यो. ॥ २३ ॥ हवे चैतन्य मळ्याबाद ते वसंततिलका वेश्या पण त्यां पोताना प्रियतमने नहि जोवाथी जाणे आंतरमां कपाइ गयां होय नहि, तेम अत्यंत दुभावा लागी. ॥ २४ ॥ पछी ते कुटणीने पुछवा लागी के हे माता! ते मारो प्रियतम

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

प्रतिभूरहं ॥ दरिद्रबहुले लोके । ज्ञायंते कति तादृशाः ॥ २६ ॥ द्वित्रिःप्रबोधितो वेत्ति । युक्तायुक्तं जडोऽपि हि ॥ वत्से स्वयं विदुष्यास्ते । कोऽयं लग्नः कदाग्रहः ॥ २७ ॥ त्वामेष्यंत्यमुना मुक्ता—मथ स्मेराब्जलोचनां ॥ के के न तरुणाः पांथा । अग्राहां सरसीमिव ॥ २८ ॥ सर्वथा निर्धनत्वाच्चे—द्यद्यस्मिन्नेव रज्यसि ॥ तद् ब्रूहि तादृशं येना—नये कंचिदकिंचनं ॥ २९ ॥ साथ व्य-

---

क्यां छे? त्यारे ते पण बोली के हे पुत्रि! ते नीचनी कोने खबर छे? ॥ २५ ॥ वळी तेनाविषे मने फरी फरीने पुछीश नहि, हुं कंइ तेनो जामीन नथी, केमके दरिद्रोथी भरेली आ दुनियामां तेना जेवा तो केटलाए रखडे छे. ॥ २६ ॥ कोइ मूर्ख पण बे त्रणवार कहेवाथी युक्तायुक्त समजी जाय छे, त्यारे हे पुत्रि! तुं तो पोतेज चतुर छे, तो पछी तने आ कदाग्रह शुं लाग्यो छे? ॥ २७ ॥ मगरविनानी तलावडीप्रते जेम वटेमार्गुओ तेम तेणे त्यजेली तथा प्रफुल्लित नेत्रकमलवाळी एवी जे तुं, तेनीपासे हवे कया कया तरुण पुरुषो नहि आवे? ॥ २८ ॥ वळी कदाच बिलकुल निर्धनपणाथी जो तुं ते धम्मिलमांज खुशी हो, तो कहे तो तेवा कोइक कंगालने हुं लावी आपुं. ॥ २९ ॥ हवे ते वसंततिलका विचारवा लागी के खरेखर आ डोकरीएज मद्योत्स-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S.   Jun Gun Aaradhak Trust

चिंतयन्नून—मनयैव मम प्रियः ॥ मधूत्सवच्छलात्पीता—सवः स निरवास्यत ॥ ३० ॥ रे रे हुताशन हताश मदंबिकायाः । सर्वस्वदातरि दुरुक्तिकरोऽसि कस्त्वं ॥ यन्मुंचसि नृपतिक्रूरसनाकराला । ज्वालावलीर्मधुहविःपरितर्पितोऽपि ॥ ३१ । क्षीरप्रदेऽपि पुरुषे विषदायकत्वं । हंहो भुजंगम निजं गमयस्व गर्वं ॥ एषा मदीयजननी धनलक्षदेऽपि । यल्लीलया वदति तस्य विषं शतांशः ॥ ३२ ॥ यथा मेऽतिप्रथामेति । प्रीतिस्तद्वचसाप्यहो ॥ परदत्तैः परोलक्षै-रपि स्वर्णैर्न सा तथा ॥ ३३ ॥ त-

वना मिषथी मद्य पाइने मारा प्रियतमने कहाडी मेल्यो छे. ॥ ३० ॥ अरे दुष्ट हुताशन! पोतानुं सर्वस्व आपनारनी निंदा करनार एवो पण तुं मारी मातापासे शुं हिसाबमां छे? के जेथी मद्य घी आदिकथी तृप्त कर्या छतां पण तुं यमनी जिह्वासरखी भयंकर ज्वाळोनी श्रेणि कहाडी रह्यो छे. ॥ ॥ ३१ ॥ वळी हे सर्प! दूध आपनार पुरुषने पण झेर देवारूप तारा गर्वने हवे तुं छोडी दे? केमके लाखोगमे धन देनारमाटे पण आ मारी माता फक्त सहेजमां पण जे उद्गारो कहाडे छे, तेनी पासे तारुं झेर एक शतांश एटले सोमे भागे छे. ॥ ३२ ॥ अरेरे ते धम्मिल्लना वचनथी पण मने जे प्रीति थती हती ते बीजाए आपेला लाखोगमे सोनामहोरोथी पण थवानी नथी. ॥३३॥

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

नुगृहमनोऽपवरके । धीमंजूषामतिस्मृतिसमुद्गे ॥ निवसत् क्व तस्य वचनं । क्व कांचनं त्वगुपरिनिवासि ॥ ३४ ॥ क्व ते मे दिवसाः सार—सुधारसमया इव ॥ क्वामि तु मुर्मुरभ्राष्ट्र—वन्हवाग्निसहोदराः ॥ ३५ ॥ अतः परं शरीरे मे । लगत्येकः स धम्मिल्लः ॥ विरहव्याधिविध्वंसौ—षधं नो चेच्चितानलः ॥ ३६ ॥ नास्वादयामि तांबूलं । भूषां वपुषि नो दधे ॥ वेणीबंधं न मुंचामि । यावत् पश्यामि न प्रियं ॥ ३७ ॥ इत्यभिग्रहिणी खड्ग—धारातीव्रसतीव्रता ॥ अनैषीत्कुलबालेव । दिना-

केमके मारां शरीररूपी घरमां मनरूपी ओरडामां बुद्धिरूपी पेटीमां मतिनी याददास्तीरूपी माबमामां वसनारुं ते धम्मिल्लनुं वचन पण क्यां? अने मात्र चामडीपर वसनारुं सुवर्ण क्यां? ॥ ३४ ॥ सारभूत अमृतरससरखा ते मारा दिवसो क्यां? अने धगधगती भठीना वडवानलसरखा आ दिवसो क्यां? ॥ ३५ ॥ आजथी मांडीने जो तेना विरहरूपी व्याधिनो नाश करवामाटे औषधसमान चिताग्नि मारां शरीरने न लागे तो पछी एक धम्मिल्लज मारुं शरीर भोगवी शकशे. ॥ ३६ ॥ हवे हुं ज्यांसुधि मारा प्रियतमने जोइश नहि त्यांसुधि हुं तांबूल चावीश नहि, शरीरपर आ भूषण धारण करीश नहि तथा वेणीबंध छोडीश नहि. ॥ ३७ ॥ एवी रीतना अभिग्रहवाळी तथा ख-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

न् दैववशंवदा ॥ ३८ ॥ युग्मं ॥ धम्मिल्लोऽपि ततो जीर्णो-द्यानात्प्राप नवं वनं ॥ पचेलिमफलानम्र—द्राक्षामंडपमंडितं ॥ ३९ ॥ सांद्ररंभागृहक्रोड-क्रीडद्व्रीडकामुकं ॥ क्षरत्पुष्परसासार—सुरभीभूतभूतलं ॥ ४० ॥ युग्मं ॥ किशलश्रीफलांभोज—रंभास्तंभपिकारवैः ॥ स्मार्यमाणः प्रियापाणि-स्तनास्योरुध्वनीनसौ ॥ ४१ ॥ भ्रमन् भ्रमरवत्तत्र । द्रुमालोकनतत्परः ॥ पुरः स्फुरद्गुणग्राम—रत्न-

---

रुधारासरखां तीव्र सतीव्रतवाळी ते वसंततिलका वेश्या दैवने आधीन थइने कुलीन स्त्रीनीपेठे दिवसो व्यतीत करवा लागी. ॥ ३८ ॥ हवे धम्मिल पण ते जीर्ण वनमांथी निकळीने पाकेलां फळोथी नमी गयेला द्राक्षना मांडवाओथी शोभावाळा एक नवीन बगीचामां दाखल थयो. ॥ ॥ ३९ ॥ ते बगीचामां घाटां केळनां घरोनी अंदर लज्जारहित कामुको क्रीडा करता हता, तथा त्यांनुं पृथ्वीतल पण खरतां पुष्पोना मकरंदना वरसादथी सुगंधी थयेलुं हतुं. ॥ ४० ॥ त्यां नवां कुंपळो श्रीफलो कमल केळना स्तंभो तथा कोयलना नादथी ते पोतानी प्रियाना हस्त स्तन मुख साथळ तथा वचनोने याद करवा लाग्यो. ॥ ४१ ॥ त्यां वृक्षोने जोतोथको भ्रमरनीपेठे ते भमवा लाग्यो, एवामां आगाडीना भागमां स्फुरायमान थता गुणोना समूहरूपी रत्नोने उत्पन्न क-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

रोहणरोहणं ॥ ४२ ॥ अदृश्यं भाग्यहीनाना-मस्पृश्यं सर्वपाप्मनां ॥ संकरं सारविद्याना —मविद्या-
नां भयंकरं ॥ ४३ ॥ आलयं धीरधर्माणां । प्रलयं च कुकर्मणां ॥ अशोकानोकहस्याधः । साधु-
मेकं ददर्श सः ॥ ४४ ॥ चतुर्भिः कलापकं ॥ निर्हेतुकोपकारी यो । भृशं प्रशमवानपि ॥ लुप्तस-
प्तभयभ्रांति—रपि प्रतिभयान्वितः ॥४५॥ वने स्थितोऽपि निःशेष—सत्त्वानामवने स्थितः ॥ सुध-
र्मास्थानिविष्टोऽपि । न देवानां प्रियः पुनः ॥ ४६ ॥ एकांते प्रमदाभोग—भागपि ब्रह्मनिर्मलः ॥

रवामां रोहणाचल पर्वतसरखा, ॥ ४२ ॥ भाग्यहीनोने नजरे न पडे एवा, सर्व पापीओ जेनो स्प-
र्श न करी शके एवा, उत्तम विद्याना समूह सरखा अने अज्ञानीओने भय करनारा, ॥ ४३ ॥
स्थिर धर्मोना स्थानसरखा तथा कुकर्मोनो नाश करनारा एवा एक साधुने तेणे अशोक वृक्षनीचे
बेठेला जोया. ॥ ४४ ॥ अत्यंत शांतिवाळा होवा छतां पण ते मुनि कंइ पण कारणविना परनो
उपकार करनारा हता, तथा साते भयोनी भ्रांति दूर कर्या छतां पण ते प्रतिभयान्वित एटले बु-
द्धियुक्त हता. ॥ ४५ ॥ वनमां रह्या छतां पण ते सर्व प्राणीओना अवनमां एटले रक्षणमां तत्पर
हता, वळी सुधर्मास्था एटले उत्तम धर्मनी आस्थामां रह्या छतां पण ते देवानां प्रिय एटले मूर्ख

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

स्वयमाश्रवमुख्योऽपि । वारिताश्रवविप्लवः ॥ ४७ ॥ अस्य दूरेऽस्तु सुश्रूषा । वचोऽप्येकं सुखाकरं ॥ आस्तां वचोऽस्य निःशेष—दुःखोच्छेदाय वंदनं ॥ ४८ ॥ दूरेऽस्तु वंदनं वीक्षा—प्यस्य वश्यकरी श्रियां ॥ वीक्षाप्यस्तु ध्रुवं नाम—स्मृतिरप्यस्य पापजित् ॥ ४९ ॥ तत्तत्परिभवार्चिष्म—द्भवा याभू-न्मम व्यथा ॥ छिन्दिदे जलदेनेव । साधुना साधुनामुना ॥ ५० ॥ स एवमालपन्नेव । सृष्टिवल्ली-

---

नहोता. ॥ ४६ ॥ एकांते प्रमदाभोगभागपि एटले हर्षने अनुभवनारा होवा छतां पण ते ब्रह्मच र्यथी निर्मल हता, तथा स्वयमाश्रवमुख्योऽपि एटले पोताना नियमो पाळवामां तत्पर छतां पण ते आश्रवोना उपद्रवने निवारनारा हता. ॥ ४७ ॥ तेमनी सेवा तो एक बाजु रही, परंतु तेमनुं एक वचन पण सुख करनारुं हतुं, वळी तेमनुं वचन तो एक बाजु रह्युं, परंतु तेमनुं वंदन सर्व दुःखोने नाश करनारुं हतुं. ॥ ४८ ॥ वळी तेमनु वंदन एक बाजु रह्युं, परंतु तेमनुं दर्शन पण लक्ष्मीने वश करनारुं हतुं, वळी तेमनुं दर्शन पण एक बाजु रह्युं, परंतु तेमना नामनुं स्मरण पण खरेखर पापोने नाश करनार हतुं. ॥ ४९ ॥ ते ते पराभवरूपी अग्निथी उत्पन्न थयेली जे व्यथा मने थइ हती, ते व्यथा वरसादथी जेम तेम आ साधुना दर्शनथी मारी दूर थइ छे. ॥ ५० ॥

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

प्ररोहवत ॥ मुदा प्रदक्षिणीचक्रे । तं पुण्यफलदं मुनिं ॥ ५१ ॥ तस्मै प्रणमते दत्वा । धर्मलाभा-
शिषं मुनिः ॥ ध्वनिधर्षितपर्जन्य—गर्जिरेवमुपादिशत् ॥ ५२ ॥ भग्ननिःशेषविद्वेषि-कुलभाः सुल-
भाः श्रियः ॥ सुलभाः खलु भामिन्यो । लावण्योदकदीर्घिकाः ॥ ५३ ॥ सुलभा कलभाश्वादि—
संपत्तिरपि देहिनां ॥ वल्लभो धीमतामेक । एव धर्मः सुदुर्लभः ॥ ५४ ॥ धर्मः स्वर्मणिसंकाशो । ध-
र्मः शर्मवनीघनः ॥ धर्मो वर्म द्विषां भीतौ । धर्मः कर्महतिक्षमः ॥ ५५ ॥ गुरूक्तविधिना धर्म—

एवी रीते बोलताथका ते धम्मिल्ले वृक्षने जेम वेलडीनो रोपो तेम हर्षपूर्वक ते पुण्यफलने देना-
रा मुनिने प्रदक्षिणा करी. ॥ ५१ ॥ पछी प्रणाम करता एवा ते धम्मिलने धर्मलाभनी आशीष
देइने ते मुनिए मेघना गर्जारवने जीतनारा शब्दथी आवी रीते उपदेश आप्यो. ॥ ५२ ॥ सर्व
शत्रुउंना समूहनी शोभाने नाश करनारी लक्ष्मी सुलभ छे, तेमज लावण्यरूपी जलनी वावसरखी
स्त्रीउं पण सुलभ छे. ॥ ५३ ॥ तेम हाथी घोमाआदिकनी संपत्ति पण प्राणीउंने सुलभ छे, प-
रंतु बुद्धिवानोने वल्लभ एवो एक धर्मज दुर्लभ छे. ॥ ५४ ॥ धर्म चिंतामणि सरखो, सुखरूपी व-
नमां वरसादसमान, शत्रुउंना डरसमये बखतरसमान तथा कर्मोने नाश करवामां समर्थ छे. ॥५५॥

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

निधेरधिगमे नृणां ॥ आविर्भवंति विघ्नाय । विषया व्यंतरा इव ॥ ५६ ॥ ये बिभीषिकयामीषां । क्षुभ्यंति मृदुचेतसः ॥ ते मोहोदग्रहिल्लीभूता । भ्रमंति भवचत्वरे ॥ ५७ ॥ ज्ञानादिरत्नसंदोह-मनिशं द्रोहबुद्धिभिः ॥ दंड्यते विषयस्तेनै-र्जनः शिवपुराध्वगः ॥ ५८ ॥ न कुर्वंति जना जैनं । धर्मं ये विषयेच्छवः ॥ लोभेन काचखंडानां । चिंतारत्नमहारि तैः ॥ ५९ ॥ सांगारसारैर्भूषाशा । भोजनाशा विषेण सा ॥ कुंतैः कंडूयनाशा सा । विषयैर्या सुखस्पृहा ॥ ६० ॥ माधुर्यमुपदर्श्यादौ

गुरुए कहेली विधिथी माणसोने ज्यारे धर्मरूपी निधाननी प्राप्ति थाय छे त्यारे तेमां व्यंतरोनी पेठे विषयो विघ्न करवामाटे तत्पर थाय छे. ॥ ५६ ॥ जे काचा हृदयना माणसो तेओना भयथी क्षोभ पामे छे, तेओ मोहथी ग्रथिल थयाथका संसाररूपी चहुटामां भम्या करे छे. ॥ ५७ ॥ मोक्षमार्गे जता मनुष्यना ज्ञानादिरूप रत्नोना समूहने हमेशां द्वेषबुद्धिवाळा विषयरूपी चोरो लुंटी जाय छे. ॥ ५८ ॥ जे माणसो विषयना इच्छक थइने जैन धर्म करता नथी, तेओ काचना टुकडाना लोभी थइने चिंतामणि रत्न हारी जाय छे. ॥ ५९ ॥ विषयोथी सुखनी जे इच्छा करवी ते अंगाराओथी आभूषणनी आशा, विषवडे भोजननी आशा तथा भालांथी खरज करवानी आ-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

। यैंते दुःखं वितन्वते ॥ विषयेषु न विश्वासः । कार्यस्तेषु खलेष्विव ॥ ६१ ॥ विषयान्नरकाध्वन्य- ध्वन्यप्रायानपास्य ये ॥ उपासते सदा धर्मं । ते धन्या गुणवर्मवत ॥ ६२ ॥ तथाहि—

ध्रुवमानवरत्नार्ह—सुवर्णस्थितिसुंदरं ॥ इहास्ति हस्तिनापुरं । कुरुमंडलमंडनं ॥ ६३ ॥ दृढधर्मा- ख्यया ख्यात—स्तत्राभूद्वसुधाधवः ॥ यस्य खड्गलता स्वर्ग—दुर्गपद्येव विद्विषां ॥ ६४ ॥ चरितार्था-

---

शा करवासरखुं छे. ॥ ६० ॥ जेउ प्रथम मीठाश देखाडीने छेवटे दुःख आपे छे, एवा ते खल- सरखा विषयोमां विश्वास करवो नहि. ॥ ६१ ॥ नरकना मार्गमां वटेमार्गुसरखा विषयोने तजीने जेउ हमेशां धर्मनी उपासना करे छे, तेउने गुणवर्मनीपेठे धन्य छे. ॥ ६२ ॥ ते गुणवर्मनुं उ- दाहरण नीचेमुजब छे—

निश्चळ मनुष्यजन्मरूपी रत्नने योग्य एवा सुवर्ण एटले उत्तम वर्णना लोकोनी स्थितिथी सुंदर थयेलुं अने कुरु देशने शोभावनारुं हस्तिनापुर नामे नगर छे. ॥ ६३ ॥ ते नगरमां दृढध- र्म नामनो प्रख्यात राजा हतो, के जेनी तलवार शत्रुउने स्वर्गरूपी किल्लापर चडवाने पगथीयां सरखी हती. ॥ ६४ ॥ तेने सार्थक नामवाळी चंद्रानना नामनी राणी हती, के जेणीनुं रूप जो-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

निधा तस्या—ऽभवच्चंद्रानना प्रिया ॥ यद्रूपवीक्षणायेव । दधुर्देव्योऽनिमेषतां ॥ ६५ ॥ तस्याः पंचाननस्वप्न-सूचिताद्भुतविक्रमः ॥ बभूव गुणवर्मेति । कुमारः सुकुमारगीः ॥ ६६ ॥ उद्यतो भास्करस्येव । प्रभा यस्य शिशोरपि ॥ विसारि वैरिध्वांतस्यो-ल्लासनाशमुपाविशत् ॥ ६७ ॥ उवास सहवासस्य । लोभादिव यदंगके ॥ संकीर्णेऽपि शिशुत्वेन । निखिलं गुणमंडलं ॥ ६८ ॥ स पित्रा पाठितो यत्ना—दुपाध्यायस्य संनिधौ ॥ विद्याविहंगविश्राम-विटपी समजायत ॥ ६९ ॥ समं स

वामाटेज जाणे होय नहि तेम देवीउ अनिमेषपणाने धारण करती हती. ॥ ६५ ॥ तेणीने सिंहना स्वप्नथी अद्भुत पराक्रम सूचवनारो अने कोमल वाणीवाळो गुणवर्मा नामे कुमार हतो. ॥ ॥ ६६ ॥ उगता सूर्यनीपेठे ते बाळकनी कांति विस्तार पामता वैरीउरूपी अंधकारना उल्लासनो नाश करवा लागी. ॥ ६७ ॥ तेनी साथे रहेवाना लोभथीज होय नहि जाणे तेम तेना बाल्यपणाथी नाना शरीरमां पण सघळो गुणोनो समूह रहेवा लाग्यो. ॥ ६८ ॥ पिताए उपाध्यायपासे यत्नपूर्वक भणावेलो एवो ते गुणवर्मा कुमार विद्यारूपी पक्षीने विश्राम लेवामाटे वृक्षसरखो थयो. ॥ ६९ ॥ गुणोना समुद्रसरखा मंत्रिपुत्रनी साथे सर्व कलाउनो हमेशां अभ्यास करतो ते

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

मंत्रिपुत्रेण । सागरेण गुणाब्धिना ॥ अन्यस्यन्नन्वहं सर्व—कलाः शैशवमत्यगात ॥ १० ॥ तारं
तारुण्यमासोऽसौ । रूपेण च बलेन च ॥ शल्यायतेस्म नारीणां । नानारीणां च चेतसि ॥ ११ ॥
अन्यदा विनिविष्टेषु । पार्षद्येषु यथाक्रमं ॥ कुमारेऽस्मिन् गुणागारे । शृंगारयति संसदं ॥ १२ ॥
एत्य पृथ्वीपतेः पादो—पांतं प्रणतिपूर्वकं ॥ वेत्री व्यजिज्ञपन्मौलि—कोटीरकीरितांजलिः ॥ १३ ॥
महीप श्रीपुरेशस्य । मंत्री श्रीषेणभूभुजः ॥ मूर्त्यंतरमिवायात–स्तिष्ठति द्वारि वारितः ॥ १४ ॥ त-
मानयत मामत्र । मंद्विवति क्षितिजानिना ॥ आदिष्टोऽसौ ससन्मान—मानिन्ये मंत्रिणं सभां ॥

बाल्यपणुं उल्लंघी गयो. ॥ १० ॥ मनोहर युवावस्थाने प्राप्त थइने ते रूप अने बळथी स्त्रीजना
अने शत्रुजना मनमां शल्यरूप थयो. ॥ ११ ॥ हवे एक दिवस सभासदो अनुक्रमे बेठे छते त-
था ते गुणवान कुमार पण राजसभाने शोभावते छते ॥ १२ ॥ छडीदारे राजापासे आवी मस्त-
कपर हाथ जोडीने प्रणामपूर्वक विनंति करी के, ॥ १३ ॥ हे स्वामी! श्रीपुर नगरना श्रीषेण रा-
जानो रूपांतरसरखो मंत्री बारणे आवेलो छे, अने तेने में अटकाव्यो छे. ॥१४॥ तेने तुरत मारी-
पासे लाव? एवी रीते राजाए हुकम कर्याथी ते सन्मानपूर्वक ते मंत्रीने राजसभामां लाव्यो ॥१५॥

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

॥ ७५ ॥ प्रणम्य प्रणयेनैनं । निविष्टं विष्टरे नृपः ॥ पप्रछ कुशलप्रश्न—पूर्वमागमकारणं ॥ ७६ ॥
कुशलः कुशलोदंत—मुदित्वा मंत्रिपुंगवः ॥ एवं निवेदयामास । कार्यतत्वं महीभुजः ॥ ७७ ॥ पु
न्नाग नागकन्येव । भुवमुद्भिद्य निर्गता ॥ श्रीश्रीषेणमहीभर्तुः । श्रीपुरस्वामिनः कनी । ७८ ॥
नाम्ना कनकवत्यस्ति । कनकद्युतिरद्भुता ॥ मांगल्यदीपिकेवास्त—तमः कल्याणकारणं ॥ ७९ ॥ क
लाविलासिनीकेलि-वसतिः श्रुतपारगा ॥ अनाहार्यमलंकारं । वपुषः सापुषद्वयः ॥ ८० ॥ तन्वा

प्रेमपूर्वक नमस्कार करीने ज्यारे ते आसनपर बेठो त्यारे राजाए कुशल पूछवापूर्वक तेने आव-
वानुं कारण पूछयुं. ॥ ७६ ॥ त्यारे ते चतुर मंत्री कुशल समाचार कहीने नीचे मुजब पोताना
राजानुं कार्य कहेवा लाग्यो. ॥ ७७ ॥ हे उत्तम पुरुष! पृथ्वी भेदीने निकळेली जाणे नागकन्या
होय नहि तेम अमारा श्रीपुरनगरना स्वामी श्रीषेण राजानी एक कन्या छे. ॥ ७८ ॥ तेणीनुं
नाम कनकवती छे, तथा नष्ट करेल छे अज्ञानरूपी अंधकार जेणीए एवी अने जाणे कल्याणना
कारणरूप मंगलदीवी होय नहि तेवी अद्भुत सुवर्णसरखी कांतिवाळी छे. ॥ ७९ ॥ कलाओरूपी
स्त्रीओने क्रीडा करवाना घरसरखी तथा शास्त्रोना पारने पहोंचेली एवी ते शरीरनी अनुपम आ-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

ना शारदीं शोभां । लीलालसपदान्यदा ॥ हंसीवाब्जं पितुः क्रोमं । सदःसरसि साऽभजत् ॥ ८१ ॥
खनीव रूपरत्नस्य । मंजूषेव गुणश्रियः ॥ चक्रे जामातृचिंतार्त्तं । चेतो दृष्टापि सा पितुः ॥ ८२ ॥
कः स्यादस्या वरो योग्यः । पद्मिन्या इव भास्करः ॥ इति पृष्टा विशांपत्या । कुलामात्या बभाषिरे
॥ ८३ ॥ स्युर्नाथ कोटिशः कन्या । न कापि पुनरीदृशी ॥ रंगायोरगवल्ल्येव । भूयसीष्वपि वल्लि-
षु ॥ ८४ ॥ अस्या अस्थानविवाह—घटनाजन्मदुर्यशः ॥ अस्माकं पलितश्वेते । न मूर्ध्नि स्थातु-

---

भूषणसरखी लायक भमरने पहोंचेली छे. ॥ ८० ॥ शरदऋतुनी शोभाने विस्तारती एवी ते क-
न्या एक दिवसे लीलापूर्वक धीमां पगलां मुकतीथकी हंसी जेम कमलपर तेम सभारूपी तळावमां
बेठेला पोताना पिताना खोळामां आवी बेठी. ॥ ८१ ॥ रूपरूपी रत्ननी खाणसरखी तथा गुणो-
रूपी लक्ष्मीनी पेटीसरखी तेणीने जोवामात्रथीज राजानुं मन जमाइनी चिंताथी पीडित थयुं. ॥
॥ ८२ ॥ कमलिनीनो जेम सूर्य तेम आनो योग्य भर्तार कोण थशे? एम राजाए पुछवाथी म-
होटा मंत्रीओ बोल्या के, ॥ ८३ ॥ हे स्वामी! आ दुनियामां क्रोडोगमे कन्याओ होय छे, परंतु
आना सरखी कोइ पण नथी, केमके घणी वेलडीओमां पण नागरवेलज आनंद आपनारी छे.

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

मीश्वरं ॥ ८५ ॥ मनुष्यो न क्षमोऽमुष्याः । प्रख्यातुमुचितं वरं ॥ येनेयं निर्मिता धात्रा । स एव स्याद्यदि प्रभुः ॥ ८६ ॥ तदर्हति महीपाल । बाला सेयं स्वयंवरं ॥ पुण्यान्येवोपदेक्ष्यंति । तदस्या उचितं पतिं ॥ ८७ ॥ तेषामेकांतभक्तानां । मेने भूमानिमां गिरं ॥ राज्ञां हि मंत्रिणो नेत्रं । त्वङ्मेत्रे तु मुखश्रिये ॥ ८८ ॥ नृत्यद्वारांगनाक्षुप्त-लोकलोचनचापलं ॥ हेमकुंभांशुसंभार-शाश्वतीकृ-

---

॥ ८४ ॥ आ कन्याना अयोग्य जगोए विवाह करवाथी उत्पन्न थयेलो अपयश आ अमारां श्वेत वाळवाळां मस्तकपर रही शके तेम नथी. ॥ ८५ ॥ आने लायक वर कहेवाने मनुष्य तो समर्थ नथी, माटे जे विधाताए आने बनावी छे, तेज कदाच तेणीनो वर निर्माण करी शके तेम लागे छे. ॥ ८६ ॥ माटे हे स्वामी! आ कन्या तो स्वयंवरने योग्य छे, तथा ते वखते तेणीनां पुण्योज तेणीनो उचित वर देखाडी आपशे. ॥ ८७ ॥ एवी रीते एकांत भक्तिवाळा ते महामंत्रीओनुं वचन राजाए पण मान्युं. केमके मंत्रीओ राजाओनी खरी आंख छे, बाकी चर्मनेत्रो तो मुखनी शोभामाटे छे. ॥ ८८ ॥ पछी राजाए नाचती वारांगनाओए नष्ट करेल छे लोकोना नेत्रोनी चपलता जेमां एवो, तथा सुवर्णकळशोना किरणोना समूहथी ज्यां शाश्वतो दिवसज लागी

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

तवासरं ॥ ७९ ॥ चलध्ध्वजांचलापास्त—जनजातपरिश्रमं ॥ शिल्पिभिः कल्पयामास । स स्वयंवर-मंडपं ॥ ८० ॥ यत्र स्फटिकभूभागे । विचित्रोल्लोचबिंबनैः ॥ विना यत्नं भवच्चित्रं । चित्रं कस्य चकार न ॥ ८१ ॥ यत्र स्तंभानवष्टभ्य । निश्चलांगतया स्थिताः ॥ जनसंमर्दभीत्येव । रेजिरे स्वर्ण-पुत्रिकाः ॥ ८२ ॥ चतुर्दिगितभूपानां । संमुखीभवनेन यः ॥ आतिथ्यमिव निर्मातुं । चतुर्द्वार-मुखोऽजनि ॥ ८३ ॥ महत्वाद्यत्र मंचेषु । प्राप्तेष्वासनमुख्यतां ॥ स्वर्णसिंहासनश्रेणी । बभार मु-

---

ख्यो छे एवो, ॥ ७९ ॥ तथा उडती ध्वजाउना छेडाउथी दूर थयेल छे लोकोनो परिश्रम ज्यां एवो एक स्वयंवरमंडप कारीगरोपासे कराव्यो छे. ॥ ८० ॥ जे मंडपमां स्फटिकनुं भूमितल बनाव्युं छे, तेमां (उंचे बांधेला) विचित्र चंद्रवानां प्रतिबिंबोथी प्रयत्नविनाज थयेलुं चित्रामण कोने आश्चर्य करतुं नथी? ॥ ८१ ॥ त्यां लोकोनी गीरदीना भयथी जाणे स्तंभोने आलीने निश्चल शरीरथी रहेली स्वर्णनी पुतलीउ शोभी रही छे. ॥ ८२ ॥ चारे दिशाउथी आवता राजाउनी सन्मुख होवाथी जाणे तेउना आदरसत्कारमाटे होय नहि तेम ते मंडप चार दरवाजावाळो थयो छे. ॥ ८३ ॥ महोत्सव होवाथी मुख्य आसनपणाने प्राप्त थयेली खुरशीउपर रहेली स्वर्णना

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S.   Jun Gun Aaradhak Trust

कुटायितं ॥ ८४ ॥ दूतान् नृपुरुहूताना—माह्वानाय चतुर्दिशि ॥ प्रैषीन्नृपोऽथ पांथानां । वसंतः
सीकरानिव ॥ ८५ ॥ मां पुनर्भूमिसूत्रामा । त्वामाह्वातुं न्ययोजयत् ॥ तत्प्रसीद पुनीह्याशु । स्वदृ-
शा श्रीपुरं पुरं ॥ ८६ ॥ नृपोऽध्यायदथायुक्तं । जरसालिंगितस्य मे ॥ चित्तमात्तव्रतस्येव । पाणि-
ग्रहणपाटवं ॥ ८७ ॥ अतीतयौवनस्यापि । दृष्ट्वा विषयविप्लवं ॥ वितनोति जरा युक्तं । पलितव्र-
लतः स्मितं ॥ ८८ ॥ युक्ता शिरीषमृद्वंगी । सुंदरी गुणवर्मणः ॥ अस्माकं तु दरो प्रस्थ—पुटस्थपु-

---

सिंहासनोनी श्रेणी तेउना मुकुटपणाने धारण करे छे. ॥ ८४ ॥ पछी वसंत ऋतु पंथिउने बो-
लाववामाटे जेम मकरंदोने तेम राजाए नृपोने त्यां बोलाववामाटे चारे दिशाए दूतोने मोकल्या
छे, ॥ ८५ ॥ अने आपने बोलाववामाटे राजाए मने मोकल्यो छे, माटे आप कृपा करीने आ-
पना चक्षुथी श्रीपुर नगरने तुरत पवित्र करो? ॥ ८६ ॥ हवे राजाए विचार्युं के हुं तो हवे जरा-
युक्त थयो छुं, माटे व्रतधारीनीपेठे मारे परणवानुं मन करवुं अयुक्त छे. ॥ ८७ ॥ यौवनवय वी-
त्याबाद पण जे विषयमां लोलुप थाय छे, तेनी श्वेत वाळना मिषथी जरा जे हांसी करे छे ते यु-
क्तज छे. ॥ ८८ ॥ माटे ते सरसवना पुष्पसरखी कोमल शरीरवाळी सुंदरी गुणवर्म कुमारने यो-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

टितांतरा ॥ ९९ ॥ सन्मुहूर्त्ते कुमारं त—मथ प्रातिष्टपन्नृपः ॥ द्विपाश्वरथपत्त्योघ—पराभूतेंद्रवैभवं ॥
॥ ११०० ॥ प्रयाणैरनवच्छिन्नैः । सोऽप्युर्वीं खर्वयन्निव ॥ विनोदैर्विदुषां कृत्त—क्लमो मार्गमलंघयत्
॥ १ ॥ स श्रीपुरमकूपार—पारं पोत इवाचिरात् ॥ अवाप प्रेरितो हृद्यैः । शकुनैः पवनैरिव ॥ २ ॥
कुमारमागतं श्रुत्वा । श्रीपुरप्रभुरन्यगात् ॥ जनयित्वा जनः कन्यां । स्थाने स्थातुं लभेत कः ॥३॥

ग्य छे, अने अमोने तो हवे पछरोना समूहथी भरेला मध्य भागवाळी गुफा आश्रय करवाला-
यक छे. ॥ ९९ ॥ पछी राजाए हाथी घोडा रथ तथा पायदळना समूहथी इंद्रने पण जीती श-
के तेवा ठाठमाठथी उत्तम मुहूर्त समये ते कुमारने प्रयाण कराव्युं. ॥ ११०० ॥ ते कुमार पण
अनवछिन्न प्रयाणोवडे पृथ्वीने आक्रमण करतो अने विद्वानोना विनोदोथी थाकने दूर करतोथ-
को मार्ग उल्लंघवा लाग्यो. ॥ १ ॥ पवनथी प्रेरायेलुं वहाण जेम समुद्रने किनारे तेम उत्तम श-
कुनोथी प्रेरायेलो ते कुमार तुरत श्रीपुर नगरमां आव्यो. ॥ २ ॥ हवे ते गुणवर्मा कुमारने आ-
वेलो जाणीने श्रीपुरनो राजा तेनी सन्मुख आव्यो, केमके कन्याने उत्पन्न करीने कोण सुखे
ठेकाणे बेशी शके छे? ॥ ३ ॥ तेने जोवाने इच्छातुर थयेली स्त्रीओना झरुखाओमांथी बहार नि-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S.   Jun Gun Aaradhak Trust

मुखैर्गवाक्षनिःस्रांतै-र्दिदृक्षूणां मृगीदृशां ॥ व्योमांभोजभ्रमं तन्वन् । पुरं प्राविविशत स तत् ॥ ४ ॥
कुमारं सपरीवारं । व्यूढेऽवस्थाप्य वेश्मनि ॥ ग्रासघासादिसामग्रीं । समग्रामप्यपूरयत् ॥ ५ ॥ एव-
मेव समायाताः । प्रवेश्य परमोत्सवैः ॥ यथास्थाने न्यवेशयंत । तेनान्येऽपि नरेश्वराः ॥ ६ ॥ र-
ज्ज्वाकृष्ट इवासीद—स्थथ वीवाहवासरे ॥ विदुषी व्यमृशद् भूप-दुहिता स्वहिताशया ॥ ७ ॥ सद-
सत्त्वं स्वयं तातो । राज्ञां विज्ञातुमक्षमः ॥ ददौ स्वयंवरं ताव-न्मह्यमत्यंतवत्सलः ॥ ८ ॥ ये ताते-

---

कळेलां मुखोथी आकाशकमळोना भ्रमने विस्तारता ते कुमारे ते नगरमां प्रवेश कर्यो. ॥ ४ ॥
पछी राजाए ते कुमारने तेना परिवारसहित एक विशाळ महेलमां उतारो आपीने तेनेमाटे भो-
जन घास आदिकनी सघळी सामग्री करावी आपी. ॥ ५ ॥ वळी एवीज रीते त्यां आवेला बीजा
राजाउने पण महोत्सवपूर्वक प्रवेश करावीने तेणे योग्य स्थानके उतार्या. ॥ ६ ॥ हवे जाणे
दोरीथी खेंचायो होय नहि तेम विवाहनो दिवस नजीक आववाथी राजानी ते चतुर पुत्री पो-
ताना हितनी आशाथी विचारवा लागी के, ॥ ७ ॥ मारा पिताए पोते राजाउना सद्गुण अवगु-
णने नहि जाणी शकवाथी मारापर स्नेह लावीने मारामाटे आ स्वयंवर मंडप रच्यो छे. ॥ ८ ॥

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S.
Jun Gun Aaradhak Trust

न स्फुरच्चारु—चक्षुषापि न लक्षिताः ॥ गृहकोणकुटुंबिन्या । ते लक्ष्या हि कथं मया ॥ ९ ॥ अमी विश्वेऽपि विश्वैक—मल्ला मल्लाननलोलुपाः ॥ तदावदातनेपथ्या । दृश्यंते सदृशा इव ॥ १० ॥ सुबोधं हि वयोवेष—रूपाद्यंन इवोदधेः ॥ राजन्यकस्य दुर्बोधा । मुक्ता इव गुणाः पुनः ॥ ११ ॥ मया कश्चिदनिश्चित्य । निर्गुणश्चेद्वृतो वरः ॥ तज्जातो राजमेलोऽयं । व्ययमात्रफलः पितुः ॥१२॥ निष्फलं जन्म नारीणां । नायके निर्गुणे ननु ॥ तदद्य राजकं रात्रौ । प्रेक्ष्यं प्रछन्नया मया ॥१३॥

हवे जे राजाउनी मारा पिता पोताना स्फुरायमान मनोहर चक्षुथी पण परीक्षा न करी शक्या तेउनी घरना खूणामां बेठेली हुं शीरीते परीक्षा करी शकीश? ॥ ९ ॥ जगतमां एक सुजटसरखा तथा मने परणवाने लोलुप थयेला आ सर्व राजाउ ते वखते मनोहर वस्त्रालंकारोवाळा मने तो सरखाज देखाशे. ॥ १० ॥ समुद्रना जळनीपेठे ते राजपुत्रोना उमर वेष तथा रूप आदिक तो सुखे उळखी शकाशे, परंतु मोतीनीपेठे गुणोने उळखवा मुश्केल छे. ॥ ११ ॥ अने तेथी निश्चय कर्याविना जो कदाच निर्गुणी वर वराइ गयो तो आ राजाउनो मेळो फक्त मारा पिताने खरचाळुज थइ पडेलो गणाशे. ॥ १२ ॥ वळी जो स्वामी निर्गुणी मळ्यो तो स्त्रीनो जन्म नि-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

अथ सख्या सहाऽलक्ष्या–कृतिर्निशि निशातधीः ॥ राजसद्मसु सर्वेषु । बभ्राम भ्रमरीव सा ॥ १४ ॥
अयं विट इवाश्लील—वाक्पटुर्वीक्ष्यतां सखि ॥ अयं क्लीव इव स्वीय—कलागर्वेण मूर्छितः ॥१५॥
अयं व्याल इवोत्ताल–रोषणः प्रणयिष्वपि ॥ अयं विप्लुतवन्न्यास्थ—दावयोर्विकृतां दृशं ॥ १६ ॥
अयं ग्रामीणवद्विद्व–द्गोष्ठीसुखबहिर्मुखः ॥ अयं पशुरिवालापं । न तनोत्यतिथावपि ॥ १७ ॥ वदं-

---

ष्फल जाय छे, माटे आजे रात्रिए मारे छुपा वेशथी आ सर्व राजसमूहनी परीक्षा करवी. ॥१३॥ पछी ते बुद्धिवाळी कुमारिका वेषबदल करीने रात्रीए सखीसहित भ्रमरीनीपेठे ते सर्व राजाओना उतारामां भमवा लागी. ॥ १४ ॥ हे सखी! तुं जो? आ राजकुमार तो लफंगानीपेठे गलीच भाषामांज चतुर जणाय छे, अने आ तो बायलानीपेठे पोतानी कलाना गर्वथीज मूर्छित थयेलो छे. ॥ १५ ॥ आ तो सर्पनीपेठे स्नेहीओमां पण अति रोषवाळो छे, अने आ तो लफंगानीपेठे आपणापर पोतानी विकारी दृष्टि फेंके छे. ॥ १६ ॥ आ तो गामडीआनी माफक विद्वानोसाथेना वार्तालापथी रहित छे, अने आ तो पशुनीपेठे परोणासाथे पण कंइ वातचित करतो नथी. ॥ ॥ १७ ॥ एवी रीते राजाओना दोषोथी मनमां असंतुष्ट थयेली ते कुमारिका गुणवर्मा कुमारने

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

त्येवमसच्चित्त-त्तोषा दोषान्महीभुजां ॥ सा जगाम कुमारस्य । निवासं गुणवर्मणः ॥ १८ ॥ चतुर्भिः कलापकं ॥ तत्र मित्रैः सह स्नेहं । दर्शयंतं मनाक् स्मितैः ॥ श्रुताम्नस्य तत्वज्ञैः । सप्रीतिप्रीतमानसं ॥ १९ ॥ निक्षिपंतं दृशं स्निग्धां । पादपातिषु पत्तिषु ॥ कलावतां कलालोका—द्धुन्वानं विस्मयाच्छिरः ॥ २० ॥ सर्वालंकारसुभग—मनौद्धत्यमहासनं ॥ आबुलोके कुमारं सा । भूमिष्टमिव वासवं ॥ २१ ॥ त्रिभिर्विशेषकं ॥ अहो मूर्त्तिरहो स्फुर्त्ति—रहो अस्य प्रसन्नता ॥ ध्यायंत्या इत्यसौ तस्या—श्चकारोचितगौरवं ॥ २२ ॥ भूरिभूरमणस्थान—भ्रमसंजनितश्रमं ॥ कुमारे तत्र

उतारे गइ. ॥ १८ ॥ त्यां मित्रोसाथे जरा हास्यपूर्वक स्नेह देखाडता, तथा शास्त्रामृतना तत्वने जाणनाराओनी साथे प्रीतिपूर्वक खुशथयेल मनवाळा, ॥ १९ ॥ नमस्कार करता नोकरोपर स्नेहयुक्त दृष्टि नाखता, कलावान लोकोनी कलाओ जोइने आश्चर्यथी मस्तक धुणावता, ॥ २० ॥ सर्व अलंकारोथी मनोहर बनेला, तथा उद्धताइ रहित महान आसनवाळा जाणे पृथ्वीपर रहेल इंद्र होय नहि एवा ते गुणवर्मा कुमारने तेणीए जोयो. ॥ २१ ॥ अहो! आनुं स्वरूप चालाकी तथा प्रसन्नपणुं केवुं छे! एम विचारती एवी ते राजकुमारीनो तेणे घणोज आदरसत्कार क-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

सद्भाये । स्थितमालीय तन्मनः ॥ २३ ॥ आगादथ निजागारं । पतीयंती तमेव सा ॥ तत्रैव स्वं मनो मुक्त्वा । प्रियपादपरीष्टये ॥ २४ ॥ हारं हार्दमिव स्नेहं । दत्वा संदेशकं च सा॥स्वधात्रीं प्रेषयामास । समीपे गुणवर्मणः ॥ २५ ॥ तेन गौरविता गाढं । विजनीकृत्य कृत्यवित् ॥ सा व्याजहार निर्व्याजं । हारहस्ता नृपांगजं ॥ २६ ॥ कुमार हारदंभेन । त्वत्कंठेऽस्ति निधापिना ॥ पुत्र्या कनकवत्येयं । वरमाला रमालय ॥ २७ ॥ वरिष्यति क्षितीशेषु । प्रातस्त्वामेव सा ध्रुवं ॥ शृणु त-

---

यों. ॥ २२ ॥ घणा राजाउना उतारे भमवाथी थाकी गयेलुं तेणीनुं मन मनोहर छबीवाळा ते गुणवर्मा कुमारप्रते स्थिर थयुं. ॥ २३ ॥ पछी तेनेज पोताना स्वामी तरीके निश्चय करीने ते कुमारीका पोताना स्वामिना चरणनी सेवामाटे पोतानुं मन त्यांज मूकीने पोताने घेर आवी. ॥२४॥ त्यारबाद पोताना हृदयना स्नेहने जेम तेम हार तथा संदेशो आपीने पोतानी एक धावमाताने ते गुणवर्मा कुमारपासे तेणीए मोकली. ॥ २५ ॥ ते चतुर कुमारे पण एकांते तेणीनो घणो सत्कार कर्यो, पछी तेणीए हाथमां हार लेइने कपटरहित गुणवर्मा कुमारने कह्युं के, ॥ २६ ॥ हे लक्ष्मीना स्थानरूप कुमार! मारी पुत्री कनकवतीए आ हारना मिषथी तमारा कंठमां आ वरमा-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S.
Jun Gun Aaradhak Trust

स्या क्षमामेकां । विज्ञ विज्ञापनां पुनः ॥ २८ ॥ स्वामिन् वृत्तविवाहेऽपि । कियंत्यपि दिनान्यहं ॥
सेविष्ये ब्रह्म माजिह्म—स्नेहोऽमूर्याचयानया ॥ २९ ॥ स्नेहश्चायं वयश्चेदं । प्रार्थना पुनरीदृशी ॥
किं ब्रूमः सांप्रतं सर्व—मपि कालेऽवगोत्स्यते ॥ ३० ॥ ध्यात्वेत्युरोगिरितटी–निर्झरायितमायतं ॥
दत्वा तस्मै निजं हारं । कुमारः प्रत्यवोचत ॥ ३१ ॥ वचनं जीवितेश्वर्या । वयं तस्याः कदाचन ॥
न लुप्स्यामस्ततः स्वस्था । सापि स्वस्थानमासदत ॥ ३२ ॥ मेने हारः सनोहार—श्वेतशीतलमौ-

---

ला आरोपी छे. ॥ २७ ॥ प्रभाते ते खरेखर सर्व राजाओमां आपनेज वरशे, परंतु हे चतुर ! ते-णीनी एक विनंति आप सांभळो ? ॥ २८ ॥ हे स्वामी ! विवाह थयाबाद पण केटलाक दिवसो-सुधि हुं ब्रह्मचर्यव्रत पाळीश, मारी आ मागणीथी आपे मारापर स्नेह घटाडवो नहि. ॥ २९ ॥ आवो स्नेह ! आवी यौवनवय ! अने प्रार्थना पाछी आवी रीतनी ! माटे अमो हाल शुं कहीये ? अवसरे सघळुं जणाइ रहेशे. ॥ ३० ॥ एम विचारीने पोताना हृदयरूप पर्वतमां नदीना झरणा-सरखो एक मोटो हार तेणीने दइने कुमारे कह्युं के. ॥ ३१ ॥ ते प्राणप्रियानुं वचन अमो कदी पण उथापीशुं नहि, ते सांभळी शांत थयेली ते धावमाता पोताने स्थानके आवी. ॥ ३२ ॥

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

क्तिकः ॥ राजकन्या वियोगिन्य—नलास्त्रं निहितो हृदि ॥ ३३ ॥ दूताहूतमथ प्रानः । क्षुभ्यदंनो-
धिसन्निभं ॥ राजन्यकं विवेशांतः । स्वयंवरणमंमपं ॥ ३४ ॥ मंचेषु सप्रपंचेषु । पंचेषुसममूर्त्तयः
॥ सिंहासनानि नामांका–न्यध्यास्यंत नरेश्वराः ॥ ३५ ॥ अस्थायि मंचमारूढे । निध्याते गुणवर्म-
णि ॥ अपि मुक्तविवाहाशैः । क्षितिपैः सत्रपैरिव ॥३६॥ तदा स्नातविलिप्तांगी । धृतसर्वांगनूषणा ॥
पुंवाह्यं यानमारूढा । निगूढानंगविभ्रमा ॥ ३७ ॥ पुरः प्रियसखीहस्त—विन्यस्तवरमालिका ॥ पृष्टे

बरफजेवां श्वेत अने शीतल मोतीवाळा ते हारने हृदयमां धारण करीने ते राजकन्या कुमारना वियोगथी तेने अग्निशस्त्रसरखो मानवा लागी. ॥ ३३ ॥ हवे प्रनाते क्षोभ पामेला समुद्रसरखा स्वयंवर मंडपमां दूतोमारफते बोलावेलो राजाउनो समूह दाखल थयो. ॥ ३४ ॥ त्यां गोठवेली खुरशीउपर रहेला पोतपोताना नामना सिंहासनोपर कामदेवसरखी मूर्तिवाळा राजाउ आवीने बेठा. ॥ ३५ ॥ पछी ज्यारे गुणवर्मा कुमार खुरशीपर बेठा त्यारे तेमने जोवाथी बीजा राजाउ तो जाणे लज्जा पाम्या होय नहि तेम (पोताना) विवाहनी आशा गेडी बेठा. ॥ ३६ ॥ हवे ते समये स्नान कर्याबाद शरीरे सुगंधी लेप करीने, सर्व शरीरपर आनूषणो धारण करीने पुरुषो-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

गीतगुणा स्त्रीभि—स्तत्रागान्नृपपुत्र्यपि ॥ ३८ ॥ युग्मं ॥ का श्रीः का भारती रंभा । रती वा के ऽतः परे ॥ ध्यायतामिति भूपानां । पेतुस्तत्र समं दृशः ॥ ३९ ॥ इयं भवतु वा मा वा । किं त्वस्या दर्शनेन नः ॥ दूराध्वश्रमसाफल्य—मासीद्दध्युर्नृपा इति ॥ ४० ॥ ततो ज्ञाताखिलक्ष्माप—नामस्थानगुणान्वया ॥ व्याजहार प्रतीहारी । कुमारीमित्युदारवाक् ॥ ४१ ॥ रूपसंपज्जितानंगा ।

ए ऊंचकेली पालखीमां बेठेली तथा गुप्त कामविलासोवाळी, ॥ ३७ ॥ आगामी चालती प्रिय सखीना हाथमां आपेली छे वरमाला जेणीए एवी, पाछळ रहेली स्त्रीओ जेणीना गुणो गाइ रहेली छे एवी ते राजकन्या पण त्यां आवी. ॥ ३८ ॥ आ कुमारीशिवाय वळी बीजी लक्ष्मी, सरस्वती, रंभा के रती कोण हशे? एम विचारता ते सर्व राजाओनी दृष्टि एकीवखते तेणीनापर पडी. ॥ ॥ ३९ ॥ आ कन्या भले आपणने मळो अथवा न मळो परंतु आना दर्शनथीज आपणो दूर देशथी आववानो श्रम सफल थयो छे, एम ते राजाओ मानवा लाग्या. ॥ ४० ॥ पछी सर्व राजाओनां नाम स्थान गुण तथा वंशने जाणनारी वाचाल प्रतीहारी ते राजकुमारीने कहेवा लागी के, ॥ ४१ ॥ रूपनी संपदाथी कामदेवने जीतनारा आ सर्व राजाओ श्राद्धमां जेम ब्राह्मणो तेम

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

अमी श्राद्ध इव द्विजाः ॥ नृपा समुदीताः सर्वे—ऽप्यत्र त्वल्लाभकाम्यया ॥ ४२ ॥ अमुमेतेषु निः-
शेष—द्विषिशाखिदवानलं ॥ मालवेशं महीपालं । महाशालं निभालय ॥ ४३ ॥
तपनातपतीव्रेण । यत्प्रतापेन पीडिताः ॥ वसंति सततं शीत—छाये वैरिनृपा वने ॥ ४४ ॥
सच्छाये बंधुरस्कंधे । सत्पत्रे सुमनःप्रिये ॥ बालेऽमुष्मिन् महाशाले । वल्लीवल्लीयसे न किं ॥ ४५ ॥
यद्येष मालवेशस्त—द्धुरि राज्ञां कथं स्थितः ॥ उपहासपरामेवं । कन्यां प्रोवाच सा पुनः ॥४६॥

अहीं तने मेळववानी इच्छाथी एकठा थया छे. ॥ ४२ ॥ आ सर्व राजाउमां सर्व शत्रुउरूपी वृ-
क्षोने बाळवामां दवानल सरखा माळ्वाना महाशाल राजाने तुं जो? ॥ ४३ ॥ सूर्यना तापसरखा
जेना तीव्र प्रतापथी खेद पामेला वैरी राजाउ हमेशां शीतल छायावाळां वनमां जइ रहेला छे.
॥ ४४ ॥ उत्तम आकारवाला (छायावाला), मनोहर खभावाला (स्कंधवाला), संतोनुं रक्षण
करनारा (सारां पत्रोवाला) विद्वानोने प्रिय (पुष्पोवडे प्रिय लागता) एवा आ महावृ-
क्षसरखा महाशाल राजाप्रते तुं वल्लीनीपेठे शामाटे वींटाती नथी? ॥ ४५ ॥ जो आ ‘ मालवे-
श ’ एटले लेशमात्र लक्ष्मीनो स्वामी छे तो पछी राजाउमां ते अगाडी थइने शामाटे बेठो छे?

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

पश्चात्प्रौढरणारूढे । यः स्वं धनुरनामयत् ॥ पूर्वमेव नमंतिस्म । शिरांसि रिपुभूभुजां ॥ ४७ ॥ त-
मेनं नाथमंगानां । सिंहं सिंहौजसं वृणु ॥ अस्तु चंपाधुनाऽदृष्ट-कुहूका त्वन्मुखेंदुना ॥ ४८ ॥ सा
प्रोचे नन्वयं धर-धुर्योऽहं त्वबला पुनः ॥ धीरकातरयोर्योगः । कियन्नंदति चिंतय ॥ ४९ ॥ सा-
थ गत्वाग्रतोऽवादी-दयं बाले महाबलः ॥ मगधाधिपतिः कीर्त्ति-मुखरीकृतमागधः ॥ ५० ॥ ये-

---

एवी रीते हांसी करनारी ते राजकन्याने वळी फरीने ते प्रतीहारीए कह्युं के, ॥ ४६ ॥ जेणे म-
हारणमां चमीने पोतानुं धनुष्य तो हजु पाछळथी नमाव्युं, पण तेनी पहेलांज शत्रुराजाओनां म-
स्तको तो नमी पड्यां छे, ॥ ४७ ॥ ते आ सिंहसरखा तेजवाळा अंगदेशना सिंह नामना राजा-
ने तुं वर? के जेथी तारां मुखरूपी चंद्रवडे करीने चंपा नगरी हवे अमावास्यारहित थाय. ॥
॥ ४८ ॥ त्यारे राजकुमारी बोली के आ तो सुभटोनो अग्रेसरी छे, अने हुं तो अबळा छुं, माटे
हे प्रतिहारी! तुं विचार के शूरा अने कायरनो संयोग केटलुंक नभी शके? ॥ ४९ ॥ त्यारे ते
प्रतिहारी आगल जइने बोली के हे बाला! जेनी कीर्ति भाटलोको गाइ रह्या छे एवो आ मग-
ध देशनो महाबल नामे राजा छे. ॥ ५० ॥ आ राजाए राजगृह नगरनुं राज्य एकछत्र करीने

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

न राजगृहैश्वर्य—मेकछत्रं वितन्वता ॥ लोकेऽप्यनुगृहं राज–गृहता विहिता श्रिया ॥ ५१ ॥ त-
न्व्येष स्वभुजाश्लेष—सुखी मंक्षु विधीयतां ॥ साप्यूचे ताततुल्योऽयं । मम प्रणतिमर्हति ॥ ५२ ॥
ततोऽग्रतो गता साऽवक् । कासीवासी कलानिधिः ॥ वीरसेनो रसेनायं । व्रियतामुचितस्तव ॥५३॥
आसमुद्रं गता शंख—श्वेता विबुधवल्लभा ॥ अस्य कीर्त्तिश्च गंगा च । पुनीतः सकलामिलां ॥
॥ ५४ ॥ यो देहेनेदृशः कृष्ण–स्तद्भूः कीर्त्तिः कथं सिता ॥ कुमार्येत्युदिते प्रोचे । प्रतीहारी ग-

---

लक्ष्मीवडे लोकोना दरेक घरमां राजाना घरो जेवुं करी दीधुं छे. ॥ ५१ ॥ माटे हे तन्वि! आ रा-
जाने तुं पोतानी भुजाना आलिंगनथी तुरत सुखी कर? त्यारे कनकवती बोली के आ तो मारा
पितासरखो छे, माटे मारे ते नमवा योग्य छे. ॥ ५२ ॥ पछी आगळ जइने तेणी बोली के आ
कलाओना भंडारसरखो वीरसेन नामनो काशीनो राजा तने लायक छे, माटे तेने तुं रसपूर्वक व-
र? ॥५३॥ छेक समुद्रसुधि पहोंचेली, शंखसरखी उजळी तथा पंडितोने (देवोने) वहाली एवी तेनी
कीर्त्ति अने गंगा बन्ने समस्त पृथ्वीने पवित्र करे छे. ॥ ५४ ॥ आ शरीरे तो आवो काळो छे
त्यारे तेनी कीर्ति सफेद क्यांथी थइ? एम राजकुमारीए कहेवाथी प्रतिहारी आगळ चालीने बो-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

ताग्रतः ॥ ५५ ॥ पिपर्त्ति संपदो यस्य । कोशाध्यक्ष इवोदधिः ॥ सोऽयं सूरः सुराष्ट्रायाः । पतिरा-
श्रियतां पतिः ॥ ५६ ॥ शत्रुंजयोज्जयंताख्ये । दूरजन्यैर्दुरासदे ॥ पत्यानेन सुखेन त्वं । महाती-
र्थे प्रणंस्यसि ॥ ५७ ॥ सावद्यांति सौराष्ट्रा । निशि निद्रासुखं कथं ॥ येषां संनिहितः कर्ण–स्फो-
टघोषः सदोदधिः ॥ ५८ ॥ सर्वानेवं प्रतीहारी । व्याचचक्षे क्षमाभुजः ॥ चुक्षुभे न पुनर्बाला ।
स्वलयाद्योगिनीव सा ॥५९॥ अभ्रछायेव सा कन्या । यमुपेयाय सोऽतुषत् ॥ यं मुमोच पुनः सो-

---

लीके, ॥ ५५ ॥ भंडारीनीपेठे जेनी संपदाने समुद्र पूरी पाडेछे, ते आ सुराष्ट्रना सूरराजाने तुं पोताना स्वामीतरीके स्वीकार? ॥ ५६ ॥ वळी आ स्वामीनी साथे तुं दूरजन्योने डुर्लज एवा शत्रुंजय अने गीरनार नामना महातीर्थोने सहेलाइथी नमी शकीश. ॥ ५७ ॥ त्यारे कनकवती बोली के कान फोडी नाखे एवा शब्दवाळो समुद्र जेउनी नजीकमां रहेलो छे एवा सुराष्ट्रना लोको सुखे निद्रा पण केम करी शके? ॥ ५८ ॥ एवी रीते प्रतिहारीए सर्व राजाउनुं वर्णन कर्युं, परंतु ते राजकन्या योगिनीपेठे पोताना निश्चयथी चलित थइ नहि. ॥ ५९ ॥ वादळांनी गयानीपेठे ते कन्या अहिं जेनीपासे आवी ते खुशी थवा लाग्यो, परंतु जेने छोमवा लागी ते खे-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

ऽत्र । नृपः खेदमुपागतः ॥ ६० ॥ क्रमागतं कुमारेंद्र-मुद्दिश्याथ जगाद सा ॥ गौरांगि गुणवानेष । गुणवर्मावगम्यतां ॥ ६१ ॥ दृढधर्मकुलव्योम—सोमः कोमलगीरसौ ॥ कलाविलासभृः प्रीत—प्रणयिस्वांतकैरवः ॥ ६२ ॥ अस्यास्यशशिनि श्याम-परिवेष इवेक्षितः ॥ श्मश्रूद्भेदोऽजवद्धीति-करो वैरिकुलेऽखिले ॥ ६३ ॥ विशालं विदधे वक्षो । यस्य धाता धियां निधिः ॥ सुखवासाय विद्यानां । विनयादिगुणैर्युजां ॥ ६४ ॥ विधित्ससि विधेः सृष्टि-साफल्यं चेद्विचक्षणे ॥ संगच्छस्व वरारो-

---

द पामवा लाग्यो. ॥६०॥ हवे अनुक्रमे आवेला गुणवर्मा कुमारने उद्देशीने प्रतीहारी बोली के, हे गौर शरीरवाळी! आने तारे गुणवर्मा नामे गुणवान राजपुत्र जाणवो. ॥६१॥ आ कुमार दृढधर्म राजाना कुलरूपी आकाशमां सूर्यसमान, कोमल वाणीवाळो, कलाउने विलास करवानी भूमिसरखो तथा स्वजनोना हृदयरूपी कैरवने खुश करनारो छे. ॥ ६२ ॥ आना मुखरूपी चंद्रनी आसपास रहेला श्याम कुंभाळांजेवी देखाती दहाडीमुछनी उत्पत्ति सर्व वैरीउना समूहने जय करनारी थयेली छे. ॥ ६३ ॥ विनयादि गुणोवाळी विद्याउने सुखे रहेवामाटे बुद्धिशाळी विधाताए आ कुमारनुं वक्षःस्थल विशाल बनाव्युं छे. ॥ ६४ ॥ हे उत्तम अने विचक्षण स्त्री! जो तुं विधातानी

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

हे । रोहिणी वेंदुनामुना ॥ ६५ ॥ बाला प्रोक्तेति हर्षाश्रु—पूरप्लावितलोचना ॥ स्वयमुत्कंठिता कं-
ठे । तस्याक्षेप्सीद्वरस्त्रजं ॥ ६६ ॥ अहो सुष्टु वृतं सुष्टु । वृतमित्युल्लसद्भिरः ॥ तत्र विद्याधरा व्यो-
म्नः । पुष्पवृष्टिं वितेनिरे ॥ ६७ ॥

अथातिताम्यितातोद्य—ध्वनिध्वनितदिग्गणे ॥ गौरांगीगीयमानाग्र्य—धवलश्रेणिबंधुरे ॥६८॥
स्वभावसंगतं साक्षी—कृत्य तद्राजमंडलं ॥ कुमारेणोत्सवैः पुत्रीं । श्रीषेणः पर्यणाययत ॥ ६९ ॥

सृष्टि सफल करवाने इच्छती हो तो चंद्रसाथे जेम रोहिणी तेम आनीसाथे तारो संगम कर? ॥
॥ ६५ ॥ एवी रीते प्रतिहारीए कह्याबाद हर्षाश्रुना समूहथी भींजाएली आंखोवाळी ते कुमारिका-
ए पोतेज उत्कंठित थइने ते गुणवर्मा कुमारना कंठमां वरमाळा नाखी. ॥ ६६ ॥ अहो! ठीक
वरी, ठीक वरी, एम मोटेथी बोलता विद्याधरोए त्यां आकाशमांथी पुष्पवृष्टि करी. ॥ ६७ ॥

हवे मोटेथी वगाडेला वाजित्रना नादोथी दिशाओनो समूह गाजते छते, तथा मनोहर
स्त्रीओ मनोज्ञ गीतोनी श्रेणि गाते छते ॥ ६८ ॥ प्रसंगे मळेला ते सर्व राजाओना समूहनो सा
क्षीए श्रीषेण राजाए महोत्सवपूर्वक पोतानी पुत्रीने ते गुणवर्मा कुमारसाथे परणावी. ॥ ६९ ॥

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

युग्मं ॥ गजाश्वस्वर्णरत्नाद्यं । यद्यद्रम्यं रसातले ॥ अदान्मुदा तदा तत्तत् । कुमाराय नरेश्वरः ॥
॥ १० ॥ छद्मनानेन नः सिद्धं । देशदर्शनमित्यलं ॥ प्रीताः परेऽपि सत्कृत्य । विसृष्टास्तेन भूभुजः
॥ ११ ॥ कुमारः कतिचित्तत्र । स्थित्वाह्वानि न्यवर्त्तत ॥ वधूमादाय रत्नाढ्ये—रिव लब्धमणिर्वणि-
क् ॥ १२ ॥ सह दत्वा प्रयाणानि । कतिचित्सप्रियो नृपः ॥ निवृत्तो रुदतीं पुत्री—मंके कृत्वैवम-
न्वशात् ॥ १३ ॥ अभ्युत्थानं गृहायाते । पत्यौ तस्यासनार्पणं ॥ शयनं शयिते तत्र । शय्यात्याग-

---

हाथी, घोडा स्वर्ण तथा रत्न आदिक आ दुनियामां जे जे मनोहर वस्तुओ हती, ते ते राजाए हर्षथी ते गुणवर्मा कुमारने आपी. ॥ १० ॥ आ मिषथी आपणने आ देश जोवाणो ते पण ठीक थयुं, एम धारी संतोष मानता बीजा राजाओने श्रीषेण राजाए सत्कारपूर्वक विसर्जन कर्या. ॥ ११ ॥ हवे ते गुणवर्मा कुमार त्यां केटलाक दिवसो रहीने वणिक जेम मणिओ मेलवीने र-त्नाढ्यथी तेम पोतानी पत्नीने लेइने त्यांथी पाछो वळ्यो. ॥ १२ ॥ राणी सहित राजा पण केट-लीक मजल तेनी साथे आवीने पाछा वळती वखते पोतानी पुत्रीने खोळामां लेइने आवी रीते शिखामण देवा लाग्यो. ॥ १३ ॥ पति ज्यारे घेर आवे त्यारे उभा थइ तेनी सामे जवुं, तथा

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

स्तदग्रतः ॥ १४ ॥ तत्प्रसादेऽप्यनुत्सेक—स्तदन्यैरप्रजल्पनं ॥ परवेश्मन्ययानं चा—लंकृतिर्योषितामियं ॥ १५ ॥ युग्मं ॥ श्वश्रूसुश्रूषणं भर्तृ—भक्तिः स्वजनरंजनं ॥ भर्तृमित्रेषु च प्रीति—रिति रीतिर्मृगीदृशां ॥ १६ ॥ इमां प्राप्य पितुः शिक्षां । सुश्रीमिव चचाल सा ॥ पत्या विनोद्यमानाद्रि—द्रुमनद्यादिदर्शनैः ॥ १७ ॥ समं सैन्यैरतिक्राम —न्नध्वानं प्राप भूपभूः ॥ स्नेहादभिमुखायात—मिव द्राग् हस्तिनापुरं ॥ १८ ॥ अनुरागात्तमभ्यागा—ज्जनको जनकोटियुक् ॥ शीतांशावुदिते वार्द्धिः

तेने आसन आपवुं, तेना सुताबाद सुवुं, तथा तेनी पहेलां उठवुं. ॥ १४ ॥ पतिनी घणी महेरबानी थाय तो पण घणो उत्सेक करवो नहि, तेना शिवाय अन्य पुरुषोसाथे बोलवुं नहि, अने परघर जवुं नहि, ए स्त्रीजने शोभावनारां छे. ॥ १५ ॥ सासुनी सेवा करवी, भर्तारनी भक्ति करवी, स्वजनोने खुशी करवा, तथा पोताना भर्तारना मित्रोप्रते प्रीति राखवी, ए स्त्रीजनो रीत छे. ॥ १६ ॥ एवी रीतनी उत्तम लक्ष्मीजेवी पितानी शिखामण ग्रहण करीने ते त्यांथी चालवा लागी, तथा पति तेणीने मार्गमां पर्वत, वृक्ष तथा नदी आदिक देखाडीने विनोद कराववा लाग्यो. ॥ ॥ १७ ॥ सैन्यसहित मार्ग उल्लंघतो ते राजपुत्र स्नेहथी जाणे सन्मुख आव्युं होय नहि तेम ते

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

। किं स्थानस्थोऽवतिष्ठते ॥ ७९ ॥ स्तुमः कुमारं यस्येयं । जाया जातेति पूरुषैः ॥ यस्याः पतिरयं धन्या । सा कन्येत्यंगनाजनैः ॥ ८० ॥ वर्ण्यमाने समानेनो—ल्लापेनैकमुखैरिव ॥ प्रावेशयन्नृपः सूनु—स्नुषे नृत्यध्ध्वजं पुरं ॥ ८१ ॥ युग्मं ॥ शय्यासनधनैर्युक्ते । पृथग्वेश्मन्यतिष्ठिपत् ॥ कांतामेकांतरक्तोऽपि । कुमारः सत्यसंगरः ॥ ८२ ॥ क्रीड्यते सा कुमारेण । दिवसे स्ववशेव सा ॥ नि-

तुरत हस्तिनापुरमां आवी पहोंच्यो. ॥ ७८ ॥ ते वखते तेनो पिता पण स्नेहथी कोमोगमे मनुष्योसहित तेनी सामे आव्यो, केमके चंद्र उगते छते समुद्र शुं स्थिर रही शके छे? ॥ ७९ ॥ ते कुमारनी अमो स्तुति करीये छीये के जेनी आ पत्नी थइ छे एम पुरुषोथी, तथा जेणीने आ पति मळ्यो छे ते कन्याने पण धन्य छे एम स्त्रीओथी ॥ ८० ॥ मानसहित वचनोवडे अनेक मुखोथी वर्णवाते छते उछळती ध्वजाओवाळा नगरनी अंदर राजाए पुत्रवधूने प्रवेश कराव्यो. ॥ ॥ ८१ ॥ हवे एकांत रक्त एवा पण कुमारे पोते करेली प्रतिज्ञा पाळीने पोतानी ते प्रियाने शय्या, आसन तथा धनथी युक्त थयेला जुदाज घरमां राखी. ॥ ८२ ॥ दिवसे तो कुमार पोतानी स्त्रीनीपेठेज तेणीनी साथे क्रीडा करे छे, परंतु रात्रीए हमेशां परस्त्रीनीपेठे तेणीने मुकी दे छे.

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

शि दूरे परस्त्रीव । मुच्यतेस्म पुनः सदा ॥ ८३ ॥ आदित्योदयतोऽन्येद्यु—र्विद्यागोष्ट्या विनोद्य तां ॥ स्वसौधमध्यमध्यास्त । मध्याह्ने नृपनंदनः ॥ ८४ ॥ तत्र स्नातः समभ्यर्च्य । जिनान् परिजनान्वितः ॥ स यावद् बुभुजे ताव—द्योगी कश्चिदुपाययौ ॥ ८५ ॥ भस्मना पांडुरं हस्त—न्यस्तदंडकमंडलुं ॥ द्वीपित्वग्वसनं प्रेत—नेतारमिव तं पुरः ॥ ८६ ॥ वीक्ष्याभ्येत्य कुमारेंद्रः । प्रीतिप्रणतिपूर्वकं ॥ सहसागमने हेतुं । पृछतिस्म सविस्मयः ॥ ८७ ॥ युग्मं ॥ सोऽवादीदाह्वयत्यद्य । गुरुर्मम

॥ ८३ ॥ एक दिवसे ते राजकुमार सूर्योदयथी मांमीने विद्यागोष्टीवडे तेणीने खुशी करीने बेक मध्याह्न समये पोताना महेलमां आव्यो. ॥ ८४ ॥ त्यां स्नान करी प्रभुने पूजीने ते परिवारसहित जेवामां जमवा बेसे छे तेवामां त्यां कोइक योगी आव्यो. ॥ ८५ ॥ भस्मथी पांडुर बनेला, हाथमां दंड अने कमंडलुवाळा, व्याघ्रचर्मना वस्त्रवाळा तथा प्रेतोना नायकसरखा ॥ ८६ ॥ ते योगीने पोतापासे आवेलो जोइने कुमारे सामा आवी प्रीतिथी प्रणाम करीने आश्चर्यथी त्यां अचानक आववानुं कारण पूछ्युं. ॥ ८७ ॥ त्यारे ते बोल्यो के हे वीर! वनमां रहेला मारा गुरु भैरवाचार्य आजे तमोने त्यां बोलावे छे, परंतु तेनुं प्रयोजन हुं जाणतो नथी. ॥ ८८ ॥ एम कही-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

वने स्थितः ॥ त्वां वीर भैरवाचार्यः । कार्यतत्वं तु वेद्मि न ॥ ८८ ॥ इत्युदित्वा निवृत्तं त—मनु-
गम्य नृपात्मजः ॥ प्रातरायात एवाय—महमिति लपन् स्थितः ॥ ८९ ॥ युग्मं ॥ कोऽयं योगी
किमाह्वानं । ममेत्यूहं वितन्वतः ॥ कथंचिदतिचक्राम । तस्य सर्वापि शर्वरी ॥ ९० ॥ अथोत्क्षिप्त
इवामुष्य । मनोरथवरत्रया ॥ उद्गच्छति सहस्रांशौ । जगौ मंगलपाठकः ॥ ९१ ॥ वीर ध्वांतरिपु-
ध्वंसा-न्मित्रस्योदयदानतः ॥ ददत् पूर्वामुखे रागं । जातः प्राभातिकः क्षणः ॥ ९२ ॥ ततः क्ष्मा-
पसुतस्त्यक्त—तल्पः स्वल्पपरिच्छदः ॥ प्रातस्त्यं कर्म निर्माय । निर्मायः स ययौ वनं ॥ ९३ ॥ अ-

---

ने पाछा वळेला ते योगीनी पाछळ जइने राजपुत्र बोल्यो के हुं प्रभातमांज त्यां जरूर आवीश.
॥ ८९ ॥ आ योगी कोण हशे? मने तेणे शामाटे बोलाव्यो हशे? एम विचार करतां थकांज
केटलीक मुशीबते तेनी सर्व रात्रि पसार थइ. ॥ ९० ॥ हवे जाणे ते गुणवर्मा कुमारना मनो-
रथरूपी दोरीथी उंचो खेंचायो होय नहि तेम सूर्य उगते छते मंगलपाठक बोल्यो के, ॥ ९१ ॥
हे वीर! अंधकाररूपी शत्रुना नाशथी तथा सूर्यने (मित्रने) उदय देवाथी पूर्व दिशाना मुख-
मां रंग देतो प्रभातनो समय थयो छे. ॥ ९२ ॥ ते वखते ते निष्कपटी राजपुत्र बिछानुं छोडीने

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

धम्मि- ग्निलिप्ता इव जटाः । कपिशा मूर्ध्नि बिभ्रतं ॥ जपस्त्रग्मणिसंचार-व्यग्रदक्षिणपाणिकं ॥ ८४ ॥ ब-
सार्थ द्धपद्मासनं रत्न-रोचिःसंकोचिलोचनं ॥ स तत्र भैरवाचार्य-मार्यबुद्धिरवंदत ॥ ८५ ॥ युग्मं ॥ आ-
शीः पूर्वं ददद्योगी । व्याघ्रचर्मासनं निजं ॥ नाहं पूज्यासनस्यार्हः । कुमारेणेत्यवार्यत ॥ ८६ ॥
२५८ निविश्य भृत्यमुक्तेऽथो-त्तरीये योजितांजलिः ॥ प्रभो नियुंक्ष्व मां योग्ये । कर्मणीति जगाद सः
॥ ८७ ॥ आलापगोचरीचक्रे । योगी तं गीतविक्रमं ॥ हृदि नस्त्वं निविष्टोऽसि । वार्ता चर्मासन-

प्राभातिक कार्य करीने स्वल्प परिवारसहित वनमां गयो. ॥ ८३ ॥ जाणे अग्निथी लेपायेला हो-
य नहि तेम पिंगळी जटाने मस्तकपर धारण करनारा, जपमालाना मणका फेरववामां रोकायेल
छे जमणो हाथ जेनो एवा, ॥ ८४ ॥ पद्मासन वाळीने बेठेला तथा रत्ननी कांतिसरखा संकोच
पामेला नेत्रोवाळा ते भैरवाचार्यने त्यां शुद्ध बुद्धिवाळा ते राजकुमारे वांद्या. ॥ ८५ ॥ आशीर्वा-
दपूर्वक पोतानुं व्याघ्रचर्मनुं आसन देनारा ते योगीने हुं आप पूज्यना आसनने योग्य नथी,
एम कही ते कुमारे तेम करतां अटकाव्या. ॥ ८६ ॥ पछी पोताना नोकरे मुकेला दुपट्टापर बे-
शीने हाथ जोडीने कुमार बोल्यो के हे प्रभु! मने योग्य कार्यमां जोडो? ॥ ८७ ॥ पछी प्रसि-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

स्य का ॥ ९८ ॥ श्रुताचारधनौदार्य—शमस्थाम्नां विभेदभिद् ॥ लोकोत्तरत्वं वक्त्येषा । कृतिन्नाकृतिरेव ते ॥ ९९ ॥ वज्रदंडौ द्विषां कंठे । पद्मनालोपमौ सतां ॥ बिभ्रतस्ते भुजौ शेष–शोभां भूभारधारणे ॥ १२०० ॥ परार्थैकधियो धन्या । मध्यास्तु स्वार्थसाधकाः ॥ न परार्थं च न स्वार्थं । साधयंत्यधमाः पुनः ॥ १ ॥ धनं क्वापि यशः क्वापि । पुण्यं क्वापि यथाक्रमं ॥ नीचमध्योत्तमैः प्रा-

ढ पराक्रमवाळा ते कुमारसाथे योगीए वात शीरु करी के, हे कुमार तुं तो अमारा हृदयमांज बेठो छे, तो पछी आ चर्मासननी तो वातज शुं करवी? ॥ ९८ ॥ वळी हे कृतार्थ! आ तारी आकृतिज ज्ञान, आचार, धन, उदारता, शांतता, तथा पराक्रमना भेदविनानुं तारुं लोकोत्तरपणुं सूचवे छे. ॥ ९९ ॥ शत्रुजनना कंठपर वज्रदंडसरखा तथा सज्जनोना कंठपर कमलनालसरखा तारा बन्ने हाथो पृथ्वीनो भार धारण करवामां शेषनागनी शोभाने धारण करे छे. ॥ १२०० ॥ उत्तम मनुष्यो एक परोपकारनीज बुद्धिवाळा होय छे, अने मध्यम मनुष्यो स्वार्थ साधनारा होय छे, परंतु अधम मनुष्यो तो परमार्थ के स्वार्थमानुं कंइ पण साधी शकता नथी. ॥ १ ॥ नीच मध्यम अने उत्तम पुरुषो अनुक्रमे उपकाररूपी वृक्षना फलरूप क्यांक धन क्यांक यश अने क्यांक पु-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

र्थ्य-मुपकारतरोः फलं ॥ २ ॥ तप्तविद्धे अपि स्वर्ण-मौक्तिके जगतः श्रिये ॥ सौरभ्यहेतू श्रीखंडा
-गुरू क्षुण्णोपधावपि ॥ ३ ॥ रसाय पीडितोऽपीक्षु-र्बद्धमप्यंबु शस्यकृत ॥ भृशं कुसुंभमंजिष्टे । रंगा
य क्षुण्णखंडिते ॥ ४ ॥ धान्याय जूर्हलैः कृष्टा । रत्नान्यो मथितोंबुधिः ॥ परार्थनिरताः संतः । स्वं
दुःखं गणयंति न ॥ ५ ॥ शृणु सौम्य ममास्त्येको । मंत्रः सद्गुरुणार्पितः ॥ यं मे साधयतोऽगद्ब-
त्स संवत्सराष्टकं ॥ ६ ॥ अथैकरजनीसाध्या । सिद्धिस्तस्यावशिष्यते ॥ सा च सत्त्ववदायत्ता । न

एयनी मागणी करे छे. ॥ २ ॥ स्वर्ण अने मोतीने तपाव्याथी तथा वींध्याथी पण जगतने आ-
भूषणरूप थाय छे, तेमज चंदन अने अगुरु घस्याथी तथा बाल्याथी पण सुगंधना हेतुरूप थाय
छे. ॥ ३ ॥ सेलडी पील्या छतां पण रस आपनारी थाय छे, बांधेलुं जल पण धान्य नीपजावनारुं
थाय छे, तेम कसुंबो अने मजीठ अत्यंत कचर्याथी तथा खांड्याथी रंग आपनारां थाय छे. ॥४॥
हलोथी खेडेली पृथ्वी धान्य देनारी थाय छे, मथेलो समद्र रत्न आपनारो थाय छे, एवी रीते
परोपकारमां रक्त थयेला पुरुषो पोतानुं दुःख गणकारता नथी. ॥ ५ ॥ हवे हे सौम्य! तुं सांभ-
ल? मारी पासे सद्गुरुए आपेलो एक मंत्र छे के जे मंत्रने साधतां थकां हे वत्स! मारां आठ व-

स कोऽपीक्षितः क्षितौ ॥ ७ ॥ अद्य त्वयीक्षिते सत्त्व—वतां सीमनि मे मनः ॥ मनाक्सौम्य समाधत्त । दृष्टार्कमिव पंकजं ॥ ८ ॥ तद्वीर धीयतां साधू—त्तरसाधकतां तथा ॥ मंत्रसिद्धिश्च कीर्त्तिश्च । मां च त्वां च यथांचतः ॥ ९ ॥ कुमारोऽवग् नृकीटस्य । ममालं श्लाघयानया ॥ आदिशध्वं यतिष्ये वः । क्व कदा कार्यसिद्धये ॥ १० ॥ अस्यां कृष्णचतुर्दश्यां । तिथौ यामे गते निशः ॥ स्म·

र्षो व्यतीत थयां छे. ॥ ६ ॥ हवे फक्त तेनी सिद्धि थवामाटे एक रात्रि बाकी रहे छे, परंतु ते महाहिम्मतवान पुरुषने आधीन छे. अने तेवो हिमती माणस कोइ पण पृथ्वीपर देखातो नथी. ॥ ७ ॥ परंतु हे सौम्य! हिमतवानोमां शिरोमणि एवा तने आजे जोवाथी सूर्यने जोवाथी जेम कमल तेम जरा मारा मनमां समाधान थयुं छे. ॥ ८ ॥ माटे हे धीर पुरुष! तुं मारुं उत्तरसाधकपणुं एवी उत्तम रीते बजाव के जेथी मंत्रसिद्धि मने अने कीर्ति तने शोभावे. ॥ ९ ॥ त्यारे गुणवर्मा कुमार बोल्यो के हे योगीराज! मारी मनुष्यरूप कीडानी आटली बधी श्लाघा करवानी कइं जरुर नथी, परंतु कहो के क्यां अने कये समये आपना कार्यमाटे हुं प्रयत्न करुं? ॥१०॥ (त्यारे योगी बोल्या के) हे सौम्य! आ कृष्ण चतुर्दशीने दिवसे पहोर रात्रि गया बाद तण

शानेऽहं समेष्यामि । सौम्य शिष्यत्रयान्वितः ॥ ११ ॥ तत्रागम्यं त्वयापीति । पीतवान् योगिनो व-
चः ॥ जमित्युक्त्वा तदादेशा—द्ययौ स स्वं निकेतनं ॥ १२ ॥ युग्मं ॥ तिथावथ चतुर्दश्यां । कृ-
तदैवसिकक्रियः ॥ निर्दोषः स प्रदोषेऽधा—दंठवेषमकुंठधीः ॥ १३ ॥ अननुज्ञाप्य पितरा—वनापृ-
च्छ्य सखीनपि ॥ सोऽलक्ष्यस्तमसा खङ्ग—सहायो निर्ययौ गृहात् ॥ १४ ॥ अशूकशाकिनीकेलि—
कंदुकन्नरमस्तकं ॥ एकरुंडार्थसंवाद—दायादायितराक्षसं ॥ १५ ॥ कपालिपालिनिर्मंत्र—सिद्धये

शिष्योसहित हुं श्मशानमां आवीश, ॥ ११ ॥ माटे तारे पण त्यां आववुं. एवी रीतनो तेनो हु-
कम स्वीकारीने ते राजकुमार पोताने घेर गयो. ॥ १२ ॥ हवे चतुर्दशीने दिवसे दैवसिक क्रिया
करीने ते निर्दोष अने तीक्ष्णबुद्धिवाळा गुणवर्मा कुमारे मल्लजेवो वेष धारण कर्यो. ॥ १३ ॥ प-
छी ते मातपिताने पण जणाव्याविना अने मित्रोने पण पूछ्या विना अंधारामां कोइना पण ल-
क्षमां न आवे एवी रीते खङ्ग लेइने घेरथी निकळ्यो ॥ १४ ॥ कंइ पण सूगविनानी शाकिनी-
जमाटे क्रीडा करवाना दडासरखी छे मनुष्योनी तुंबडीओ ज्यां, तथा एक कलेवर लेवावाटे पितराइ-
योनीपेठे आचरण करता छे राक्षसो जेमां, ॥ १५ ॥ कापालिक योगीओए मंत्रसिद्धिमाटे मुरदां-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

निरसुवर्ष्मसु ॥ ध्रियमाणेषु तन्नाशैः । फेरण्डैः कृतविड्वरं ॥ १६ ॥ पारे पुरमसौ सत्व—संगतः स-
त्वरं गतः ॥ प्राप प्रेतवनं रंक–करंकशतसंकुलं ॥ १७ ॥ त्रिभिर्विशेषकं ॥ आगच्छागच्छ वत्सेति—
वादिने प्राप्तपूर्विणे ॥ तत्रात्तहोमविधये । योगिने समगंस्त सः ॥ १८ ॥ योगी तं स्माह मन्मंत्र–
सिद्धिस्तव वशंवदा ॥ इन्द्राकारभिक्षाका । एव शिष्या अमी मम ॥ १९ ॥ स स्माह यूयं मा
भैष्ट । विघ्नेभ्यो मयि रक्षके ॥ स्वाधीने गरुडास्त्रे किं । भवेद्भौजंगमं भयं ॥ २० ॥ कुमारं दिशि

जने लेइ लेवाथी निराश थयेला शियाळीयाओना पोकारवाळुं ॥ १६ ॥ तथा सेंकडोगमे रंकोना
मुडदांओथी भरेलुं एवुं नगरनी बहार रहेलुं जे प्रेतवन तेमां ते हिम्मतवान राजकुमार तुरत गयो.
॥ १७ ॥ वत्स ! आव आव ? एम कहेता तथा हवननो सरंजाम लेइने तेनी पहेलांज त्यां गयेला
एवा ते भैरवनाथ योगीने ते मळ्यो. ॥ १८ ॥ पछी योगीए तेने कह्युं के मारा मंत्रनी सिद्धि तारे
आधीन छे, आ मारा शिष्यो तो इंद्रनो वेष धरनारा भिखारीसरखाज छे. ॥ १९ ॥ त्यारे गुणव-
र्मा कुमार बोल्यो के ज्यांसुधि हुं उत्तरसाधक छुं त्यांसुधि तमारे विघ्नोथी डरवुं नहि, केमके जो
गरुडास्त्र स्वाधीन होय तो पछी सर्पनो भय शुं होइ शके ? ॥ २० ॥ पछी ते योगीराजे उत्तर-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S.   Jun Gun Aaradhak Trust

कौबेर्यां । करवालकरं ततः ॥ योगी तिसृषु काष्टासु । शिष्यांश्च त्रीनतिष्टपत् ॥ २१ ॥ स्वयं च मंडलं कृत्वा । शबमंतर्न्यवेशयत् ॥ अज्वालयच्च ज्वलनं । तस्य कुंड इवानने ॥ २२ ॥ अनुच्चमुच्चरन् मंत्रं । स्वतंत्रोऽत्र जुहाव सः ॥ पुष्पाणि करवीरस्य । गुटिका गुग्गुलस्य च ॥ २३ ॥ तं ततः शाकिनीरक्षो—भूतोद्भूता बिभीषिका ॥ वात्या इवाचलं पादैः । समं शिष्यैर्न डुढुवुः ॥ २४ ॥ घोरघोषोऽथ निर्घात—स्तस्याग्रे सहसाऽभवत् ॥ ब्रह्मांडभिद्गिरिभ्रंश—वज्रपातसहोदरः ॥ २५ ॥

दिशामां हाथमां तलवारसहित ते राजकुमारने, तथा बीजी त्रण दिशाउमां पोताना ते त्रण शिष्योने स्थाप्या, ॥ २१ ॥ अने पोते मंडल करीने तेनी अंदर (मनुष्यनुं) एक शब राख्युं, तथा जेम कुंडमां तेम ते शबना मुखमां तेणे अग्नि सळगाव्यो. ॥ २२ ॥ पछी धीमे धीमे मंत्रनो उच्चार करतो ते स्वतंत्र योगी तेनी अंदर कणेरनां पुष्पो तथा गुगळनी गोळीउ होमवा लाग्यो. ॥ २३ ॥ ते वखते शाकिनी राक्षस तथा भूतोथी उत्पन्न थयेलो डर, वायु जेम मेखलासहित पर्वतने तेम शिष्योसहित तेने उपद्रव करी शक्यो नहि. ॥ २४ ॥ एवामां अचानक तेनी आगळ ब्रह्मांडने फोडी नाखे एवो, तथा पर्वतने तोडवामाटे करेला वज्रपातसरखो भयंकर अवाजवा-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

शिष्येषु तेन बाधिर्य । लंभितेषु धरातलं ॥ वक्षःस्थलं वियोगिन्या । इवाकस्माद्व्यदीर्यत ॥ २६ ॥
रंध्रादाविरभूत्तस्मा—द्बिलादिव महोरगः ॥ दवदेश्यशिरःकेश—स्तुद्दग्नेत्रनाशिकः ॥ २७ ॥ अ-
ग्निज्वालाकरालास्य-कुहरः क्रोडदंष्ट्रिकः ॥ भग्नकुंभकपालाभ-गंडः करभकंधरः ॥ २८ ॥ अलिंज-
रोदरस्ताल—बाहुः शैलतटीकटिः ॥ उदूखलपदः कोऽपि । वेतालः क्रूरदर्शनः ॥ २९ ॥ तिग्मि-
र्विशेषकं ॥ तेन दुष्टेन दृष्टेन । सर्वेऽप्युत्तरसाधकाः ॥ त्रेसुर्विना कुमारेंद्रं । मार्जारेणेव मूषकाः ॥

ळो निर्घात थयो. ॥ २५ ॥ ते अवाजथी ते वणे शिष्यो बहेरा थइ गये छते वियोगिनी स्त्रीनुं
जेम वक्षःस्थल तेम अकस्मात पृथ्वीनुं तल फाट्युं. ॥ २६ ॥ हवे बिलमांथी जेम सर्प तेम ते बा-
कोरामांथी दवानलसरखा मस्तकना केशोवाळो, बिलाडासरखी आंखोवाळो, छुंगळसरखा नाकवा-
ळो, ॥ २७ ॥ अग्निज्वालाथी भयंकर मुखरूपी कोतरवाळो, डुक्करसरखी दाढोवाळो अने भांगेला
घडानी ठीबडीसरखा गालवाळो तथा ऊंटसरखी गरदनवाळो, ॥ २८ ॥ कोठीसरखा पेटवाळो,
ताडसरखा हाथवाळो, पर्वतनी मेखलासरखी केडवाळो, तथा खांडणीआसरखा पगवाळो भयंकर
देखावनो कोइक वेताल प्रकट थयो. ॥ २९ ॥ ते दुष्टने जोवाथीज बीलाडाथी जेम उंदरो तेम

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

धम्मि-
सार्थं
२६७

॥ ३० ॥ गुरुमुद्गरमुद्गीर्य । योगिनं निजगाद सः ॥ बलेन कस्य मद्भूमौ । मंत्रं साध्नोषि रे वद ॥ ३१ ॥ भविता मामनाराध्य । मंत्रसिद्धिः कथं तव ॥ परभूमौ विशन् श्वेव । लप्स्यसे प्रत्युतापदं ॥ ३२ ॥ यावत्तद्वचनैस्त्रास—करैः क्षुभ्यति योगिराट् ॥ कृपाणं नर्त्तयन् पाणौ । तावदूचे नृपात्मजः ॥ ३३ ॥ अहो मम बलादेष । मंत्रं साध्नोत्यहं पुनः ॥ न क्षुभ्ये वह्निवद्वंश—त्राटकारैर्वचनैस्तव ॥ ३४ ॥ यदि त्वं सांयुगीनोऽसि । तद्ढौकस्व मया युधे ॥ योगी निद्राचरस्तस्य । तुदने किं

ते गुणवर्मा कुमारशिवाय ते सघला उत्तरसाधको त्रास पाम्या ॥ ३० ॥ पछी ते वेताल एक मोटुं मुद्गर उगामीने योगीने कहेवा लाग्यो के, अरे! बोल के मारी भूमिमां कोना बलथी तुं मंत्र साधे छे? ॥ ३१ ॥ वळी मने आराध्याविना तारी मंत्रसिद्धि केम थशे? परनी भूमिमां दाखल थवाथी उलटो कुतरानीपेठे तुं आपदा पामीश. ॥ ३२ ॥ पछी जेवामां त्रास करनारां तेनां ते वचनोथी ते योगीराज त्रास पामे छे, तेवामां हाथमां तलवार नचावतोथको ते गुणवर्मा कुमार बोल्यो के, ॥ ३३ ॥ अरे प्रेत! आ योगीराज मारा बलथी मंत्र साधे छे, अने हुं तारा वांसना तडाकासरखां वचनोथी अग्निनीपेठे क्षोभ पामुं तेम नथी. ॥ ३४ ॥ वळी जो तारी लडवानी इच्छा

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

यशस्तव ॥ ३५ ॥ अयं खड्गरविः शत्रु—नेत्रकैरवभैरवः ॥ स्थितो मे पाणिपूर्वाद्रौ । त्वां तमिस्र-मिवार्दितुं ॥ ३६ ॥ स प्रोचित्रानहो बाल । कस्त्वया सह विक्रमः ॥ परार्थे मा वृथा याहि । फलं भज नृजन्मनः ॥ ३६ ॥ कुमारः स्माह नो बाल । इति मां मावजीगणः ॥ सिंहः शिशुरपि प्रौढं । किमु हंति न हस्तिनं ॥ ३७ ॥ लघुर्दीपो गुरु ध्वांतं । लघु वज्रं गुरुर्गिरिः ॥ लघुः पर्शुर्गुरुर्वृक्षो । वद कः केन जीयते ॥ ३८ ॥ यः परार्थः स हि स्वार्थः । स्वार्थः कोऽस्त्यपरः सतां ॥ को मेघ-

---

होय तो मारी साथे युद्ध कर? आ योगी तो भिक्षाचर छे, तेने दुःख देवाथी तारो शुं यश थ-वानो छे? ॥ ३५ ॥ शत्रुजनना नेत्रोरूपी कैरवोने भय पमाडनारो आ मारो खड्गरूपी सूर्य अंध-कारसरखा तने नष्ट करवामाटे मारा हाथरूपी पूर्वाचलमां उदय पाम्यो छे. ॥ ३६ ॥ त्यारे ते प्रेत बोल्यो के अरे! तुं तो हजु बालक छे, तारीसाथे बळ करवुं शा कामनुं छे? फोकट परने माटे तुं मर नहि, अने मनुष्यजन्मनुं फल भोगव? ॥ ३६ ॥ त्यारे कुमार बोल्यो के अरे! बालक कही-ने तुं मारी अवगणना न कर? केमके सिंहनुं बच्चुं पण शुं मोटा हाथीने मारतुं नथी? ॥३७॥ दीपक लघु छे अने अंधकार महोटो छे, वज्र नानुं छे अने पर्वत महोटो छे, कुहाडी नानी छे

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

स्यापरः स्वार्थो । जगदुज्जीवनं विना ॥ ३९ ॥ परोपकरणात्पुण्य—यशसी पेशलं फलं ॥ फलं धनांगनारंगाः । फल्गु मानुष्यभूरुहः ॥ ४० ॥ यद्वोक्त्वालं स्वशक्तीडा । व्रीडाहेतुर्महात्मनां ॥ शूरोऽसि चेत्पुरस्तिष्ठ । फले व्यक्तिर्भविष्यति ॥ ४१ ॥ कुमारस्येति सत्वोक्त्या । विस्मितात्मा स निर्जरः ॥ बभूव नटवत्त्यक्त—दुर्वेषो दिव्यरूपभाक् ॥ ४२ ॥ ऊचे च धीर तुष्टोऽस्मि । तव सत्त्वाद्वरं

अने वृक्ष महोटुं छे, परंतु कहे के कोण कोने जीते छे? ॥ ३८ ॥ वळी जे परार्थ छे तेज स्वार्थ छे, सज्जनोने तेना शिवाय बीजो कयो स्वार्थ छे? केमके जगतने जीवितदान आपवाशिवाय मेघनो बीजो कयो स्वार्थ छे? ॥ ३९ ॥ पुण्य अने यश ए परोपकारनुं मनोहर फल छे, तेमज धन अने स्त्रीना भोगविलास ए मनुष्यजन्मरूपी वृक्षनां नकामां फल छे. ॥ ४० ॥ अथवा वधारे कहेवाथी सर्युं, केमके पोतानी शक्तिनी जे स्तुति करवी ते महात्माओने लज्जा करनारुं छे, माटे जो तुं शूरो होय तो मारी सामे आवीने उभ के जेथी प्रगट फल जणाशे. ॥ ४१ ॥ एवी रीतनां कुमारनां हिम्मत भरेलां वचनथी विस्मय पामेलो ते देव नटनीपेठे पोतानो भयंकर आकार तजीने दिव्य रूप धरनारो थयो. ॥ ४२ ॥ पछी ते बोल्यो के हे धीर! तारी हिम्मतथी हुं तुष्टमा-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

वृणु ॥ सोऽप्यवग्योगिनोऽमुष्य । तत्पूरय समीहितं ॥ ४३ ॥ देवोऽवादीन्मया मंत्र—सिद्धिस्तस्य कृतैव नोः ॥ त्वं वदस्व प्रियं किंचि—दमोघं देवदर्शनं ॥ ४४ ॥ कुमारः स्माह यद्येवं । देव तद्वद मे प्रिया ॥ धत्ते हेतोः कुतः शीलं । स्नेहलापि युवत्यपि ॥ ४५ ॥ अवधिज्ञानतो बुध्वा—ऽप्यधत्त विबुधस्ततः ॥ पश्य प्राभातिकं लग्न—मेतत् प्राच्यामुदित्वरं ॥ ४६ ॥ अयं निशावसानोत्थ—घटिकाघातनिःस्वनः ॥ शक्तिवेधमिवाधत्त । नारीषु स्वैरिणीषु च ॥ ४७ ॥ विज्ञाय सूरमायांत—

न थयो छुं, माटे तुं वर माग? त्यारे कुमार बोल्यो के जो एम छे तो आ योगीनी इच्छा तुं संपूर्ण कर? ॥ ४३ ॥ त्यारे देवे कह्युं के हे कुमारेंद्र! मैं तेनी मंत्रसिद्धि करी आपीज छे, हवे तुं पण कंइंक इच्छित माग? केमके देवदर्शन निष्फल होय नहि. ॥ ४४ ॥ हवे कुमार बोल्यो के जो एम छे तो हे देव! तुं कहे के मारी स्त्री (माराप्रते) स्नेहवाळी तथा युवावस्थावाळी छे, छतां ते शामाटे शील धारण करे छे? ॥ ४५ ॥ त्यारे ते देव अवधिज्ञानथी जाणीने बोल्यो के तुं जो? आ प्रभातकाळनुं लग्न पूर्व दिशामां उगवानी तैयारीमां छे. ॥ ४६ ॥ आ परोढीयानी घडीयालना टकोरानो अवाज स्वेच्छाचारी स्त्रीओना मर्मस्थानोने भेदी नाखे छे. ॥ ४७ ॥ वळी आ

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S.
Jun Gun Aaradhak Trust

ममी निर्वसुम्बराः ॥ पलायनाय विरली—भवंति व्योम्नि तारकाः ॥ ४८ ॥ तज्जातेयं गतप्राया । क्षपा स्त्रीवत्त्रपातुरा ॥ बहुकालोपदेश्यं त—द्यत्पृच्छति भवान् पुनः ॥ ४९ ॥ तदेतमंजनं यौगं । गृहीत्वा स्वगृहं व्रज ॥ अनेनादृश्यमूर्त्तिस्ते । सर्वं साक्षाद्भविष्यति ॥ ५० ॥

इत्युदित्वा सुरो दत्वा । तस्यादृश्यांजनं ययौ ॥ कृतकृत्यः कुमारोऽपि । ननामोपेत्य योगिनं ॥ ५१ ॥ जगौ सगौरवं योगी । वत्स त्वत्संगतेर्गतः ॥ साफल्यं मे श्रमो मंत्र-साधनस्याष्टवार्षिकः

सूर्यने (शूरा सुभटने) आवतो जोइने तेजना आडंबरविनाना ताराओ आकाशनी अंदर नाशवामाटे छुटवछुट थइ जाय छे. ॥ ४८ ॥ माटे आ रात्री स्त्रीनीपेठे लज्जातुर थइथकी नष्टप्राय थयेली छे, अने तुं जे पूछे छे ते घणे वखते कही शकाय तेवुं छे. ॥ ४९ ॥ माटे आ यौगिक अंजन लेइने तुं तारे घेर जा? अने ते अंजनथी अदृश्य थइने ज्यारे तुं जोइश त्यारे तने सघळुं साक्षात देखाशे. ॥ ५० ॥

एम कहीने ते देव तेने अदृश्य करनारुं अंजन देइने गयो, तथा कृतार्थ थयेलो ते कुमार पण आवीने योगीने नम्यो. ॥ ५१ ॥ त्यारे ते योगी पण तेनुं सन्मान करीने बोल्यो के,

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

॥ ५२ ॥ अहं तवोपकारस्या—ऽनृणः स्यां न कदाचन ॥ तत्किं करोमि किं स्तौमि । प्रियं किं
ते ददामि वा ॥ ५३ ॥ समस्ति चेत्प्रसत्तिस्ते । तत्काम्यं किमतः परं ॥ वदन्निति निशांतेऽगा—
न्निशांते नृपनूस्ततः ॥ ५४ ॥ अनुभूय क्षणं निद्रा–सुखमुन्मीलितेक्षणः ॥ बालातपनकाश्मीर—
लिप्तामिवैक्षत क्षितिं ॥ ५५ ॥ सहसा त्यक्ततल्पोऽथ । कृतप्राभातिकक्रियः ॥ जगाम धाम कनक
—वत्या अत्यादरेण सः ॥ ५६ ॥ समं तयैकतल्पस्य । तस्य गोष्टीं वितन्वतः ॥ तां दिदृक्षुरिव

हे वत्स! तारा सहायथी मारो आठ वर्षोसुधि साधेला मंत्रनो श्रम सफल थयो छे. ॥ ५२ ॥ व-
ळी हुं तारा उपकारना करजथी कोइ पण दिवसे मुक्त थइ शकुं तेम नथी, माटे हुं शुं करु?
शुं तारी स्तुति करुं? अथवा तने शुं प्रिय वस्तु आपुं? ॥ ५३ ॥ जो आपनी कृपा छे, तो पछी
तेथी बीजुं मारे शुं जोइये? एम कहीने परोढीए ते राजकुमार त्यांथी घेर गयो. ॥ ५४ ॥ त्यां
क्षणवार निद्रासुख अनुभवीने जेवामां ते आंख उघाडे छे तेवामां उगता सूर्यना तेजथी जाणे
केसरथी लींपायेली होय नहि एवी पृथ्वीने ते जोवा लाग्यो. ॥ ५५ ॥ पछी ते एकदम बिछानुं
छोडीने तथा प्रभातनी नित्यक्रिया करीने अत्यंत आदरमानपूर्वक कनकवतीने आवासे गयो. ॥

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

धम्मि- व्योम-मध्यमध्यास्त भास्करः ॥ ५७ ॥ अथ स्वावसथं प्राप्य । स्नात्वा भुक्त्वा समुच्छितः ॥ विजि-
सार्थं ज्ञासुः प्रियावृत्तं । कुमारश्चकमे निशं ॥ ५८ ॥ अहमस्मि त्रिजगतो-ऽप्यादृश्यीकरणक्षमा ॥ स्वस्यै-
व त्वमिति ज्योति-र्दम्भात्तमहसन्निशा ॥ ५९ ॥ चलचित्तोऽप्यसौ मित्र-गोष्ठीरंगं तरंगयन् ॥ ग-
२७३ ते यामे त्रियामाया । विससर्ज परिच्छदं ॥ ६० ॥ भूत्वा सिद्ध इवादृश्य-रूपः सिद्धांजनेन सः ॥

॥ ५६ ॥ त्यां एक बगीचापर बेसीने तेणीनी साथे ते वार्तांविनोद करवा लाग्यो, अने एम क-
रतांथकां जाणे तेणीने जोवामाटेज होय नहि तेम सूर्य आकाशना मध्य भागमां आव्यो. ॥
॥ ५७ ॥ पछी पोताने आवासे आवीने स्नान तथा भोजन करीने उठेलो ते गुणवर्मा कुमार पो-
तानी स्त्रीनुं वृत्तांत जाणवानी इछाथी हवे तुरत रात्रि थाय तो ठीक एम इछवा लाग्यो. ॥५८॥
हुं तो त्रणे जगतने अदृश्य करवाने समर्थ छुं. अने तुं तो फक्त पोतानेज अदृश्य करवाने सम-
र्थ छो, एम विचारी ताराओना मिषथी रात्रि तेनी हांसी करवा लागी. ॥ ५९ ॥ हवे ते कुमारे
उचक मनवाळा होवा छतां पण मित्रोसाथे वार्तांविनोद करीने रात्रिनो पहेलो पहोर गयाबाद
परिवारने विसर्जन कर्यो. ॥ ६० ॥ पछी ते सिद्धांजनथी सिद्धनीपेठे अदृश्य थइने हिम्मतथी

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

सारं सत्वं कृपाणं चा—ऽमुंचन् पत्न्या ययौ गृहं ॥ ६१ ॥ निस्तंद्रश्चंद्रशालाया—मारुह्य विजने स्थि-
तः ॥ जाग्रतीं तां कुरंगाक्षी—मद्राक्षीद्दीपिकामिव ॥ ६२ ॥ जागर्त्येषा किमद्यापी—त्येकचित्ते नृपां-
गजे ॥ अतीये कियती रात्रि—रिति पप्रच्छ सा सखीं ॥ ६३ ॥ नभो निभाल्य साभाणीत् । क्षणः
सोऽभूद्विचक्षणे ॥ त्वर्यतां क्रियतां सार—शृंगारस्तत्र गम्यतां ॥ ६४ ॥ तां वीक्ष्याथ कृतस्नानां । स
र्वालंकार धारिणीं ॥ युगपत्कामकोपाभ्यां । कुमारो व्याकुलीकृतः ॥ ६५ ॥ अपास्य कामवैवश्य—

तलवार साथे लेइने पोतानी स्त्रीने आवासे गयो. ॥ ६१ ॥ त्यां ते प्रमादरहित अगासीपर च-
ढीने एकांते बेठो, ते वखते तेणे दीवीनीपेठे जागती एवी ते कनकवती मृगाक्षीने दीठी. ॥६२॥
केम आ हजुसुधी जागे छे? एम विचारी ते राजकुमार जेवामां एक चित्तथी जोया करे छे तेवा-
मां ते कनकवतीए पोतानी सखीने पूछ्युं के केटली रात्रि गइ छे? ॥६३॥ त्यारे तेणीए आका-
शतरफ जोइने कह्युं के हे विचक्षण ते वखत थइ गयो छे, माटे मनोहर शृंगार करो? अने
त्यां चालो? ॥६४॥ हवे तेणीने स्नान करेली तथा सर्वालंकारोथी शोभिती बनेली जोइने गुण-
वर्मा कुमार एकीहारे काम अने कोपथी व्याकुल थयो. ॥६५॥ पछी ते कामदेवनी व्याकुलता दो-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S.
Jun Gun Aaradhak Trust

मथासौ दध्यिवानिति ॥ धिग् योषा निखिला दोषा । इव घोरतमोमयीः ॥ ६६ ॥ अस्या अवगतं शील—स्वरूपं चेष्टयानया ॥ श्राद्धं दीपालिकायां चे—त्तत्संदेहः कुलस्य कः । ६७ ॥ मम ब्रह्मप्रतिज्ञाय । खेलत्येषा यथारुचि ॥ मृषावाक्सहजा स्त्रीणां । न्यग्गतिः सरितामिव ॥ ६८ ॥ तदेनामसिनानेना—ऽधुनैव करवै द्विधा ॥ यद्वा नेयमनिर्णीत—दुर्वृत्ता वधमर्हति ॥ ६९ ॥ एवं संवृतकोपेऽस्मि—न्नारूढा बलभीमसीः ॥ विमानं मंत्रसिद्धेव । हुंकारेणाचकर्ष सा ॥ ७० ॥ विमानं त-

डीने विचारवा लाग्यो के, अरे रात्रिनीपेठे घोर अंधकार (अज्ञान) वाळी सर्व स्त्रीओने धिक्कार छे. ॥ ६६ ॥ आवां आचरणथी तेणीना शीलनुं स्वरूप तो हवे जाणी लीधुं, जो दीवाळीने दिवसेज श्राद्ध होय तो पछी कुलना (नाशनो) संदेह शुं करवो? ॥ ६७ ॥ मने पोतानुं ब्रह्मचर्य जणावीने आ तो मरजीमुजब खेल्या करे छे, माटे नदीनी नीचाणमां जेम स्वाभाविक गति छे, तेम स्त्रीओनी पण मृषा वाणी स्वाभाविकज छे. ॥ ६८ ॥ माटे हमणाज तेणीना आ तलवारथी बे टुकडा करी नाखुं, अथवा तेणीना दुराचारनी खातरी कर्याविना मारवी ए योग्य नहि. ॥ ६९ ॥ एम विचारी कुमारे ज्यारे पोताना क्रोधने अटकाव्यो त्यारे ते कनकवतीए भयरहित

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

त्पुरः प्रादु-रासीदाशु वि[illegible]सुरं ॥ चलध्ध्वजभुजैर्नृत्य-दिव तद्रूपवीक्षणात् ॥ ७१ ॥ तत्र सख्या स-
हारूढां । कुमारोऽन्वारुरोह तां ॥ पथि नैकाकिनी योग्या । स्त्रीति नीतिं स्मरन्निव ॥ ७२ ॥ कि-
मितो यास्यति स्वर्ग-मेषा लेखैश्चिखेलिषुः ॥ किंवा वैताढ्यमत्याढ्य-विद्याधररिरंसया ॥ ७३ ॥ इ-
त्याद्यनल्पसंकल्प-तल्पस्थे गुणवर्मणि ॥ मणिरुग्मथितध्वांते । प्रतस्थे तन्नभोऽध्वनि ॥ ७४ ॥ वि-

---

अगासीपर चमीने मंत्रसिद्धनीपेठे हुंकारामात्रमांज एक विमानने खेंची लीधुं. ॥ ७० ॥ तुरतज देदीप्यमान तथा तेणीनुं रूप जोइने चालती पताकाओरूपी हाथोथी जाणे नाचतुं होय नहि तेम एक विमान तेणीनी पासे आवी उभुं. ॥ ७१ ॥ मार्गमां स्त्रीने एकली मोकलवी योग्य नहि एवी नीतिने जाणे याद करतो होय नहि तेम ते कुमार सखीसहित ते विमानपर चडेली कनकवतीनी पाछळ (अदृश्यपणे) चडी बेठो. ॥ ७२ ॥ शुं आ अहींथी देवोसाथे क्रीडा करवानी इछाथी स्वर्गमां जशे? अथवा महासंपत्तिवाळा कोइ विद्याधरनीसाथे क्रीडा करवानो इछाथी शुं वैताढ्यपर्वतपर जशे? ॥ ७३ ॥ एवी रीते अनेक प्रकारना संकल्पोरूपी बिछानामां गुणवर्मा कुमार बेसते छते मणिओनी कांतिथी दूर थयेल छे अंधकार जेमांथी एवा आकाशमार्गे ते

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

मानं खर्वयन् मानं । मनसस्त्वरया ततः ॥ उत्तरस्यां विमानं त—द्ययौ किंचिन्महासरः ॥ १५ ॥ वनं तदा तदासन्नं । दासन्नंदनमाप्य तत् ॥ तस्थौ चिराध्वसंचार-परिश्रांतमिव स्वयं ॥ १६ ॥ विमानतः समुत्तीर्य । सा चचाल वनाध्वना ॥ पृष्ठस्थितः कुमारोऽपि । दंपत्योः किं पृथग्गतिः ॥१७॥ पुरः स जैनं भवनं । वनशृंगारमैक्षत ॥ स्फुरद्रत्नप्रभाऽपास्त-बह्यांतरतमोभरं ॥ १८ ॥ प्रियया पा-

विमान चालवा लाग्युं. ॥ १४ ॥ पछी पोताना वेगथी मनना प्रमाणविनाना वेगने पण जीततुं थकुं ते विमान त्यांथी उत्तर दिशामां कोइक महासरोवरप्रते गयुं. ॥ १५ ॥ त्यां नजीक रहेलां तथा नंदनवनने पण जीतनारां एवां एक वनमां जइने ते विमान घणो वखत मार्गे चालवाथी जाणे थाकी गयुं होय नहि तेम पोतानी मेळेज स्थिर थयुं. ॥ १६ ॥ हवे ते कनकवती विमानथी उतरीने वनने मार्गे चाली, तथा तेनी पाछल ते गुणवर्मा कुमार पण चाल्यो, केमके स्त्रीभरतारनी शुं जूदी गति होय? ॥ १७ ॥ आगल चालतां तेणे वनने शोभावनारुं तथा तेजस्वी रत्नोनी कांतिथी बहारना तथा अंदरना अंधकारना समूहने दूर करनारुं एक जिनमंदिर जोयुं. ॥ १८ ॥ पछी साथे रहेली स्त्रीसहित जिनमंदिरमां प्रवेश करतो एवो ते कुमार नवो परणेलो

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

रिपार्श्विकया । प्रविशन् जिनवेश्म सः ॥ वृत्तं स्वस्य नवोढस्या—ऽस्मरद्देवांगणाद्गणं ॥ ७९ ॥ तत्रानंदकरीमिंदु—करैरिव विनिर्मितां ॥ नत्वार्हत्प्रतिमां बाला । रंगमंडपमाप सा ॥ ८० ॥ तिस्रस्तत्रागताः कन्या । अन्या अपि तथा जिनं ॥ प्रणम्य तत्प्रतिच्छाया । इव तां परितः स्थिताः ॥८१॥ तत्रास्ति हस्तिभिः श्वेत—दंतीव परिवारितः ॥ खेचरैः खेचराधीशो । निविष्टोऽग्रे महाबलः ॥८२॥ निवेद्य ताश्चतस्रोऽपि । कन्यास्तस्मै स्वमागमं ॥ तस्थुः स्तंभानवष्टभ्य । स्वर्णपांचालिका इव ॥८३॥

पोते जाणे सजोड देववंदनमाटे जातो होय नहि एवा अवसरने ते याद करवा लाग्यो. ॥७९॥ त्यां जाणे चंद्रना किरणोवडे बनावी होय नहि एवी आनंद करनारी जिनप्रतिमाने नमीने ते कनकवती रंगमंडपमां आवी. ॥ ८० ॥ वळी त्यां आवेली बीजी त्रण कन्याओ पण तेवीज रीते जिनप्रतिमाने नमीने जाणे तेणीनी छायाओ होय नहि तेम तेणीनी आसपास बेठी. ॥ ८१ ॥ त्यां जेम अन्य हस्तीओसहित श्वेत हस्ती तेम विद्याधरोथी वींटायेलो एक महा बळवान विद्याधरोनो राजा आगळ बेठो हतो. ॥ ८२ ॥ पछी ते चारे कन्याओ तेने पोतानुं आगमन जणावीने जाणे सोनानी पुतळीओ होय नहि तेम स्तंभोने अठंगीने ऊभी. ॥ ८३ ॥ पछी अविछिन्न जळधाराथी

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

चक्रे स्नात्रं जिनस्याथ । खेचरः सपरिच्छदः ॥ उत्पादयन्निव नवा । नदीर्नीरैर्निरंतरैः ॥ ८४ ॥ पूजाभेदैः समभ्यर्च्य । समग्रैः स जिनाधिपं ॥ कौतुकी नाट्यरंगाय । पुनः शिश्राय मंडपं ॥ ८५ ॥ तेनाद्य नाट्यावसरः । कस्या युष्मास्वितीरिते ॥ गुणवर्मवधूमेव । दर्शयांचक्रिरेऽपराः ॥ ८६ ॥ तदाज्ञया रयादात्त–चलना नलिनानना ॥ ननर्त्त तत्र सा रंभा । जंभारेरिव संसदि ॥ ८७ ॥ कन्या अन्याः क्रमात्ताल—वेणुवीणा अवीवदन् ॥ कः स्यादस्यां प्रनृत्यंत्या—मपरः खलु तौर्यिकः ॥

जाणे नवी नदीउ उत्पन्न करतो होय नहि तेम ते विद्याधरे जिनेश्वरप्रभुनुं स्नात्र कर्युं. ॥ ८४ ॥ पछी सर्व प्रकारनी पूजाथी जिनेश्वरप्रभुने पूजीने नाट्यरंगना कौतुकमाटे ते पाछो रंगमंडपमां आव्यो. ॥ ८५ ॥ तमारामांथी आजे नृत्य करवानो कोनो वारो छे? एम तेणे पूछवाथी ते बीजी कन्याउए गुणवर्मानी स्त्रीनेज देखाडी. ॥ ८६ ॥ पछी तेनी आज्ञाथी जलदी उठीने ते कमलसरखां लोचनवाळी कनकवती इंद्रनी सभामां जेम रंभा तेम त्यां नाचवा लागी. ॥ ८७ ॥ बीजी कन्याउ अनुक्रमे कांसीया वांसली तथा वीणा वगाडवा लागी, केमके आना नाचमां वळी वाजित्र वगाडनार बीजो कोण होइ शके? ॥ ८८ ॥ हवे नाटकना ध्वनिथी ते विद्याधरेंद्र ज्यारे

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

॥ ८८ ॥ विद्याधरेश्वरै नाट्य—ध्वनिधूनितमूर्द्धनि ॥ कंपमानवपुः कोपा—त्कुमारेंद्रो व्यचिंतयत् ॥ ८९ ॥ विडंबितोऽस्मि निर्बिडं । वेधसा मनुजेष्वहं ॥ ममापि नायिकाऽनायि । नर्त्तकीत्वमनेन यत् ॥ ९० ॥ न कौरव्यैः संवृतांग्या । यस्या मुखमपीक्षितं ॥ सर्वांगं वीक्षितं विद्या—भृतामद्योत्स-वोऽजनि ॥ ९१ ॥ बहुमेने सदास्माभिः । सर्वस्वस्वामिनीव या ॥ भ्रूपातेनैव सानेन । सर्वं दासी-व कार्यते ॥ ९२ ॥ यद्वा न्यषेधि यद्वाह्यै–रपि रात्रौ जिनार्चनं ॥ तदस्य कुर्वतः स्वैरं । ब्रूमः कि-

---

पोतानुं मस्तक धुणाववा लाग्यो, त्यारे कोपथी कंपित शरीरवाळो ते कुमारेंद्र विचारवा लाग्यो के ॥ ८९ ॥ अरे! विधाताए मने मनुष्योमां खूब वगोववाजेवुं कर्युं छे, केमके मारी स्त्रीने पण आ विद्याधरे पोतानी नटी बनावी छे. ॥ ९० ॥ (वस्त्रोथी) ढंकायेलां शरीरवाळी एवी जेणीनुं मुख पण कुरुवंशीओए जोयुं नथी, तेणीनां आजे आ सर्व अंगोने जोता एवा आ विद्याधरोने आ-नंद थाय छे. ॥ ९१ ॥ जेणीने में हमेशां मारी समस्त मील्कतनी मालिकसरखी मानेली छे, ते-णीनीपासे फक्त एक भृकुटीना इसाराथी आ विद्याधर दासीनीपेठे सघळुं कार्य करावे छे. ॥९२॥ अथवा अन्योए पण रात्रिए जिनपूजन निषेध्युं छे, ते जिनपूजन स्वेच्छाचारथी करनारा एवा आ

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S.	Jun Gun Aaradhak Trust

धम्मि-सार्थं २८१

मविवेकिनः ॥ ८३ ॥ असिर्ममायमन्याय-मस्य मृष्येन्न निश्चितं ॥ भाविवृत्तांतजिज्ञासुः । स्यां
विघ्नाय न चेदहं ॥ ८४ ॥ ध्यायत्येवं कुमारेंद्रे । किंकिणी सहसाऽपतत् ॥ कांचीतः कांचनी त-
स्या । नृत्यधूनितवर्ष्मणः ॥ ८५ ॥ जग्राह तां समीपस्थः । कुमारः करलाघवात् ॥ खेटैरलक्षितो
नाट्य-रसनिःस्पंददृष्टिभिः ॥ ८६ ॥ भ्रष्टैकदंता दंतालि-रिव सालोकि मेखला ॥ नाट्यांते बा-
लया शून्यां—तराला किंकणीं विना ॥ ८७ ॥ विक्षितामपि यत्नेन । किंकिणीमनवाप्य सा ॥ पृ-

---

अविवेकी विद्याधरने शुं कहेवुं? ॥ ८३ ॥ वळी हवे थनारा वृत्तांतने जाणवानी इच्छावालो एवो-
हुं जो आ समये विघ्नरूप न होत तो मारी आ तलवार खरेखर आ विद्याधरना अपराधने सहन
करत नहि. ॥८४॥ जेटलामां ते कुमार एवी रीते विचारे छे तेटलामां नृत्यथी चलायमान थयेला
कनकवतीना शरीरपर पहेरेला कंदोरामांथी एक सोनानी घुघरी अचानक पडी गइ. ॥८५॥ त्या-
रे पासे रहेला ते कुमारे हाथचालाकीथी ते घुघरी लेइ लीधी तथा नृत्यना रसमां लीन दृष्टि-
वाला ते विद्याधरो तेने तेम करतां जोइ शक्या नहि. ॥ ८६ ॥ पछी नृत्य कर्याबाद वच्चे एक
दांत पडी जवाथी देखाती दांतोनी पंक्तिजेवी एक घुघरीविनानी वच्चे खाली देखाती पोतानी क-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

ल्लंती खेचराधीशं । तेनैवं समजाप्यत ॥ ९८ ॥

गताद्य नूयसी रात्रि—र्गतास्ते खेचरा अपि । शुद्धिं कर्त्तास्मि किंकिण्याः । स्वस्रे स्वस्त्यस्तु तेऽधुना ॥ ९९ ॥ अथारुह्य विमानं त—दाश्रितं प्रेयसापि सा ॥ क्षणात्स्वस्थानमानंच । यानं च द्राक् तिरोदधे ॥ १३०० ॥ कुमारः प्राप्य धाम स्वं । सेवकैरप्यलक्षितः ॥ सुप्तोऽपि दुर्मना निद्रां । सस्वजे न प्रियामिव ॥ १ ॥ कोऽसौ खेटः क्वथमियं । तद्दशे वध्य एव सः ॥ इति ध्यायत ए-

---

ठीमेखला कनकवतीए दीठी. ॥ ९७ ॥ तेथी चीवटथी जोया छतां पण तेणीने ज्यारे ते न मळी त्यारे तेणीए तेसंबंधि विद्याधरने पूछवाथी तेणे कह्युं के—॥ ९८ ॥

हे बेहेन! आजे तो घणी रात्री गइ छे, तेम ते विद्याधरो पण गया, हुं तेनी तपास करीश, हमणा तो तुं जा? ॥ ९९ ॥ पछी ते कनकवती गुणवर्माए आश्रय करेला विमानपर चमीने क्षणवारमां पोताने स्थानके आवी, अने ते विमान पण तुरत अदृश्य थइ गयुं. ॥ १३०० ॥ हवे ते गुणवर्मा कुमार पोताने घेर गयो, आ बाबतनी तेना सेवकोने पण खबर नहोती, पछी ते उचक मने सुतो, परंतु पोतानी प्रियानीपेठे तेणे निद्राने आलिंगन आप्युं नहि. ॥ १ ॥ आ

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

वास्य । वासतेयी व्यलीयत ॥ २ ॥ स्वीयवशा परवशा । द्वयमेतद्विरुध्यते ॥ इत्यब्जिनीप्रबोधेन । वदन्नुदितवान् रविः ॥ ३ ॥ मित्राय मंत्रिपुत्राय । दत्वा तां किंकिणीं रहः ॥ प्रगे प्रागवत्कुमारोऽगा—द्दयिताया निकेतनं ॥ ४ ॥ क्षणं विनोद्य वार्त्ताभिः । कुमारः सारिपाशिकैः ॥ पत्नीं प्रीत्या परमया । रमयामास रागभूः ॥ ५ ॥ निशावृत्तवशात्मासौ । स्वार्थैकध्यानयाऽनया ॥ पदक्रमगम-

---

विद्याधर कोण हशे? आ कनकवती केम तेने वश थइ हशे? ते विद्याधरने मारे मारवोज जोइये, इत्यादिक विचारतांज तेनी रात्रि व्यतीत थइ. ॥ २ ॥ पोताने जे वश होय ते परने पण वश होय, ए बन्ने बाबत तो (परस्पर) विरोधवाळी छे, एवी रीते कमलिनीने विकस्वर करवाथी जाणे कहेतो होय नहि तेम सूर्य उदय पाम्यो. ॥ ३ ॥ पछी पोताना मित्र मंत्रिपुत्रने गुप्तरीते ते घुघरी आपीने प्रभाते पूर्वनीपेठे ते गुणवर्मा कुमार पोतानी ते स्त्रीने घेर गयो. ॥ ४ ॥ पछी ते रागी थयोथको क्षणवारसुधि पोतानी पत्नीने वार्ताथी खुशी करीने परम प्रीतिथी सोगठांबाजीवडे रमाडवा लाग्यो. ॥ ५ ॥ रात्रिना वृत्तांतमां चिंतातुर बनेला तथा सोगठांनी चाल चलाववामां चतुर एवा पण ते कुमारने फक्त पोतानी बाजीमांज एकचित्तवाळी ते कनकवतीए जी-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S.
Jun Gun Aaradhak Trust

न्यास—चतुरोऽपि व्यजीयत ॥ ६ ॥ किंचिद्दत्वा फलं नाथ । व्यंजयस्व जयं मम ॥ अतः परं रि-
रंसुश्चेत् । तत्त्वं किमपि सारय ॥७॥ तया सोत्प्रासमित्युक्ते । कुमारः स्फारकैतवः ॥ किंचित्त्वांतिके
ऽस्तीति । सुहृदो मुखमैक्षत ॥८॥युग्मं॥ सोऽप्यूचे किंकिणीं मुक्त्वा । नान्यत्किंचिदिहास्ति मे ॥ सोऽ-
वक् तामेव मे देहि । यत्तयास्ति प्रयोजनं ॥९॥ सागरोऽथ कुमारस्य । किंकिणीमार्पयत्करे ॥ प्रत्यभि-
ज्ञाय तां दृष्ट—मात्रां साभूद् भृशाकुला ॥ १० ॥ इयं न वृश्चिकः किंतु । किंकिणी किं त्वमाकु-

---

त्यो. ॥ ६ ॥ हे स्वामी! मने कइंक फल आपीने मारी जीत प्रगट करो? अने हवे पछी पण
जो आप रमवाने चहाता हो तो कइंक शरत करो? ॥ ७ ॥ एवी रीते तेणीए जरा तमाकाबंध
कहेवाथी कपटक्रियामां चतुर एवा ते कुमारे पोताना मित्रसन्मुख जोइने कह्युं के तारीपासे कइं
वस्तु छे? ॥ ८ ॥ त्यारे ते पण बोल्यो के घुघरीविना बीजुं कइं अहीं मारीपासे नथी, त्यारे कु-
मार बोल्यो के तेज मने आप? केमके मारे तेनुंज प्रयोजन छे. ॥ ९ ॥ त्यारे ते सागर नाम-
ना मित्रे कुमारना हाथमां घुघरी आपी, त्यारे तेने जोतांज उळखी कहाडवाथी कनकवती अ-
त्यंत गभराटमां पडी. ॥ १० ॥ (कुमार बोल्यो के) आ कइं वींछी नथी, परंतु घुघरी छे, तुं केम

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

ला ॥ तद्दीव्यं दूरेऽस्त्यद्यापि । प्रातराशक्षणोऽपि सः ॥ ११ ॥ तावदद्देव किं दत्से । किंकिणीयं म
मैव यत ॥ न हि भट्टारिका तोष्या । हूतैस्तन्मूर्त्तिगुग्गुलैः ॥ १२ ॥ हसित्वा भूपभूः स्माह । प्रिये
किमिदमुच्यते ॥ अमी वयमिदं राज्यं । सर्वमेतन्न किं तव ॥ १३ ॥ सा जगाद हसित्वाल—मत्र
तुभ्यं शपे प्रिय ॥ स्रस्ता क्वापि कटीसूत्रात् । किंकिणीयं ध्रुवं मम ॥ १४ ॥ यद्येवं देवि तद् ब्रूहि
। क्वासौ निपतिता तव ॥ इति पृष्टे कुमारेण । जगौ श्रीषेणनंदिनी ॥ १५ ॥ प्राग्जन्मवृत्तवन्नेत्र—

व्याकुल थाय छे? हजु रमत तो छेटी छे, तेमज प्राभातिक शिरामणीनो वखत पण हजु दूर छे. ॥ ११ ॥ त्यारे कनकवती बोली के हे स्वामी! आ ते शुं आपो छो? आ घुघरी तो मारीज छे, केमके भट्टारिका कंइ तेनीज मूर्तिनो गुगळ होम्याथी संतुष्ट थइ शकती नथी. ॥ १२ ॥ त्यारे राजकुमार हसीने बोल्यो के हे प्रिया! आ तुं शुं बोले छे? आ अमो तथा आ राज्य, ए सघळुं शुं तारुं नथी? ॥ १३ ॥ कनकवती बोली के हे स्वामी! हांसी करवाथी सर्युं, आ बाबतमां हुं आपना सोगन लेइने कहुं छुं के खरेखर आ मारी घुघरी मारा कंदोरामांथी क्यांक खरी पडी छे. ॥ ॥ १४ ॥ हे देवी! जो एम छे तो कहे के ते तारी घुघरी क्यां खरी पडी छे? एवी रीते कुमारे

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S.   Jun Gun Aaradhak Trust

नैतत्स्थानं स्मराम्यहं । स प्रोचे तर्हि पृछामुं । मित्रं मे गणिकोत्तमं ॥ १६ ॥ ज्ञानं विघटतेऽमुष्य
। नार्हद्वच इव क्वचित् ॥ मंक्ष्वसौ किंकिणीभ्रंश—भूमिं त्वां ज्ञापयिष्यति ॥ १७ ॥ एवं शठधिया
तेन । विप्रलब्धाभ्यधत्त सा ॥ किंकिणीयं क्व मे भ्रष्टा । वद कोविद देवर ॥ १८ ॥ सोऽपि जान-
न्नभिप्रायं । कुमारस्याब्रवीदिति ॥ दक्षे प्रातरिदं वक्ष्ये । ज्ञात्वा लग्नोपदेशतः ॥ १९ ॥ एवं विभ्र-
ममुत्पाद्य । तस्याः सरलचेतसः ॥ स्वस्थानं गुणवर्मा च । सागरश्चापि जग्मतुः ॥ २० ॥ कृत-

पूछवाथी ते श्रीषेण राजानी पुत्री बोली के, ॥ १५ ॥ हे स्वामी! पूर्वभवना वृत्तांतनीपेठे ए स्था-
ननी मने यादी नथी, त्यारे ते बोल्यो के त्यारे ज्योतिषीजमां श्रेष्ट एवा आ मारा मित्रने तुं पु-
छ? ॥ १६ ॥ अरिहंतना वचननीपेठे तेनुं ज्ञान जूठुं पडतुं नथी, अने तेथी ते तने जलदी घु-
घरी पडवानुं स्थान देखाडी आपशे. ॥ १७ ॥ एवी रीते तेनी शठबुद्धिथी ठगायेली ते बोली के
हे चतुर देवर! तुं कहे के मारी आ घुघरी क्यां पडी हती? ॥ १८ ॥ त्यारे ते पण कुमारनो अ-
भिप्राय जाणीने बोल्यो के, हे दक्षु! प्रभाते लग्नना उपदेशथी जाणीने हुं तने ते कहीश. ॥
॥ १९ ॥ एवी रीते ते सरल मनवाळी कनकवतीने विभ्रम उपजावीने गुणवर्मा तथा सागर बन्ने

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

स्नानाशनः सिद्धां—जनबन्नवपुर्निशि ॥ निशितासिकरस्तस्या । गुणवर्मागमद्गृहं ॥ २१ ॥ वत्र्त्र-
भेन विमानस्या—ध्यारोहं सह कृत्वरी ॥ सा प्राग्वदेव देवाधि—देवप्रासादमासदत् ॥ २२ ॥ स्ना-
त्रं कृत्वा यथास्थानं । खेचरौघे निषेदुषि ॥ एकाऽनृत्यत्प्रवीणा सा । पुनर्वीणामवादयत् ॥ २३ ॥
सभ्येषु वल्लकीनाद—स्वादतो मूर्छितेष्विव ॥ पपात वीणादंभांत—ताम्रितं तत्पादांगदं ॥ २४ ॥ अ-
ज्ञातं तत्तया नाद—लीनया कौरन्नोऽग्रहीत् ॥ ज्ञात्वा नाट्यावसाने तु । सा नेतुः संसदो जगौ

पोताने स्थानके गया. ॥ २० ॥ पछी ते स्नान तथा भोजन कर्याबाद सिद्धांजनथी अदृश्य थइने हाथमां सजेली तलवारसहित गुणवर्मा कुमार कनकवतीने घेर गयो. ॥ २१ ॥ पछी पोताना स्वामीसाथे विमानपर चडीने ते पूर्वनी पेठेज श्रीतीर्थंकर प्रभुना मंदिरमां गइ. ॥ २२ ॥ त्यां स्नात्रपूजा कर्याबाद खेचरोनो समुह योग्य स्थानके बेठाबाद एक नाचवा लागी, अने ते चतुर कनकवती वीणा वगाडवा लागी. ॥ २३ ॥ वीणानादना स्वादथी सभासदो मूर्छितनीपेठे होते छते वीणादंडना छेडाथी ठपकाएलुं तेणीना पगनुं झांझर पडी गयुं, ॥ २४ ॥ परंतु नादमां लीन थयेली कनकवतीना जाणवामां ते आव्युं नहि, अने गुणवर्मा कुमारे ते लेइ लीधुं. पछी नृत्य अ-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

॥ २५ ॥ गृहीतमद्य केनापि । मामकं नृप नूपुरं ॥ अनाथा इव मुष्यंते । तव दृष्टौ हहाबलाः ॥ २६ ॥ भ्रुकुटीभीष्मभालोऽथा—त्यधाद्विद्याधराधिपः ॥ अभूदभूतपूर्वा भो—श्चैत्यांतश्चौरिका कुतः ॥ २७ ॥ यस्य चैत्यालये चेत—श्चिनुते चौर्यचापलं ॥ सोऽचिरान्मे शलभतां । लभतां कोपपावके ॥ २८ ॥ गछ वत्सेधुना प्रात—स्त्वां करिष्ये प्रमोदिनीं ॥ इत्युक्त्वा प्रस्थितो विद्या—धरेशो विससर्ज तां ॥ २९ ॥ साथ प्राप समं भर्त्रा । निजं वेश्म विमानगा ॥ कुमारोऽप्येत्य धाम

इ रह्याबाद तेणीए ते जाएयुं, तथा सभापतिने पण ते वात तेणे जणावी के, ॥ २५ ॥ हे राजन्! आजे कोइए मारुं झांझर लेइ लीधुं छे, अने एवी रीते अरेरे! आपनी नजरे आ अबलाउ अनाथनीपेठे लुटाय छे. ॥ २६ ॥ हवे भ्रुकुटीथी भयंकर थयेलां ललाटवालो ते विद्याधरपति बोल्यो के अरे! आ जिनमंदिरनी अंदर अगाउ कदी पण न थयेली एवी चोरी क्यांथी थवा लागी? ॥ २७ ॥ आवी रीते जिनमंदिरमां पण जेनुं मन चोरी करवामां तत्पर थयुं छे ते तुरत मारा कोपरूपी अग्निमां पतंगपणुं पामो? ॥ २८ ॥ हे वत्स हमणा तो तुं जा? प्रभाते तने खुशी करीश, एवी रीते तेणीने विसर्जन करीने ते विद्याधरेंद्र चालतो थयो. ॥ २९ ॥ हवे ते

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S.   Jun Gun Aaradhak Trust

स्वं । निशाशेषमवाहयत् ॥ ३० ॥ प्रातः प्रदाय मित्राय । कुमारस्तत्पदांगदं ॥ गत्वा वध्वा गृहं स त्रा । तया रंतुं प्रचक्रमे ॥ ३१ ॥ सा न्यगादीदमी दूरे । मुच्यंतां देव देवनाः ॥ ह्यःपृष्टं किंकीणी वृत्तं । प्राग्मित्रेण प्रकाशय ॥ ३२ ॥ सोऽवदद्विदितं काम—विलग्ने लग्नतो मया ॥ किंचित्तवान्य दप्यस्ति । त्वस्तं सम्यग्विचिंतय ॥ ३३ ॥ ततः सा चकिताऽवोचत् । तत्किं वद जगाद सः ॥ यत्ते पादांबुजे धत्ते । हंसलीलां तदेव तत् ॥ ३४ ॥ प्रत्येमि किंकिणीवन्मे । तत्साक्षात् कुरुषे यदि ॥

कनकवती विमानमां बेशीने भर्तारसहित पोताने घेर गइ. तथा ते गुणवर्मा कुमारे पण पोताने घेर आवीने बाकीनी रात्रि निर्गमन करी. ॥ ३० ॥ प्रजाते मित्रने ते झांझर देइने, तथा कनकवतीने घेर जइने तेणीनीसाथे ते रमवा लाग्यो. ॥ ३१ ॥ त्यारे कनकवती बोली के हे स्वामी! आ पासाउने हमणां दूर मुको? अने गइ काले पूछेलुं घुघरीनुं वृत्तांत प्रथम मित्रमारफते कहेवरावो? ॥ ३२ ॥ त्यारे ते सागरमित्र बोल्यो के हे गजरायेली कनकवति! में लग्नथी जाण्युं छे के तारुं बीजुं पण कइंक खरी पडयुं छे. माटे बरोबर विचार? ॥ ३३ ॥ त्यारे तेणी चकित थइने बोली के ते शुं छे? ते कहे? त्यारे ते बोल्यो के जे तारां चरणकमलपर हंसनी लीलाने धारण

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

तयेत्युक्ते कुमारस्य । मंजीरं मंत्रिसूर्ददौ ॥ ३५ ॥ कोऽस्ति ज्ञातोपनेता च । त्वदन्यो नष्टवस्तुनः ॥ एवमंतर्हसन् नृप—सुतः सुहृदमस्तुत ॥ ३६ ॥ तेन प्राभृतवत्पाणौ । नूपुरे पुरतो धृते ॥ मर्मविद्धेव सा बाला । भेजे कांचिच्चमत्कृतिं ॥ ३७ ॥ तवेदं स्यान्न वा सम्यक् । प्रत्यभिज्ञाय तत्प्रिये ॥ स्याच्चेत्तत्स्वपदस्पर्शात् । पुनीहीति जजल्प सः ॥ ३८ ॥ तदादायाथ साऽवादी—द्वो निमित्तज्ञ दे-

करे छे ते. ॥ ३४ ॥ जो घुघरीनीपेठे ते मने साक्षात देखाडो तो खातरी थाय, एम तेणीए कहेवाथी ते मंत्रिपुत्रे ते झांझर कुमारने आप्युं. ॥ ३५ ॥ अहो मित्र! ताराविना गयेली वस्तुने जाणनार तथा लावी आपनार वळी बीजो कोण छे? एवी रीते ते राजपुत्रे मनमां हसतां थकां पोताना मित्रनी प्रशंसा करी. ॥ ३६ ॥ हवे भेट आपवानीपेठे ते झांझर तेणे हाथमां आगाडी धारण कर्याथी ते कनकवती जाणे मर्मस्थानमां भेदाणी होय नहि तेम विचित्र चमत्कार पामी. ॥ ३७ ॥ त्यारे ते राजकुमार बोल्यो के हे प्रिये! आ झांझर तारुं छे के नहि? तेनी तुं बरोबर खातरी कर? अने जो ते तारुं होय तो तारा चरणना स्पर्शथी तेने पवित्र कर? ॥ ३८ ॥ पछी ते लेइने ते बोली के हे निमित्त जाणनार देवर! हजु तमो आ बन्ने आभूषणो पहेरवानुं स्थान

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

वर ॥ किं भूषणोऽजयभ्रंश-स्तुवं नाद्यापि भाषसे ॥३९॥ ततो जगौ स गौरांगि । शृणु वच्मि स्फु
टाक्षरं ॥ तत्स्थानं दीप्तिमद् दूर—वर्त्ति मर्त्यैर्दुरासदं ॥ ४० ॥ मर्त्यैः दुरासदं तच्चेत् । तत्तत्र पतिते
इमे ॥ भूषणे कथमानैषी-रिति राजसुतावदत् ॥ ४१ ॥ स प्रोचे यस्य जातः श्री-गुणवर्मा गुणा-
लयः ॥ स्वामी सर्वकलाधाम । तस्य किं नाम दुर्घटं ॥ ४२ ॥ अविंदती गतिं कांचि—दरण्यपति-
तेव सा ॥ ततो व्यचिंतयद् बाला । करतल्पीकृताननना ॥ ४३ ॥ विद्यागम्यं क्व तत्स्थानं । क्व चे-

---

केम कहेता नथी? ॥ ३९ ॥ त्यारे ते सागरमित्र बोल्यो के हे गौर शरीरवाळी! हुं प्रकट रीते क-
हुं छुं ते सांभळ? ते तेजस्वी स्थान मनुष्यो ज्यां न जइ शके तेटलुं दूर रहेलुं छे. ॥ ४० ॥ त्यारे
राजकुमारी बोली के जो माणसो त्यां न जइ शके तो पछी त्यां पडेलां आ आभूषणो तमो के-
म लावी शक्या? ॥ ४१ ॥ त्यारे सागर बोल्यो के जेने माथे आवा महागुणवान अने सर्व क-
लाओना स्थानरूप गुणवर्मा जेवा स्वामी छे, तेने कयुं कार्य अघरुं थइ पडे तेम छे? ॥ ४२ ॥
हवे कंइ पण इलाज न मळवाथी जाणे ते कनकवती वनमां पडी होय नहि तेम हथेळीपर मु-
ख राखीने विचारवा लागी के, ॥ ४३ ॥ विद्यावडे जइ शकाय एवुं ते स्थान क्यां? अने आ पृ-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S.   Jun Gun Aaradhak Trust

मौ व्यभिचारिणौ ॥ क तत्र भूषापतनं । क चानायं तदागमः ॥ ४४ ॥ किं न जानाम्यहं नैव । दैवज्ञः सैष सागरः ॥ अस्तु वाचस्तु दूरस्थं । कथमत्रानयेत्पुनः ॥ ४५ ॥ नूनं केनापि योगेन । तत्र संभाव्यते गतः ॥ स्वामी मे सात्विकः सत्व-वतां किं नाम दुर्घटं ॥ ४६ ॥ यदद्यश्वोऽयमायाति । प्रातरेवात्र सत्वरः ॥ अघ्राते इव निद्राया । दृश्ये अस्येक्षणे अपि ॥ ४७ ॥ ध्रुवमेकमतिभूय । भूयःशाठ्यनिधी इमौ ॥ दंभेनानेन मुग्धायाः । प्रवृत्तौ खेदनाय मे ॥ ४८ ॥ नृप नर्मन्युपूरा-

---

थ्वीपर चालनारा मनुष्यो क्यां? ते आभूषण पडवानुं स्थान क्यां? अने तेनुं आ अहीं आववुं क्यां? ॥४४॥ वळी आ सागर ज्योतिषी नथीज एम पण शुं हुं नथी जाणती? वळी तेसंबंधि कहेवुं तो दूर रह्युं, परंतु ते आभूषण अहीं ते केम लावी शके? ॥ ४५ ॥ माटे खरेखर कइंक प्रयोगथी मारो हिंमती स्वामी त्यां गयेलो संभवे छे, केमके हिंमतवानोने शुं मुश्केल छे? ॥ ४६ ॥ केमके आजकाल तो ते वळी प्रभातमांज जलदी अहिं आवे छे, तेम तेनी आंखो पण जाणे निद्राथी न धराणी होय नहि तेम घेरायेली देखाय छे. ॥ ४७ ॥ खरेखर अत्यंत लुच्चाइना भंडारसरखा तेओ बन्ने एकमत थइने आ कपटक्रियाथी मने मुग्धाने खेदित करवाने तत्पर थया छे.

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

त्त—कंठयाथ तया जगे ॥ मां वंचयसि विश्वस्ता—माः किमेवं मृषोक्तिभिः ॥ ४९ ॥ अधरांतर-
जाताना—मन्यद्वाचां विचेष्टितं ॥ हार्दीनां तु भवेदन्य—देव लीलायितं पुनः ॥ ५० ॥ क्रीडामा-
त्रफलं नर्म । तव मर्माविधं मम ॥ कंडूययापि नागस्य । लतायाः प्रलयो न किं ॥ ५१ ॥ युवा-
मुभावहं त्वेका । युवां छेकावहं त्वृजुः ॥ युवां पुमांसावबला । त्वहं तत् किं प्रतिब्रुवे ॥ ५२॥ खे-
दितायां मयि प्रीति—र्यदि ते तत्तथा कुरु ॥ स्वामिन्नवाप्स्यसि क्रीमा—पात्रं क्व पुनरीदृशं ॥ ५३॥

॥ ४८ ॥ पछी क्रोधथी रुंधायेला कंठवाळी ते कनकवती कुमारप्रते बोली के, अरे स्वामी! मने विश्वासीने आवी रीतनां जूठां वचनोथी आप शामाटे ठगो छो? ॥ ४९ ॥ होठवच्चे उत्पन्न थयेली वाणीनी चेष्टा बीजा प्रकारनीज होय छे, अने हृदयना वचनोनी चेष्टा वळी तेथी भिन्नज होय छे. ॥ ५० ॥ आपने तो मारी आ मश्करीथी गम्मत थाय छे, परंतु मारां मर्मस्थानो भेदाय छे, केमके हाथीनी खरजथी पण शुं वेलमीनो नाश नथी थतो? ॥ ५१ ॥ तमो बे छो, हुं एकली छुं, तमो बन्ने हुशियार छो, हुं सरल छुं, तमो बन्ने पुरुषो छो, अने हुं तो अबळा छुं, माटे आपने हुं शुं जवाब आपुं? ॥ ५२ ॥ वळी हे स्वामी! मने खेदित करवाथीज जो आपने खुशी

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

इत्यादिबाधितालापा-माश्वास्य वचनांतरैः ॥ वल्लभां सह मित्रेण । कुमारः स्वगृहं ययौ ॥ ५४ ॥
दाक्षिण्यात्प्रकटं वक्तु-मशक्तश्चापलं मम ॥ अज्ञापयत्प्रियो न्यंग्यं—तरेणायं धियां निधिः ॥ ५५ ॥
सत्या अपि ममासत्या । ही जातेयं कलंकिता ॥ संतापेनेति सा कष्टं । गमयामास वासरं ॥ ५६ ॥
॥ युग्मं ॥ रजन्यां राजसूर्गुप्त—गात्रः सिद्धांजनेन सः ॥ गत्वा पत्न्या गृहं कोण—देशमालंब्य
तस्थिवान् ॥ ५७ ॥ पर्यंकेऽथ विपर्यस्त—गात्रां मत्सीमिव स्थले ॥ जगाद यामिनीयामा-पगमे तां

थती होय तो तेम करो? केमके माराजेवुं गम्मतनुं पात्र आपने बीजुं क्यां मळशे? ॥ ५३ ॥
एवी रीते दुःखित वचनोवाळी पोतानी ते स्त्रीने बीजी रीते आश्वासना आपीने ते गुणवर्मा कु-
मार मित्रसहित पोताने घेर गयो. ॥ ५४ ॥ मारा महाबुद्धिवान भर्तारे फक्त दाक्षिणताने लीधे
मारुं आ उछांछळापणुं प्रगटरीते नहि कही शकवाथी मने जूदा प्रकारथीज जणावी दीधुं छे. ॥
॥ ५५ ॥ अरे हुं सती छतां पण मारापर असतीपणानुं कलंक आव्युं छे, एवी रीते संतापवडे
करीने तेणीए कष्टथी ते दिवस निर्गमन कर्यो. ॥ ५६ ॥ पछी रात्रिए ते गुणवर्मा कुमार सिद्धां-
जनथी अदृश्य शरीरवाळो थइ कनकवतीने घेर जइ एक खुणामां बेठो. ॥ ५७ ॥ हवे जमीन-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S.
Jun Gun Aaradhak Trust

प्रियंवदा ॥ ५८ ॥ यमुद्यममधार्षीः प्राग् । यियासुस्त्वं जिनालये ॥ किं सोऽद्य हारितो द्यूते । हृ-
तः केनापि वा सखि ॥ ५९ ॥ किं ज्वरः किं स्मरः किं वा । कोऽपि व्यतिकरः परः ॥ अद्यानूदं-
गतापाय । गतापायमिदं वद ॥ ६० ॥ न किं वेत्सि खगः कर्त्ता । विलंबेनाविलं मनः ॥ त्वरस्व
साऽवहेला-ऽवहेला खलु वैरिणी ॥ ६१ ॥ साथ निःश्वासलूकाग्नि—ग्लपयंत्योष्टपल्लवं ॥ बभाषे
सखि किं वच्मि । मंदभाग्यास्मि सर्वथा ॥ ६२ ॥ यतो बाल्येऽहमारूढा । मेरुशृंगमिवोन्नतं ॥ पितुः

पर जेम माछली तेम पलंगपर अस्तव्यस्त शरीरे पडेली ते कनकवतीप्रते रात्रिनो एक पहोर ग-
याबाद प्रियंवदा बोली के, ॥ ५८ ॥ हे सखि! पूर्वे जिनालयमां जवामाटे तुं जे उद्यम धारण
करती हती, ते उद्यमने शुं आजे जुगारमां हारी गइ छुं? के कोइए ते हरी लीधो छे? ॥५९॥
वळी आजे तारां आ शरीरने हेरान करनारो शुं तने ताप चड्यो छे? अथवा शुं कामातुर थइ
छुं? के कइं बीजी बाबत बनी छे? तुं सत्य कहे? ॥ ६० ॥ वळी तुं नथी जाणती के जो विलंब
थशे तो ते विद्याधरनुं मन क्रोधातुर थशे, माटे उतावळ कर? केमके तेनी अवगणना वैर क-
रावनारी थशे. ॥ ६१ ॥ हवे निःश्वासरूपी लूथी पोताना ओष्टपल्लवने सूकावतीथकी कनकवती बो-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

प्रासादमीद्दये स्म । खेटेनानेन खेऽटता ॥ ६३ ॥ मांसपेशीमिव श्येनः । स्तेनश्चैकावलीमिव ॥ हृ-
त्वा मुमोच मामेष । क्वाप्यरण्ये दवीयसि ॥ ६४ ॥ निर्मंतुमपि मां हंतु-मसौ कीनाशनिःकृपः ॥
कृपाणमाकृशन्नेव । कोशादेवमवोचत ॥ ६५ ॥ बाले मृगीव व्याघ्रेन । मया त्वमिह हन्यसे ॥ मृ-
त्योर्बिभेषि चेत्सद्य-स्तत्प्रपद्यस्व मे वचः ॥ ६६ ॥ उदीच्यां दूरतो यत्नात । कृतं रत्नमयं मया ॥
अस्ति श्रीमद्युगादीश-भवनं नेत्रपावनं ॥ ६७ ॥ मत्प्रेषितविमानेन । चैत्यमेत्य तदन्वहं ॥ त्वया

ली के हे सखि! हुं तने शुं कहुं? बिलकुल हुं मंदभाग्यवाळी छुं. ॥ ६२ ॥ केमके बाल्यपणामां
मारा पिताना मेरुशिखरजेवडा उंचा महेलपर ज्यारे हुं चडी हती त्यारे आकाशमां फरता आ
विद्याधरे मने दीठी. ॥ ६३ ॥ त्यारे बाजपक्षी जेम मांसनी पेशीने तथा चोर जेम एकावली हा-
रने तेम मने हरीने तेणे क्यांक दूर वनमां मेली. ॥ ६४ ॥ पछी ते यमसरखो निर्दय विद्याधर
निरपराधी एवी पण मने हणवामाटे मियानमांथी तलवार खेंचीने कहेवा लाग्यो के, ॥ ६५ ॥
हे बालिका! हाथी जेम हरिणीने तेम हुं तने अहीं मारी नाखीश, अने जो तुं मृत्युथी डरती
हो तो जलदी मारुं वचन स्वीकार? ॥ ६६ ॥ उत्तर दिशामां दूर में एक रत्नमय अने नेत्रोने प-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

गौरांगि संगीतं । कार्यमर्द्धनिशागरे ॥ ६८ ॥ न कार्यं दारकर्मापि । ममादेशं विना त्वया ॥ इ-
ति तस्य वचो मेने । मया जीवितकाम्यया ॥ ६९ ॥ तदादि यामि यामिन्यां । तत्र नृत्याय नि-
त्यशः ॥ व्यधां तु भीतभीतैव । पाणिग्रहणमप्यहं ॥ ७० ॥ न तद्भिया मयाद्यापि । कौमारं सखि
खंड्यते ॥ उदंतोऽयमियत्कालं । गोपितः स्वपतेरपि ॥ ७१ ॥ भर्त्राद्य स्वयमेवेदं । विदांचक्रे क-

वित्र करनारुं श्रीमान् ऋषभदेवप्रभुनुं मंदिर यत्नपूर्वक बनाव्युं छे. ॥ ६७ ॥ माटे हे गौर शरीरवा-
ळी! में मोकलेलां विमानमां बेशीने तारे हमेशां मध्यरात्रिए ते जिनमंदिरमां आवीने संगीत
करवुं. ॥ ६८ ॥ वळी मारा हुकमविना तारे परणवुं पण नहि. त्यारे में पण जीववानी इच्छाथी ते-
नुं ते वचन कबुल कर्युं. ॥ ६९ ॥ अने त्यारथी हुं हमेशां रात्रिए त्यां नाचवामाटे जाउं छुं, त-
था आ विवाह पण में (तेनाथी) बीतां बीतांज कर्यो छे. ॥ ७० ॥ वळी हे सखि! ते विद्याध-
रना डरथी में हजु मारुं कुमारीपणुं पण खंडित कर्युं नथी तेम आटला वखतसुधी आ वृत्तांत में
मारा पतिथी पण गुप्त राख्यो छे ॥ ७१ ॥ परंतु आजे मारा स्वामीए ते वृत्तांत कोइपण रीते पो-
तानी मेळेज जाणी लीधो छे, केमके महात्माओनी बुद्धि दिव्य रत्नोपेठे सर्व जगोए पहोंची

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

थंचन ॥ धीर्दिव्यरथवत्सर्व-पथीना हि महात्मनां ॥ १२ ॥ मद्वृत्तमथमज्ञासीत । स्वदृशा चेन्न तद्दयं ॥ यदि चान्यगिराबोधि । शोधिस्तन्नाग्निनापि मे ॥ १३ ॥ जानन्नथ कथं नाथः । सोढा दैपथिकीमिति ॥ स्वैरिणीति धिया हन्या-न्मामप्येष कदाचन ॥ १४ ॥ भिंद्याद्विद्याधराधीशं । तत्र गत्वा कदाप्यसौ ॥ यद्वा कुर्यात्स एवास्य । दशां दुर्हृदभीप्सितां ॥ १५ ॥ अनया चिंतया तन्वि । जातास्मि भृशमाकुला ॥ कार्ये दैवस्य वश्येऽस्मिन् । न जाने किं भविष्यति ॥ १६ ॥ मृत्युर्मे पा-

---

वळे छे. ॥ १२ ॥ वळी आ मारा स्वामीए मारुं वृत्तांत जो पोतानी आंखोथी जोयुं होशे तो मने भय नथी, पण जो अन्यना कहेवाथी जाण्युं होशे, तो ते मारुं कलंक अग्निथी पण शुद्ध थइ शके तेम नथी. ॥ १३ ॥ वळी ते मारा स्वामी मने बे मार्गे चालनारी जाणीने केम सहन करशे? वळी आ स्वेछाचारी छे, एवी बुद्धि लावीने कदाच मने ते मारी पण नाखे. ॥ १४ ॥ वळी कदाचित् ते त्यां जइने ते विद्याधरपतिने पण मारी नाखे, अथवा ते विद्याधरज कदाच दुर्जनोने इछित एवी तेनी दुर्दशा करे. ॥ १५ ॥ एवी रीते हे तन्वि! हुं आ चिंताथी अत्यंत व्याकुल थइ छुं, अने आ दैवाधीन कार्यमां हवे शुं थशे? ते जाणी शकातुं नथी. ॥ १६ ॥ मारो

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

धम्मि-
सार्थं
२०७

णिना पत्युः । प्रत्युत प्रीतिकारणं ॥ पांसुलत्वापवादश्चे—न्मांसलत्वमियर्त्ति न ॥ ११ ॥ चकोरी निशि कोकी तु । दिवा जवति निर्वृता ॥ मया तु निर्वृतिः प्रापि । पापिन्या न दिवानिशं ॥१७॥ नलिनी निशि निद्राति । दिवा कैरविणी पुनः ॥ सुखं दिवा च रात्रौ च । न निद्रेयं मया सखि ॥ १७ ॥ एकतो जर्त्तरि प्रीति–रन्यतः खेचराद्भयं ॥ कियत्कालं सखि स्थेय—मीदृशे संकटे मया ॥ ७० ॥ तत्तवाद्य न यास्यामि । त्वयैव सखि गम्यतां ॥ यद्भाव्यं तद्भवत्वेव–मुक्त्वा तस्थौ नृ-

---

आ कुलटापणानो अपवाद जो विस्तार न पामे तो मारा पतिना हाथे मरवुं ते पण मने प्रीति करनारुं छे. ॥ ११ ॥ चकोरी रात्रिए तथा कोकी दिवसे पण निरांत मेलवी शके छे, परंतु मने पापणीने तो दिवसे के रात्रिए पण विश्राम मळतो नथी. ॥१७॥ कमलिनी रात्रिए सुए छे, तथा कैरविणी दिवसे सुए छे, परंतु हे सखि! मने तो दिवसे के रात्रिए पण सुखे निद्रा मलती नथी. ॥ १७ ॥ एक बाजुथी मने स्वामिप्रते प्रीति छे, अने बीजी बाजुथी मने ते विद्याधरनो जय छे, माटे हे सखि! आवा संकटमां ते मारे हवे केटलोक वखत रहेवुं! ॥ ७० ॥ माटे आज तो हुं त्यां नहि जउं, अने तुं ज जा? जे थवानुं होय ते थाउ? एम कहीने कनकवती त्यांज र-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

पांगजा ॥ ८१ ॥

कुमारश्चारवङ्गन्न—प्रचारोऽथ व्यचिंतयत् ॥ निपीयास्या इमा वाचो । हृदयं स्फुटतीव मे ॥ ॥ ८२ ॥ एका पाणिगृहीतीयं । स्नेहला साप्यनारतं ॥ पराधीनतया दुःखं । धत्ते धिग्मम पौरुषं ॥ ८३ ॥ बध्वा तदद्य विद्वेषी । वध्य एव स खेचरः ॥ वध्वाश्च प्रीतिरुत्पाद्या—ऽब्जिन्या इव तमःक्षये ॥ ८४ ॥ आरूढा तत्क्षणायाते । विमानेऽथ प्रियंवदा ॥ अन्वारोह्य कुमारोऽपि । प्रचचा-

---

ही. ॥ ८१ ॥

छुपी पोलीसनीपेठे त्यां गुप्त रहेलो गुणवर्मा कुमार हवे विचारवा लाग्यो के मारी प्रियाना आ वचनो सांभलीने तो मारुं हृदय जाणे फाटी जाय छे. ॥८२॥ एक तो आ मारी परणेली स्त्री छे. अने तेमां पण वली अत्यंत स्नेहवालो छे, अने ते ज्यारे पराधीनपणाथी दुःख सहन करे छे, त्यारे मारा पुरुषपणाने धिक्कार छे. ॥ ८३ ॥ माटे आज तो ते मारा शत्रु विद्याधरने मारे बांधीने मारवोज जोइये, अने अंधकारनो नाश थवाथी जेम कमलिनीने तेम मारे आ मारी स्त्रीने प्रीति उपजाववी जोइये. ॥ ८४ ॥ हवे तत्क्षण आवेलां ते विमानमां प्रियंवदा चढी बेठी, अने गुणव-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

त्त नभोऽध्वना ॥ ८५ ॥ उपचैत्यं विमानेऽस्मि-न्नवतीर्य स्वयं स्थिते ॥ युग्मिनाविव संपृक्तौ । ज-ग्मतुस्तौ जिनालयं ॥ ८६ ॥ चिरं प्रतीक्ष्य कनक-वतीं सूरिक्षपात्यये ॥ तावत्खेचरचक्रेशः । स्नात्रं चक्रे जिनेशितुः ॥ ८७ ॥ नाट्यं विनापि निर्गच्छ—न्नसौ नाभेयमंदिरात् ॥ द्वार एव निरैक्षिष्ट । प्रविशंतीं प्रियंवदां ॥ ८८ ॥ सोऽपृच्छन्मत्सरी किं रे । स्वामिनी न तवागता ॥ इयानस्याः प्रमादः किं । मयि शास्तरि जीवति ॥ ८९ ॥ तस्याः शिरोऽर्त्तिरस्तीति । मंदमुक्ते तया भिया ॥ एषा मृ-

र्गो कुमार पण तेनी पाछळ तेमां चमीने आकाशमार्गे चालवा लाग्यो. ॥ ८५ ॥ पछी ते जिन-मंदिरपासे ते विमान पोतानी मेळेज उतरीने स्थिर थये छते युगलीयांनीपेठे जोमायेला ते ब-न्ने जिनालयमां गया. ॥ ८६ ॥ घणो वखत कनकवतीनी राह जोइने घणी रात्रि गयाबाद ते खे-चरेश्वरे प्रभुनुं स्नात्र कर्युं. ॥ ८७ ॥ पछी नृत्यविनाज श्रीआदिनाथप्रभुना मंदिरमांथी बहार नि-कळता ते विद्याधरे बारणामांज प्रवेश करती प्रियंवदाने जोइ. ॥ ८८ ॥ त्यारे ते मत्सरी विद्या-धरे तेणीने पूछ्युं के अरे! आजे तारी शेठाणी केम आवी नहि? हुं उपरी छतां तेणीनो आ-टलो प्रमाद शुं जीवी शकशे? ॥ ८९ ॥ त्यारे डरथी प्रियंवदाए धीमेथी तेणीनुं आज माथुं दु-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

षोक्तिरेवेति । विपश्चिन्निश्चिकाय सः ॥ ८१ ॥ पश्चादुल्लाघयिष्यामि । लघु तां शस्त्रकर्मणा ॥ प्रथमं दर्शयिष्यामि । तत्र कैतववाक्फलं ॥ ८२ ॥ इत्युक्त्वा तां गले धृत्वा । क्रंदंतीं कुररीमिव ॥ स्मरेष्टदेवतामेवं । जिघांसुर्निजगाद सः ॥ ८३ ॥ साप्यवादीदहो खेट । ज्ञातमेतदभूत्पुरा ॥ संगतेस्ते यमस्येव । भवितायतिरीदृशी ॥ ८४ ॥ उल्लंघितभवारण्यः । कारुण्यरससागरः ॥ शरण्यः शरणं पूर्व—मयमेव जिनोऽस्तु मे ॥ ८५ ॥ पेष्टुं कंकतवल्लिप्ताः । परोलक्षानरीनलं ॥ शरणं गु-

---

खे छे एम कहेते छते ते हुशियार विद्याधरे निश्चय कर्यो के खरेखर आ तेणीनुं जूठुं बहानुं छे. ॥ ८१ ॥ ते कनकवतीने तो हुं पाछळथी तुरत शस्त्रवडे हलकी करीश, हमणा तो प्रथम तारां कपटी वचननुं फल तने देखाडीश. ॥ ८२ ॥ एम कहीने आक्रंद करती कुररीनीपेठे तेणीने गळामांथी पकडीने मारवानी इछावाळो ते विद्याधर कहेवा लाग्यो के तारा इष्ट देवनुं स्मरण कर? ॥ ८३ ॥ त्यारे ते पण बोली के अरे खेचर! अमोए प्रथमथीज जाण्युं हतुं के यमसरखो जे तुं तेनी सोबतथी आवुंज परिणाम आवशे. ॥ ८४ ॥ उळंगेल छे संसाररूपी वन जेणे तथा करुणारसना समुद्रसरखा एवा आ जिनेश्वरज प्रथम मने शरणरूप थाओ? ॥ ८५ ॥ पछी कां-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

णवर्मा मे । ततो मत्स्वामिनीपतिः ॥ ७६ ॥ अथो तदभिधासीधु—पानप्रविलसन्मदः ॥ नृकीटो मत्पुरः कोऽय—मित्युच्चैर्गर्जितोर्जितः ॥ ७७ ॥ उल्लालयन् खड्गशुंडां । त्रासयन्नखिलान् खगान् ॥ यावल्लुतावन्मृद्गाति । तां स खेचरकुंजरः ॥ ७८ ॥ परप्राणहरीं खड्ग—चपेटां व्योम्नि वल्गयन् ॥ सहसाविरभूत्तावत् । कुमारः केसरीव सः ॥ ७९ ॥ त्रिभिर्विशेषकं ॥ वाचालयन्नसौ शैला—नभि-

---

कसी जेम लींबोने तेम लाखोगमे शत्रुओने मारवाने जे समर्थ छे, एवो मारी शेठाणीनो स्वामी गुणवर्मा मने शरणरूप थाओ? ॥ ७६ ॥ हवे ते गुणवर्मानां नामरूपी मदिराना पानथी मदोन्मत्त थयेलो ते विद्याधर मोटे स्वरेथी गर्जारव करवा लाग्यो के अरे! ते मनुष्यरूपी कीडो वळी मारी आगळ शुं हिसाबमां छे? ॥ ७७ ॥ पछी ते विद्याधररूपी हाथी पोतानी तलवाररूपी सुंढने उछाळतोथको तथा सर्व खेचरोने त्रास आपतोथको जेवामां तेणीने वेलडीनीपेठे कचरी नाखवानी तैयारी करे छे, तेवामां ॥ ७८ ॥ शत्रुना प्राण हरनारी खड्गरूपी थप्पडने आकाशमां उछाळतोथको ते गुणवर्मा कुमार केसरी सिंहनीपेठे एकदम प्रगट थयो. ॥ ७९ ॥ घणा पडघाओवडे करीने पर्वतोने वाचाळ करतोथको वैरिपक्षने भय करनारुं सिंहनादसरखुं वचन बोलवा ला-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

तैः प्रतिशब्दितैः ॥ वाचं क्ष्वेडामिवादत्त । वैरिपक्षभयंकरीं ॥ १४०० ॥ रे पाप कठिनालाप । भी-
रुत्रापक तापक ॥ वीरमानिन्निमां मुंच । बालां मम पुरो भव ॥ १ ॥ ग्रस्यते बलिना हीन—बलः
कुलकलंकिना ॥ अयमारण्यको न्याय—स्त्वया चैत्येऽवतारितः ॥ २ ॥ मा मंस्था यज्जिनार्चा मे
। भविता विघ्नशांतये ॥ कृतं ह्यविधिना पुण्यं । प्रत्युतानर्थकृद्भवेत् ॥ ३ ॥ यथा गुणकरं वैद्यो—पदे-
शात्कृतमौषधं ॥ यथा गुरूपदेशेन । स्मृतो मंत्रः फलप्रदः ॥ ५ ॥ यथा कृषिः कृता काले । एव

ग्यो के, ॥ १४०० ॥ अरे! पापी! कठोरवचनी! बीकणने मरावनारा! ताप आपनारा! तथा सु-
भटनो डोळ राखनारा! आ बालिकाने छोडीने मारा सामो आव? ॥ १ ॥ कुळमां कलंकभूत ब-
लवान निर्बलने ग्रसी जाय छे, एवो आ जंगली न्याय तें अहिं जिनमंदिरमां उतार्यो छे. ॥ २ ॥
वळी एम पण तुं नहि मानजे के आ जिनपूजा मारां विघ्नो शांत करशे, केमके अविधिथी क-
रेलुं पुण्य पण उलटुं अनर्थोने करनारुं छे. ॥ ३ ॥ वळी वैद्यना उपदेशथी करेलुं औषध जेम
गुणकारी थाय छे, तथा गुरुना उपदेशथी यांद करेलो मंत्र जेम फल आपनारो थाय छे, ॥५॥
तथा अवसरेज करेली खेती जेम धान्यनी वृद्धि करनारी थाय छे, तेम धर्म पण गुरुनी आज्ञा-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

शस्यस्य वृद्धये ॥ तथा फलति धर्मोऽपि । काले गुर्वाज्ञया कृतः ॥ ६ ॥ निशि देवार्चनं बाला—
कृष्टिस्तद्भोगविघ्नता ॥ इत्यादिपंकशुद्धिर्मत्—खड्गधाराजलेऽस्तु ते ॥ ७ ॥ पादाहतोऽथ भोगीव ।
क्रोधांधः खेचरेश्वरः ॥ मुक्त्वा स्त्रियमुदस्तासिः । कुमारं प्रत्यधावत ॥ ८ ॥ पतनोत्पतनव्यग्रौ । क्ष
णं कंदुकलीलया ॥ संयुक्तौ च वियुक्तौ च । कांस्यतालाविव क्षणं ॥ ९ ॥ मल्लाविव क्रमन्यासैः ।
कंपयंतौ क्षणं क्षमां ॥ कुमारखचरेंद्रौ तौ । युयुधाते मिथश्चिरं ॥ १० ॥ युग्मं ॥ क्षणं पुरः क्षणं

पूर्वक अवसरे करेलो फले छे. ॥ ६ ॥ रात्रिए देवपूजा, कुमारीकाउनुं पकडवुं, तेउना भोगोमां विघ्न करवुं, इत्यादिक तारा (कादवनी) पापोनी शुद्धि मारा खड्गधारारूपी जलमां थाउ ? ॥७॥ हवे पगेथी हणेला सर्पनीपेठे ते क्रोधांध विद्याधर ते स्त्रीने छोडी तलवार उगामीने कुमारप्रते दोड्यो. ॥ ८ ॥ पछी क्षणवार दडानीपेठे तेउ बन्ने उछळवा तथा नीचे आववा लाग्या, तथा कांसीआउनीपेठे क्षणवार जोडावा तथा विखुटा पडवा लाग्या. ॥ ९ ॥ वळी मल्लनीपेठे चरण-न्यासोथी क्षणसुधी पृथ्वीने कंपावताथका ते कुमार अने विद्याधर बन्ने घणा वखतसुधि परस्पर युद्ध करवा लाग्या. ॥ १० ॥ एक एवा पण ते राजपुत्रने क्षणमां आगल, क्षणमां पाछल, क्षण

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

पश्चात् । क्षणं व्योम्नि क्षणं क्षितौ ॥ वीक्षांचक्रे खगेनैको—ऽप्यनेक इव रूपभृः ॥ ११ ॥ विस्मयाद्वीक्षितो व्योम—वर्त्तिव्यंतरखेचरैः ॥ कुमारोऽवसरं प्राप्य । मौलिं तस्यासिनाऽलुनात् ॥ १२ ॥ विजय वीरावतंसेति । वादिनस्तस्य मूर्द्धनि ॥ ववृषुः कुसुमस्तोमं । यशो मूर्त्तमिवामराः ॥ १३ ॥ बिभतः खेचरान् विश्वान् । समाश्वास्य मृदुक्तिभिः ॥ स तत्र क्षणमासित्वा—ऽपनिन्ये समरश्रमं ॥ ॥ १४ ॥ हरिण्यः पाशनिर्मुक्ता । इव माद्यन्मुदस्तदा ॥ अन्यनंदन्नृपसुता—स्तिस्रोऽपि समुपेत्य

मां आकाशमां अने क्षणमां पृथ्वीपर एम अनेक प्रकारे ते विद्याधर जोवा लाग्यो. ॥ ११ ॥ आकाशमां रहेला व्यंतर अने विद्याधरोवडे आश्चर्यपूर्वक जोवाएला ते गुणवर्मा कुमारे अवसर मेलवीने तलवारथी ते विद्याधरनुं मस्तक कापी नाख्युं. ॥ १२ ॥ हे वीरशिरोमणि! तुं जय पाम? एम कहेताथका देवो तेना मस्तकपर मूर्तिवंत यशसरखो पुष्पोनो समूह वरसाववा लाग्या. ॥१३॥ पछी सघला भय पामता विद्याधरोने मिष्ट वचनोथी आश्वासन आपीने तेणे त्यां क्षणवार रहीने संग्रामनो थाक दूर कर्यो. ॥ १४ ॥ पछी पाशमांथी मुक्त थयेली हरिणीओनीपेठे अत्यंत हर्षित थयेली ते त्रणे राजपुत्रीओ पण त्यां कुमारपासे आवीने तेनी स्तुति करवा लागी. ॥ १५ ॥ (ब-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

तं ॥ १५ ॥ वयं तिस्रोऽपि नृपाल—बालिकास्त्वद्वधूरिव ॥ नीत्वा मृत्युदशामत्र । नाट्यमेतेन का-
रिताः ॥ १६ ॥ पाणिग्रहणमप्यस्य । वाक्पाशपतिता वयं ॥ नाकार्ष्म कीदृशी बंदी—कृतस्त्रीणां सु-
खस्पृहा ॥ १७ ॥ अस्मान् मोचयता धीमन् । किं नादीयत नस्त्वया ॥ अथ स्वस्थानकं यामः ।
सौम्य यद्यनुमन्यसे ॥ १८ ॥ ततस्तदाज्ञया तासु । प्रस्थितासु यथागतं ॥ प्रियंवदान्वितोऽध्यास्त ।
स्वं विमानं नृपांगजः ॥ १९ ॥ तेन प्राप्तनभःपारः । स्वपुरं पुरुषार्थवित ॥ गत्वा सत्वाधिको मंक्षु ।

ळी तेउ बोली के) अमो त्रणे तमारी स्त्रीनीपेठे राजपुत्रीउ छीये, तथा ते विद्याधरे मरणदशा-
ने पहोंचामीने अहीं अमोने नचावी छे. ॥ १६ ॥ वळी तेना वचनरूपी पाशमां पमवाथी अमोए
विवाह पण कर्यो नथी, केमके केद करेली स्त्रीउने सुखनी वांछा वळी केवी होय? ॥ १७ ॥
वळी हे बुद्धिवान्! अमोने छोमाववाथी तमोए अमोने शुं नथी आप्युं? हवे हे सौम्य! जो तमो
रजा आपो तो अमो अमारे स्थानके जइये. ॥ १८ ॥ पछी तेनी आज्ञाथी तेउ जे रीते आवी
हती ते रीते पाछी वळते छते गुणवर्मा पण प्रियंवदासहित पोताना विमानमां बेठो. ॥ १९ ॥
पछी पुरुषार्थने जाणनारो तथा महाहिमती ते कुमार ते विमानवडे आकाशनो पार पामी पोता-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

वध्वा वेश्म विवेश सः ॥ २० ॥ वामांगस्पंदनैः पूर्वं । संसूचिततदागमा ॥ प्रियं प्रेक्ष्य प्रमोदाब्धि
-वीचिभिर्नृत्यतिस्म सा ॥ २१ ॥ सखीं सा खेचरोदंतं । पप्रच्छ भृशमुत्सुका ॥ सापि तद्वधमाचष्ट ।
कुमारपरिकल्पितं ॥ २२ ॥ ततः प्रोध्धृतशल्येव । कुमारी न्यगदन्मुदा ॥ त्वयाद्य सत्यतां नीतं ।
निजं नाम प्रियंवदे ॥ २३ ॥ कथं तत्रागमत्त्वं चा-ऽवधीदत्रागमत्पुनः ॥ इत्यस्य चरितैश्चित्रं । म-
य्यनूद्विशदैरपि ॥ २४ ॥ आस्तां ते विक्रमेणास्य । कृता कृतज्ञजामपि ॥ चित्रीया चिरमित्युक्त्वा

ना नगरमां जइ जलदी कनकवतीना महेलमां दाखल थयो. ॥ २० ॥ माबुं अंग फरकवाथी प्रथ-
मथीज सूचित थयेल छे भर्तारनुं आगमन जेणीने एवी ते कनकवती भर्तारने जोइने हर्षरूपी
समुद्रना मोजांनवडे नाचवा लागी. ॥ २१ ॥ पछी तेणीए अत्यंत उत्सुक बनीने सखीने ते वि-
द्याधरनो वृत्तांत पूछ्यो, त्यारे तेणीए पण कुमारे करेलो तेनो वध जणाव्यो. ॥ २२ ॥ हवे जा-
णे पोतानुं शल्य निकळी गयुं होय नहि तेम कनकवती हर्षथी बोली के हे सखि! तें आजे ता-
रुं प्रियंवदा नाम सार्थक कर्युं छे. ॥ २३ ॥ ते त्यां केम आव्या? तेने केम मार्यो? अने वळी
अहिं शी रीते पाछा आव्या? एवी रीतना तेना निर्मल चरित्रथी पण मारा मनमां आश्चर्य (चि-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

। विरराम प्रियंवदा ॥ २५ ॥ एकतल्पे शयानोऽथ । चिरोत्कंठितयानया ॥ समग्रश्रमसाफल्य—ममंस्त नृपनंदनः ॥ २६ ॥ तावत्तत्रागतो व्योम्ना । हतविद्याधरानुजः ॥ पार्श्वोपपीडदयितं । कुमारं सुप्तमैक्षत ॥ २७ ॥ विधाय परलोकाध्व—न्यध्वनीनं ममाग्रजं ॥कथमेष सुखं शेत। इति बाढं चुकोप सः ॥ २८ ॥ सुप्तमेव तमुध्धृत्य । पुंरत्नं सोऽर्णवेऽक्षिपत् ॥ सत्यां कर्त्तुमिवामुष्य । रत्नाकर इति श्रुतिं ॥ २९ ॥ उल्लवल्लोलकल्लोलां—दोलितात्माप्यनाकुलः ॥ सात्त्विकस्तरितुं सोऽब्धिं ।

त्रामण) थयुं छे. ॥ २४ ॥ तने तो एक बाजु रहो, परंतु तेमना पराक्रमे तो देवोने पण घणा कालसुधि आश्चर्य उपजाव्युं छे, एम कहीने ते प्रियंवदा मौन रही. ॥ २५ ॥ हवे घणा काळथी उत्कंठित थयेली ते कनकवतीनी साथे एक बिछानामां शयन करीने ते राजकुमार सर्व श्रमनुं सफलपणुं मानवा लाग्यो. ॥ २६ ॥ एवामां ते मारेला विद्याधरनो नानो भाइ त्यां आकाशमार्गे आव्यो, अने स्त्रीने आलिंगन दइ सुतेला ते कुमारने तेणे जोयो. ॥ २७ ॥ मारा मोटा भाइने परलोकमां पहोंचाडीने आ सुखे केम सुतो छे? एम विचारी ते अत्यंत कोपायमान थयो. ॥२८॥ पछी ते सुतेलाज पुरुषरत्नने उपाडीने जाणे समुद्रनी रत्नाकरपणानी प्रख्यातिने सत्य करवामाटे

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

बाहुभ्यामुपचक्रमे ॥ ३० ॥ कथंचिद्भग्नपोतस्या–स्फलत्फलकमाप्य सः ॥ चिराय मिलितं मित्र—
मिवोपगूढनिर्भरं ॥ ३१ ॥ सप्ताहेन यदाधारा—त्तीर्णोऽब्धिः स तटं गतः ॥ फलकं तन्मुमोचासौ ।
व्याधौ क्षीणे भिषग् रिपुः ॥ ३२ ॥ एकतः सागरं पश्य–न्नन्यतो गहनं वनं ॥ एकतो मकरक्रीडां
। व्यालचापलमन्यतः ॥ ३३ ॥ सत्वेनैकेन हस्त्यश्व–रथपत्तिपरिस्कृतं ॥ स्वं मानयन्नयं दूरे । यथा-

---

होय नहि तेम तेणे समुद्रमां फेंक्यो. ॥ २९ ॥ उछळतां अने चपल मोजांउथी दोलायमान थया छतां पण ते हिमती कुमार व्याकुल थयाविना बन्ने हाथोथी समुद्र तरवा लाग्यो. ॥ ३० ॥ एवामां केटलेक प्रयासे कोइक भांगेला वहाणनुं उछळतुं पाटीयुं तेन हाथ आवी जवाथी घणे काळे मळेला मित्रनीपेठे तेने दृढ आलिंगन करीने रह्यो. ॥ ३१ ॥ पछी तेना आधारथी ते सात दिवसे समुद्र तरीने कांठे गयो, तथा त्यां तेणे ते पाटीउं छोडी दीधुं, केमके रोग गयाबाद वैद्य वैरिसरखो थाय छे. ॥ ३२ ॥ हवे त्यां एक बाजु समुद्रने तथा बीजी बाजु गहन वनने, तेमज एक बाजु मगरोनी क्रीडाने तथा बीजी बाजु हाथीउनी गम्मतने ते जोवा लाग्यो. ॥ ३३ ॥ फक्त एक हिम्मतथीज पोताने हाथी, घोडा, रथ अने पायदळथी वींटायेलो मानतोथको ते दूर-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

वेकेन वर्त्मना ॥ ३४ ॥ अजलोऽपि जलार्थं स । हंसगत्या भ्रमन् वने ॥ एकं तापसमैक्षिष्ट । क
रोपात्तकमंडलुं ॥ ३५ ॥ दिष्ट्या दृष्टो मनुष्योऽय-मरण्ये श्वापदास्पदे ॥ इति प्रमोदमेदस्वी । त-
मुपेयाय नृपभूः ॥ ३६ ॥ पृष्टव्योऽसि कुतः शून्ये-ऽरण्येत्र मतिमन्निति ॥ तेन पृष्टः कुमारः स्वं ।
भग्नपोतं न्यवेदयत् ॥ ३७ ॥ जलैः फलैर्विनिर्माया-तिथेयीं तापसेन सः ॥ अभ्यर्थ्य स्वाश्रमं नि-
न्ये । तादृशाः कस्य न प्रियाः ॥ ३८ ॥ स्फुरज्जटः सदापत्र—प्रौढस्तेन दृढासनः ॥ दृष्टः कुल

सुधी एक मार्गे चालतो थयो. ॥ ३४ ॥ जलविनानो ते जलमाटे हंसनीपेठे वनमां भमवा ला-
ग्यो, त्यां तेणे हाथमां कमंडलुवाळा एक तापसने जोयो. ॥ ३५ ॥ सारुं थयुं के जंगली पशुओ-
नां स्थानसरखां आ जंगलमां मनुष्य नजरे पड्यो, एम विचारी हर्षथी पुष्ट थयेलो ते राजपुत्र
तेनीपासे आव्यो. ॥ ३६ ॥ हे बुद्धिवान्! हुं पूछुं छुं के आ उज्जड जंगलमां तुं क्यांथी? एम
ते तापसे पूछवाथी कुमार बोल्यो के समुद्रमां मारुं वहाण भांगी जवाथी हुं अहिं आव्यो छुं. ॥
॥ ३७ ॥ पछी ते तापस जल तथा फलोवडे तेनी परोणागत करीने प्रार्थनापूर्वक तेने पोताना
आश्रममां लाव्यो, केमके तेवा मनुष्यो कोने प्रिय थइ पडता नथी? ॥ ३८ ॥ हवे त्यां तेणे

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

पतिः क्रांति—वारी वट इवाग्रतः ॥ ३९ ॥ सानंदं वंदमानस्तं । तेनाथालापितो मुदा ॥ स्ववाम्नी-
वोटजे तत्रा—गितो व्यापारयद्दृशं ॥ ४० ॥ ददर्श कोणदेशस्थां । तत्र नेत्रसुधांजनं ॥ अनभ्रवृ-
ष्टिसंकाश—दर्शनां स्वां स वल्लभां ॥ ४१ ॥ तस्यात्यंतिकमानंद—माकलय्य महर्षिणा ॥ किमेषा
तव पत्नीति । पृष्टं उमित्युवाच सः ॥ ४२ ॥ दंतद्युतिप्रणाल्याग्र । मुनिरेवं स्ववाक्सुधां ॥ चिक्षेप

लटकती जटावाळा, सज्जनोने आपदाथी रक्षण करनाराउमां अग्रेसर (हमेशां पत्रोथी प्रौढ बने-
ला) दृढ आसन (थड) वाळा तथा खेद निवारनारा वडसरखा कुलपतिने आगाडीना जागमां
जोया. ॥ ३९ ॥ आनंदसहित कुमारे तेने वंदन कर्युं. अने तेणे पण तेने हर्षथी बोलाव्यो.
पछी ते पोताना घरनीपेठे ते कुलपतिनी झुंपडीमां चारे बाजु दृष्टि करवा लाग्यो. ॥ ४० ॥ ए-
वामां त्यां तेणे एक खूणामां बेठेली तथा आंखोमां अमृतांजनसरखी अने वादळांविनानी वृष्टि-
सरखां दर्शनवाळी पोतानी प्राणवल्लभा कनकवतीने दीठी. ॥ ४१ ॥ पछी तेने थता अत्यंत आ-
नंदने जाणीने ते महर्षिए पूछ्युं के शुं आ तारी स्त्री छे? त्यारे गुणवर्माए पण हा पाडी. ॥४२॥
हवे ते मुनि पोताना दांतोनी कांतिरूपी नळीथी तेना कर्णरूपी कुंडमां पोतानी वाणीरूपी अ-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

तत्रूव:कुंडे । शृणु तन्नृपनंदन ॥ ४३ ॥ इतो गतस्तृतीयेऽह्नि । फलाद्याहृतये वनं ॥ अहमेतां ल
तागुल्म-व्यवधानां व्यलोकयं ॥ ४४ ॥ आतपे यामिनीवात्र । कामिनी नस्तपोवने ॥ केयं कुर्या
त्किमित्यंत—र्मयि ध्यायति सा जगौ ॥ ४५ ॥ सर्वे शृण्वंतु दिक्पाला । वनदेव्योऽखिला अपि ॥
प्रणाममंत्यमाधाय । साहं विज्ञपयामि वः ॥ ४६ ॥ नर्त्ता मम कृते दुःखं । तत्किं यन्नाधिसोढवा
न् ॥ तृणीयतिस्म स प्राणा—नपि वात्सल्यतो मयि ॥ ४७ ॥ मनागपि मया नास्य । कृते प्रतिकृतं

मृत रेखवा लाग्या के हे राजपुत्र! तुं सांभळ? ॥ ४३ ॥ आजथी त्रीजे दिवसे हुं फलआदिक
लेवामाटे वनमां गयो हतो, त्यां में लताउना गुबाउनी अंदर आ तारी स्त्रीने जोइ. ॥ ४४ ॥
तम्कामां जेम रात्रि तेम आ अमारां तपोवनमां आ स्त्री कोण हशे? तथा अहिं ते शुं करशे?
एम ज्यारे हुं मनमां विचारवा लाग्यो त्यारे ते बोली के, ॥ ४५ ॥ हे सर्व दिक्पालो! तथा सर्वे
वनदेवीउ! तमो सर्वे सांभलो? हुं तमोने छेल्ला प्रणाम करी विनंति करुं छुं के, ॥ ४६ ॥ आ
जगतमां ते कयुं दुःख छे के जे दुःख मारा स्वामीए मारेमाटे सहन कर्युं नथी, वळी ते मारापर
नी प्रीतिथी पोताना प्राणोने पण तृणसमान गणे छे. ॥ ४७ ॥ वली तेने बदले हुं तेनापर जरा

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

कृतं ॥ यद्वा किमुपकुर्वीत । जीमूतस्य कलापिनी ॥ ४८ ॥ पार्श्वस्थ एव मे प्रेयान् । हृतः केनापि धिग्विधिं ॥ दैवं हि राहुमुत्पाद्य । चकोरींदुवियोगकृत् ॥ ४९ ॥ विद्मुलोके ततस्तीरे । वार्द्धेरत्र दिनत्रयं ॥ न तु लेभे प्रियश्चक्षु—रिव जन्मांधया मया ॥ ५० ॥ बभूवुस्तं विना प्राणाः । प्रयाणाभिमुखा मम ॥ वारिणो विरहे हंत । कियन्नंदंति पूतराः ॥ ५१ ॥ कदाचिदत्र यद्येति । जीवन्मे जीवितेश्वरः ॥ तत प्रसद्य निवेद्याहं । संदेश इव मामकः ॥ ५२ ॥ सर्वथा जीवितस्यास्था—

पण प्रत्युपकार करी शकी नथी, अथवा मेघपर शुं कइं मयूरी उपकार करी शके छे? ॥ ४८ ॥ मारी पासेज रहेला ते मारा स्वामीने कोइ हरी गयुं छे, माटे दैवने धिक्कार छे! खरेखर विधाताए राहुने उत्पन्न करीने चकोरी अने चंद्रवच्चे विरोध कराव्यो छे. ॥ ४९ ॥ वळी अहिं समुद्रकिनारे में त्रण दिवसोसुधि तपास करी, परंतु जन्मांध जेम नेत्रने तेम हुं मारा स्वामीने मेळवी शकी नहि. ॥ ५० ॥ हवे तेनाविना आ मारा प्राणो निकळीजवानी तैयारीमां छे, केमके जलविना पूरा केटलुंक जीवी शके. ॥ ५१ ॥ वळी कदाच मारा स्वामी अहिं जीवता आवे तो मारापर कृपा करीने मारा संदेशानीपेठे तमारे मारो वृत्तांत कहेवो के, ॥ ५२ ॥ आपना विरहथी जीव-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

विरहे तव हेतवे ॥ बाला बलादसून् वेला–वनेऽत्र मुमुचे ततः ॥ ५३ ॥ विस्मारयंति यद्येत–त्सुखिन्यो वनदेवताः ॥ तद्यूयं स्मरयिष्यध्वे । हे वल्लीवृक्षपक्षिणः ॥ ५४ ॥ स एव शरणं स्वामी । मम स्तादिति वादिनी ॥ सारं सा रज्जुमाबध्य । तरौ पाशं गले ददौ ॥ ५५ ॥ ततो जातदयोऽहं ता—मुपगम्येत्यवादिशं ॥ मा कृथा मा कृथाः पुत्रि । वृथैवं मृत्युसाहसं ॥ ५६ ॥ पाशे छिन्ने मया बाला । जगौ हा किं कृतं त्वया ॥ यन्न शक्ता क्षणमपि । प्राणान् धर्तुं प्रियं विना ॥ ५७ ॥ मया-

---

वानी आशा छोडीने आ समुद्रकिनारापरना वनमां ते बालिकाए पराणे पोताना प्राण त्यज्या छे. ॥ ५३ ॥ वळी कदाच आ सुखी वनदेवता जो आ वृत्तांत विसरी जाय तो हे वेलनी वृक्ष अने पक्षिओ! तमो ते याद राखशो. ॥ ५४ ॥ तेज मारा स्वामी मारा शरणरूप थाओ? एम कहेती ते बालिकाए एक मजबूत दोरडुं वृक्षपर बांधीने गळामां पाश नाख्यो. ॥ ५५ ॥ त्यारे मने दया आववाथी में त्यां जइ तेणीने कह्युं के हे पुत्रि! तुं फोकट आवी रीते आपघात कर नहि. ॥५६॥ पछी ज्यारे में तेनो पाश कापी नाख्यो त्यारे ते बोली के अरे! तमोए आ शुं कर्युं! केमके हुं मारा स्वामीविना क्षणवार पण प्राणो धारी शकुं तेम नथी. ॥ ५७ ॥ त्यारे में तेणीने कह्युं के

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S.
Jun Gun Aaradhak Trust

थधायि मा शोची—यदर्थं म्रियते त्वया ॥ संगस्यते स ते भर्त्ता । इहेऽतीते ममाश्रमे ॥५८॥
इत्याशाकीलितप्राणा—ऽऽनीता सेयं मयाश्रमे ॥ फलाजीविकयातीये । कथंचन दिनत्रयं ॥ ५९॥
उन्मीलितव्रणेवाद्य । मात्रदर्त्तिरियं पुनः ॥ मृत्यवे निर्यती कुञ्जात् । तपस्विभिरवार्यत ॥ ६० ॥
प्राणानां प्रतिभूरस्या । वत्स तावत्त्वमागतः ॥ अथो वियोगपाथोधौ । मग्नामेतां समुद्धर ॥६१॥ त-
तः कुलपतिं नत्वा । जगदे गुणवर्मणा ॥ इमां जीवयता तात । दत्तं मे जीवितं त्वया ॥ ६२ ॥

तुं दिलगिर न था, जेनेमाटे तुं आपघात करे छे ते तारो स्वामी त्रण दिवसोबाद तने अहिं मा-
रा आश्रममां मळशे. ॥ ५८ ॥ एवी रीतनी आशाथी तेणीने मृत्युथी बचावीने हुं अहीं आश्र-
ममां लाव्यो छुं, अने अहीं फलाहार करी केटलेक कष्टे तेणीए त्रण दिवसो व्यतीत कर्या छे. ॥
॥ ५९ ॥ (रसीथी) भरायेलां गुमडांनीपेठे दुःखना उभराथी पाछी ते आज आपघातमाटे ज-
वा लागी, त्यारे केटलीक महेनते तापसोए तेणीने अटकावी छे. ॥ ६० ॥ एवामां हे वत्स! ते-
णीना प्राणोनो साक्षी तुं अहीं आवी पहोंच्यो छुं. हवे वियोगसमुद्रमां बुडेली आ तारी स्त्रीनो
तुं उद्धार कर? ॥ ६१ ॥ पछी गुणवर्मा कुमार कुलपतिने नमीने बोल्यो के हे तात! आ मारी

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

फलकं वार्धिमग्नस्य । त्वां त्वरण्यगतस्य च ॥ दर्शयन् हृदनास्थानं । न द्वेषी सर्वथा विधिः ॥ ६३ ॥
एतामथाश्लथप्रेमा—मादाय त्वदनुज्ञया ॥ यामि स्वविषयं भूयो । भूयात्त्वद्दर्शनोत्सवः ॥ ६४ ॥
इत्यशंसागिरा वित्त—निमित्तस्तापसाग्रणीः ॥ भूयो निजाश्रमे तस्या—गमनं निश्चैष्ट सः ॥ ६५ ॥
गुणवर्मा ततस्तात—गृहादिव घनाग्रहः ॥ गृहीत्वा गृहिणीं श्रम्य । इवागात्पदिकः पथि ॥ ६६ ॥

स्त्रीने जीवाडीने आपे मने जीवितदान आप्युं छे. ॥ ६२ ॥ समुद्रमां बुड्यो तो मने पाटीउं म-ळ्युं, अने वनमां आव्यो तो मने आपनां दर्शन थयां, एवी रीते मने आधार देखाडवाथी हुं एम मानुं छुं के मारुं दैव हजु सर्वथा मारुं द्वेषी थयुं नथी. ॥ ६३ ॥ हवे हुं आपनी आज्ञाथी आ मारी अत्यंत प्रेमवाळी स्त्रीने लेइने मारा देशमां जउं छुं, अने वळी पण मने आपना दर्शननो उत्सव प्राप्त थाउ? ॥ ६४ ॥ तेनी एवी रीतनी आशंसावाणीथी निमित्त जाणनार ते तापसेश्वरे निश्चय कर्यो के हजु आनुं फरीने मारा आश्रममां आगमन थशे. ॥ ६५ ॥ पछी ते गुणवर्मा कुमार घणा आग्रहपूर्वक जेम पिताने घेरथी तेम त्यांथी पोतानी स्त्रीने लेइने मार्गमां गामडी-यानीपेठे पगे चालवा लाग्यो. ॥ ६६ ॥ संध्याकाळे आगळ आवेली नदीना जळथी उज्ज्वल

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S.   Jun Gun Aaradhak Trust

सायं पुरः समायात—नदीतीरे जलोज्ज्वले ॥ मरालकेलिस्तेनाऽऽहा-रि स वैहारिकः क्रमः ॥६७॥
स चेटवच्चिरादश्रु—पूरप्लावितकज्जलैः ॥ स्वयं प्रक्षालयामास । प्रियायाः कलुषं मुखं ॥ ६८ ॥ फ-
लाशनपयःपान-प्रीतां पप्रच्छ स प्रियां ॥ वने वनेचरीव त्व-मायातासि कथं वद ॥ ६९ ॥ साप्यु-
वाच तदा हृत्वा । स त्वां विद्याधराधमः ॥ किंकर्त्तव्यविमूढात्मा-मेत्य मामित्यतर्जयत् ॥ ७० ॥ नि-
नाथ नायकं नक्र-ग्रासतां तेऽहमंबुधौ ॥ पापे श्वापदसध्रीचीं । करिष्ये त्वां पुनर्गिरौ ॥ ७१ ॥ त-

---

बनेला किनारापर तेणे हंससरखी क्रीमा करी, केमके वटेमार्गुजनी ते रीति छे. ॥ ६७ ॥ घणा
काळना श्रांसुजना समूहथी धोवायेलां काजळथी श्याम थयेलुं पोतानी प्रियानुं मुख तेणे पोते
दासनीपेठे धोयुं. ॥ ६८ ॥ पछी फलाहारथी तथा जलपानथी खुशी थयेली पोतानी प्रियाने ते-
णे पूछ्युं के वनचरीनीपेठे तुं श्रहीं वनमां शीरीते श्रावी ते कहे? ॥ ६९ ॥ त्यारे तेणी पण
बोली के ते नीच विद्याधर ते समये तमोने हर्याबाद, हवे मारे शुं करवुं? एवा विचारमां मुंझा-
एली एवी जे हुं तेनीपासे श्रावीने तर्जना करवा लाग्यो के, ॥ ७० ॥ में तारा भर्तारने तो समु-
द्रनो श्रंदर फेंकीने जलचर जीवोनो भक्ष्य बनाव्यो छे, हवे हे पापिनी! तने वळी पर्वतपर फेंकी-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

तोऽन्यपुरुषस्पर्श—भीरुकामप्युदस्य मां ॥ क्वचिन्निचिक्षिपे तुंग—गिरिश्रृंगेऽश्मखंमवत् ॥ ७२॥ नि-
र्झरोदकवत्तस्मा—दुत्तीर्णाहं शनैः शनैः ॥ वार्द्धे वेलावनेऽभ्राम्यं । सुचिरं त्वां गवेषितुं ॥ ७३ ॥
च्युतं चिंतामणिमिव । त्वामप्राप्य भृशाकुला ॥ तत्रागां तापसो यत्र । स मनोजवतोऽमिलत् ॥
॥ ७४ ॥ शेषः सर्वोऽप्युदंतस्ते । विदितोऽस्ति विदांवर ॥ एवं तयोर्वार्त्तयतो—र्ययावस्तं दिवाकरः
॥ ७५ ॥ हसंतौ कोकयुग्मं तौ । रात्रौ विरहविह्वलं ॥ अन्योऽन्यकंठसंसक्त—बाहुपाशौ निदद्रतुः

ने वनचर जीवोने स्वाधीन करीश. ॥ ७१ ॥ पछी परपुरुषना स्पर्शथी डरती एवी पण मने उंच-
कीने तेणे कोइक उंचा पर्वतना शिखरपर पथरना टुकडानीपेठे फेंकी दीधी. ॥ ७२ ॥ पछी झ-
रणाना जळनीपेठे ते पर्वतपरथी हुं धीमे धीमे उतरीने आपने शोधवामाटे घणा वखतसुधि स-
मुद्रकिनाराना वनमां भमी. ॥ ७३ ॥ परंतु गुम थयेला चिंतामणिनीपेठे आपने नहि मेळववा-
थी अत्यंत व्याकुल थइने ज्यां मने ते तापस मळ्यो त्यां मनोवेगसरखी झडपथी आवी. ॥७४॥
बाकीनो सघळो वृत्तांत हे चतुरशिरोमणि! आपे जाण्यो छे, एवी रीते तेओ वात करते छते सूर्य
अस्त पाम्यो. ॥ ७५ ॥ पछी तेओ बन्ने रात्रिए विरहथी व्याकुल थयेला चकवाना जोडलांनी हां-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

॥ ७६ ॥ सुखशय्याशयानौ तौ । छलान्वेषी स खेचरः ॥ उदस्य मंक्षु चिक्षेप । पूर्ववद्गिरिसागरे
॥ ७७ ॥ पुनः पूर्वप्रयोगेण । तौ तत्रैव समागतौ ॥ नत्वा कुलपतिं प्रीत्या । प्रस्थितौ स्वपुरंप्रति
॥ ७८ ॥ फलैः संकल्पितप्राण—वृत्ती तौ पदाचारिणौ ॥ दृष्ट्वा दून इवादित्यो-ऽमज्जत्पश्चिमसागरे
॥ ७९ ॥ तद्दशादर्शनोद्भूत—दुःखदिक्पत्युदीरितैः ॥ श्वासधूमैरिव ध्वांतैः । सर्वा व्यानशिरे दि-
शः ॥ ८० ॥ राजनंदन राज्ञोऽपि । मम राह्णोरहिंसितात् ॥ अस्त्येवापदिदं वक्तु-मिवोदेतिस्म चं-

---

सी करताथका परस्पर कंठमां हाथरूपी पाश नाखीने त्यां निद्रावश थया. ॥ ७६ ॥ हवे ते लाग जोता विद्याधरे सुखे सुतेला तेउ बन्नेने उपाडीने पूर्वनीपेठे तुरत पर्वतपर तथा समुद्रमां फेंकी दीधा. ॥ ७७ ॥ वळी पूर्वे कहेला उपायथी तेउ बन्ने तेज आश्रममां आव्या, तथा प्रीतिथी कुलपतिने नमीने पोताना नगरप्रते प्रयाण करवा लाग्या. ॥ ७८ ॥ फलाहारथी प्राणवृत्ति करनारा तथा पगे चालनारा एवा तेउ बन्नेने जोइने जाणे दुभाणो होय नहि तेम सूर्य पश्चिम समुद्रमां डुबी गयो. ॥ ७९ ॥ तेउनी आ दशा जोइने दुःखी थयेला दिक्पतिउए कहाडेला निःश्वासरूपी धूमाडासरखा अंधकारथी सर्व दिशाउ व्याप्त थइ. ॥ ८० ॥ हे राजपुत्र! मने राजाने पण न-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

द्रुमाः ॥ ८१ ॥ याऽऽपद्यपि युता भर्त्रा । धन्या कनकवत्यसौ ॥ मया तु कथमुल्लंघ्या । यामिनीयमिनं विना ॥ ८२ ॥ इत्यंतर्गतरोलंब—ब्धमना पद्मिनी हृदि ॥ अस्ते गभस्तौ संकोचं । गता मूर्त्तां शुचं दधौ ॥ ८३ ॥ युग्मं ॥

कुमारोऽथावदत्तन्वि । किं कृतं दुःकृतं मया ॥ यदद्यापि न दुःखाब्धे—रगाधस्य तटं लभे ॥ ॥ ८४ ॥ क्व सा पुरी प्रमुदित—प्रजा संजनितोत्सवा ॥ क्व चेयमटवी व्यात्त—वदनव्यालसंकुला ॥

हि मारेला एवा राहुथी आपदा सहन करवी पडे छे, एम तेने कहेवामाटे होय नहि तेम चंद्र उदय पाम्यो. ॥ ८१ ॥ जे आपत्काले पण भर्तारनी साथे रहेली छे एवी आ कनकवतीने धन्य छे, अने हुं मारा स्वामीविना आ रात्री शीरीते कहाडी शकीश! ॥ ८२ ॥ एम विचारीने सूर्य अस्त पामते छते संकोचायेली कमलिनी अंदर रहेला भमराना मिषथी मूर्तिवंत शोकने पोताना हृदयमां धारण करवा लागी. ॥ ८३ ॥

हवे ते गुणवर्मा कुमार बोल्यो के हे कोमलांगि! में एवुं ते शुं पाप कर्युं छे? के हजु पण हुं अगाध दुःखसागरनो पार पामतो नथी. ॥ ८४ ॥ खुश थयेल प्रजावाली तथा आनंद आपना-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

॥ ८५ ॥ नास्ति तत्किंचनस्थानं । यद्दैवस्य दुरागमं ॥ क्लेशयंति कदाशाभि—र्मुधा स्वं मंदमेधसः
॥ ८६ ॥ मग्नं महोदधौ मत्स्य—पुछाघातोल्लसज्जले ॥ सुप्तं कांतारभूपीठे । भूरिभोगिबिलाकुले
॥ ८७ ॥ अनेकश्वापदोच्छिष्टं । पयः पीतं च नैर्झरं ॥ न जानेऽद्यापि दुःखानि । दाता धाता कि-
यंति मे ॥ ८८ ॥ ततः कनकवत्यूचे । किमेवं देव खिद्यसे ॥ न जातु वृणुते लक्ष्मी—र्जनं नि-
र्वेदभाजनं ॥ ८९ ॥ श्वभ्रं बिलं गिरिर्ग्रावा । वनं वेश्मायुधं तृणं ॥ सिंहो मृगोंबुधिर्बिंदु—र्रवि

री ते (मारी) नगरी क्यां? अने विकासेल मुखवाळा अजगरोथी भरेली आ अटवी क्यां? ॥
॥ ८५ ॥ ज्यां दैव पहोंची वळतो नथी एवुं कोइ पण स्थान नथी, माटे मंदबुद्धि माणसो फो-
कट खोटी आशाओथी पोताना आत्माने क्लेश आपे छे. ॥ ८६ ॥ मत्स्यपुछनी पछाडथी उछळ-
ता जलवाळा महासागरमां हुं बुड्यो, तेमज घणा सर्पोना बिलोथी भरेली वनभूमीना तलपर प-
ण सुतो. ॥ ८७ ॥ वळी अनेक जंगली पशुओनुं एठुं झरणाओनुं जल पण पीधुं, परंतु हजु विधा-
ता मने केटलां दुःखो देशे ते मालुम पडतुं नथी. ॥ ८८ ॥ त्यारे कनकवती बोली के हे स्वा-
मी! आप आम खेद शामाटे करो छो? केमके कंटाळेला मनुष्यने कोइ पण समये लक्ष्मी वर-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S.
Jun Gun Aaradhak Trust

मन्येत सात्विकैः ॥ ८० ॥ अवधीः खेचरेंद्रं तं । येन तेजः क तद्गतं ॥ सत्त्वं वीरावतंस त्वं । मा मुंच स्वोचितं कुरु ॥ ८१ ॥ कुमारोऽप्यवदत कांते । किं कुर्मः कर्मठा अपि ॥ अदृष्टं प्रहरत्येष । यदयं निर्दयो विधिः ॥ ८२ ॥ क्षुद्रोचितचरित्रः स्या—ददृष्टं प्रहरन्नरिः ॥ मशकः किं न हंतीन्—मदृष्टं प्रविशन् श्रुतौ ॥ ८३ ॥ गृहस्वामिनि निद्राणे । न किं श्वापि विजृंभते ॥ जाग्रतो मे यदि

ती नथी. ॥ ७९ ॥ हिम्मतवान माणसो तो नरकने बिलसमान, पर्वतने पत्थरसमान, वनने घरसमान, हथियारने तृणसमान, सिंहने हरिणसमान तथा समुद्रने बिंदुसमान गणे छे. ॥ ८० ॥ जे तेजथी आपे ते विद्याधरेंद्रने मार्यो हतो ते आपनुं तेज क्यां गयुं? माटे हे वीरशिरोमणि! आप हिम्मत छोडो नहि, अने पोताने उचित कार्य करो? ॥ ८१ ॥ त्यारे कुमार पण बोल्यो के हे प्रिये! हिम्मतवान छतां पण हुं शुं करुं? केमके ते विद्याधर नजरे पड्याविना मारे छे, माटे खरेखर दैव निर्दय छे. ॥ ८२ ॥ नजरे पड्याविना अजाणतां मारनारो शत्रु नीचने लायक आचरणवाळो कहेवाय छे, केमके मच्छर नजरे पड्याविना कानमां पेशीने शुं हाथीने पण नथी मारतो? ॥ ८३ ॥ घरनो मालिक ज्यारे उंघेलो होय त्यारे शुं कुतरो पण तेमां घुसतो न

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

पुरः । स्फुरत्येष तदा भटः ॥ ७४ ॥ तन्मयाद्य न निद्रेयं । निद्रामाहुर्महाधियः ॥ मार्गवृष्टिमिवैतां । मूलमंत्रं महापदां ॥ ७५ ॥ त्वं तु निद्रासुखं देहि । नेत्रयोर्घूर्णमानयोः ॥ प्रसुप्तं पंकजैस्तेषां । मित्रैर्यत्प्रतिपल्वलं ॥ ७६ ॥ ततः पल्लवशय्यायां । जायामयमसूषुपत् ॥ अस्थाच्च स्वयमुद्गीर्ण—खड्गो वल्लीवनांतरे ॥ ७७ ॥ आविर्भूतं पुरो भूत—मिव खेटं क्षणेन सः ॥ रे दुष्ट तिष्ठ तिष्ठेति । वदन्नेवाभ्यधावत ॥ ७८ ॥ अकालचक्रवद्दीप्या—पतितं खेचरेण तं ॥ हतेनेव मृतेनेव ।

थी? माटे मारा जागतां जो ते मारी सामो आवे तो ते सुभट कहेवाय. ॥ ७४ ॥ माटे आजे तो मारे निद्रा करवी नहि, केमके महाबुद्धिवान माणसोए मार्गमां थयेली वृष्टिनीपेठे निद्राने ते ते महादुःखोना मूलमंत्रसरखी कहेली छे. ॥७५॥ हवे हे प्रिये! तुं तारी घेराती आंखोने निद्रानुं सुख आप? केमके तेउना मित्रो एवां कमलो पण दरेक तळावोमां मुद्रित थयेलां छे. ॥ ॥ ७६ ॥ पछी तेणे पोतानी पत्नीने कुंपळीयांउनी शय्यामां सुवाडी, अने पोते तलवार उगामीने वल्लीवननी अंदर जागतो रह्यो. ॥ ७७ ॥ पछी त्यां क्षणवारमां भूतनीपेठे प्रगट थयेला ते खेचरने अरे दुष्ट! तुं उभो रहे उभो रहे एम कहीने तेनी सन्मुख ते दोड्यो. ॥ ७८ ॥ अचा-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

विलीनेनेव संस्थितं ॥ ९९ ॥ दृष्टेनास्य तडित्तुल्य—तेजसा तरवारिणा । खेटस्य सहसाभ्रष्ट । नतिं कंपात्करादसिः ॥ १५०० ॥ जीवग्राहं गृहीत्वा तं । कुमारः प्रोचिवानिति ॥ वद रे किं करोम्येष । तव कैतवघातिनः ॥ १ ॥ यत्क्रियेताभिपन्नस्य । कुरु तत्त्वं ममाप्यहो ॥ इति विद्याधरेणोक्ते । जगाद जगतीशभूः ॥ २ ॥ यद्येवं शक्तिरिक्तोऽसि । तन्मया किं विरुध्यसे ॥ अहार्षीश्छद्मना यन्मां । तद्वीराणां त्रपाकरं ॥ ३ ॥ खेचरः प्रत्युवाचेति । मंदभाग्योऽस्मि किं ब्रुवे ॥ सत्वं त्व-

---

नक आवी पडतां चक्रनीपेठे तेने आवतो जोइने ते विद्याधर जाणे हणायो होय नहि, मरी गयो होय नहि, तथा गळी गयो होय नहि तेम स्थिर थइ गयो. ॥ ९९ ॥ वीजळीसरखा तेजवाळी तेनी तलवार जोइनेज ते खेचरनी तलवार तेना कंपता हाथमांथी नीचे पडी. ॥ १५०० ॥ पछी तेने जीवतो पकडीने कुमार बोल्यो के अरे तुं बोल के कपटथी मारनार एवो जे तुं तेनुं हवे शुं करुं? ॥ १ ॥ शरणे आवेलानुं जे कराय ते तुं मारुं पण कर? एवी रीते विद्याधरे कहेवाथी ते राजकुमार बोल्यो के, ॥ २ ॥ जो तुं एवी रीते शक्तिविनानो छुं तो पछी मारासाथे शामाटे विरोध करे छे? मने तुं जे कपटथी हरी गयो ते सुभटोने लज्जित करनारुं छे. ॥ ३ ॥

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

यि स्थितं सर्वं । मयि निःसत्वता पुनः ॥४॥ त्वां विनिद्रमुपद्रोतु—मघवापि न हि प्रभुः ॥ स्था-
तुमीष्टे महेभोऽपि । जाग्रतो नाग्रतो हरेः ॥ ५ ॥ प्रेरितेन प्रजावत्या । दुःकर्मेदं मया कृतं ॥ वा-
त्योद्धता न किं रेणु–श्छादयत्यर्कमंडलं ॥ ६ ॥ कुमारस्तमुवाचेति । सचेतन विचारय ॥ कुपथ्य-
मिव रोगिणां । स्त्रीवचो मूलमंहसां ॥ ७ ॥ वनितावाक्यजंबाले । विघ्ने पुण्याध्वचार्यपि ॥ स्खलि-
त्वा निपतत्येव । बुद्धिमान् बलवानपि ॥ ८ ॥ तत्सदा तुच्छबुद्धीनां । स्त्रीणां मा विश्वसीरिति ॥ उ-

---

त्यारे ते विद्याधर बोल्यो के हुं शुं कहुं? खरेखर हुं मंदभागी छुं, सर्व हिम्मत तारामां रही छे, अने मारामां तो नाहिम्मत भरेली छे. ॥ ४ ॥ तने जागतांथकां उपद्रव करवाने इंद्र पण समर्थ नथी, केमके महान् हस्ती पण जागता सिंहनी पासे उभो शकतो नथी. ॥ ५ ॥ स्त्रीनी प्रेरणाथी में आ दुष्कार्य कर्युं छे, केमके वायुए उडाडेली धूळ शुं सूर्यमंडलने आछादित नथी करती? ॥ ६ ॥ त्यारे कुमारे तेने कह्युं के हे बुद्धिवान्! तुं विचार के रोगीजनने जेम कुपथ्य तेम स्त्रीनुं वचन पापोनुं मूळ छे. ॥ ७ ॥ शुभ मार्गे चालनारो बुद्धिवान तथा बलवान प्राणी पण स्त्रीना विघ्नरूप वचनरूपी कादवमां लपटीने पडी जाय छे. ॥ ८ ॥ माटे तुच्छ बुद्धिवाळी स्त्रीजनो तारे ह-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S.
Jun Gun Aaradhak Trust

त्वा मुक्तोऽमुना खेटः । सिंहेनेव मृगो ययौ ॥ ९ ॥ जाताया यामिकीभूय । यामिनीमतिवाह्य सः ॥ प्रातस्तस्याः प्रबुद्धाया । निशावृत्तं न्यवेदयत ॥ १० ॥ अटवीमपि मन्वानौ । मिथो योगात्पुरीमिव ॥ तीक्ष्णदर्भाग्रविद्धांह्री । चेलतुस्तौ दिशैकया ॥ ११ ॥ पुरः पुरस्य कस्यापि । बहिर्बहुतरौ वने ॥ लोकवंद्यं बुलोकाते । गुणरत्नाभिधं गुरुं ॥ १२ ॥ प्रदक्षिणय्य नत्वा च । निषण्णौ तौ गुरोः पुरः ॥ पटुश्रुतिपुटैरेवं । पपतुर्वचनामृतं ॥ १३ ॥

मेशां विश्वास करवो नहि, एम कहीने सिंहे मुकेलो जेम हरिण तेम तेणे मुकेलो ते विद्याधर चाल्यो गयो. ॥ ९ ॥ पछी ते स्त्रीना रक्षकतरीके रात्री निर्गमन करीने प्रभाते ज्यारे ते जागी त्यारे तेणे तेणीने रात्रिनो वृत्तांत कही संभळाव्यो. ॥ १० ॥ परस्पर थयेला मेलापथी ते अटवीने पण नगरीनीपेठे मानताथका तेओ तीक्ष्ण घासना अग्रभागोथी पगमां वींधाया छतां पण एक दिशातरफ चालवा लाग्या. ॥ ११ ॥ आगल कोइक नगरनी बहार घणां वृक्षोवाळां वनमां लोकोवडे वंदाता गुणरत्न नामना गुरुने तेणे जोया. ॥ १२ ॥ त्यारे तेओ तेमनी प्रदक्षिणा देइने तथा नमीने आगळ बेठा, तथा सावधान कर्णपुटोथी तेमना वचनामृतने पीवा लाग्या. ॥ १३ ॥

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S.
Jun Gun Aaradhak Trust

भव्या मानुष्यतां भाग्यैः । प्राप्य रत्नखनीमिव ॥ विषयाश्मविवेकेन । कार्यो रत्नत्रयाग्रहः ॥
॥ १४ ॥ उदारा नो दारा विवृतविनया नापि तनया । विदग्धा न स्निग्धा द्विरदवरमा नापि च र-
मा ॥ न च स्वामी चामीकरनिकरदानापि शरणं । विना जैनं धर्मं भवति भवकूपे निपततां ॥१५॥
इह लोकसुखे रक्ताः । परलोकपराङ्मुखाः ॥ ही कुर्वंति जनाः पापं । भवलक्षविनाशकं ॥ १६ ॥
मोहोत्कटकुटुंबस्य । यद्धर्मस्यावधीरणं ॥ रीरीधातूररीकारा—त्तदर्जुनविवर्जनं ॥ १७ ॥ श्रुत्वेति दे-

हे भव्यो! भाग्ययोगे रत्नोनी खाणसरखो मनुष्यजन्म पामीने विषयरूपी पत्थरोने छोडीने रत्नत्रयनुं ग्रहण करवुं. ॥ १४ ॥ आ संसाररूपी कुवामां पडता प्राणीओने जैन धर्मविना मनोहर स्त्रीओ, विनयी पुत्रो, चतुर स्नेहीओ, हाथीओनी उत्तम शोभावाळी लक्ष्मी तथा सुवर्णनो समुह देनार शेठ पण शरणरूप थतो नथी. ॥ १५ ॥ खेदनी वात छे के आ लोकना सुखमां आसक्त थइने तथा परलोकमाटे बेदरकार रहीने माणसो लाखो भवोने नाश करनारुं पाप आचरे छे. ॥ १६ ॥ मोहरूपी विकट कुटुंबवाळा माणसे धर्मनी जे अवगणना करवी ते पितलनी धातु लेइने सुवर्णने तजवा जेवुं छे. ॥ १७ ॥ एवी रीतनी पापोना आवेशने नाश करनारी आचार्यनी दे-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

शनां सूरेः । दुरितावेशनाशिनीं ॥ सोऽपसृत्य मनाक्प्रोचे । जवनिर्वेदतः प्रियां ॥ १८ ॥ तन्वि जानन् भवं कारा—मिव श्रुत्वा गुरोर्गिरं ॥ मनो धावति मे मुक्ति—निवासंप्रति संप्रति ॥ १९ ॥ विषयाणाममित्रत्वं । मया साक्षादवैक्ष्यत ॥ यैरहं राजवंश्योऽपि । पौलिंडीं प्रापितो दशां ॥ २० ॥ जनं हित्वा जवाद्यांति । प्रांतेऽमी विषयाः शठाः ॥ हित्वा प्रत्युत तान् कश्चि—देकश्छेकत्वमश्नुते ॥ ॥ २१ ॥ दुःखार्त्ता विषवह्न्याद्यै—र्जनाः केचित्त्यजंत्यसून् ॥ तत्साहसं न शंसंति । संतः संसारव-

---

शना सांभळीने ते गुणवर्मा कुमार जरा खसीने संसारथी कंटाळीने पोतानी स्त्री कनकवतीने कहेवा लाग्यो के, ॥ १८ ॥ हे प्रिये! गुरुनी वाणी सांभळवाथी संसारने केदखानासरखो जाणीने मारुं मन हवे मोक्षनिवासमाटे दोडे छे. ॥ १९ ॥ विषयोनुं शत्रुपणुं में साक्षात अनुभव्युं छे, के जेओए मने राजवंशीने पण भीलनी दशाए पहोंचाड्यो छे. ॥ २० ॥ वळी अंते आ दुष्ट विषयो मनुष्यने छोडीने तुरत चाल्या जाय छे, परंतु तेओने छोडनारो तो कोइक विरलोज सुज्ञपणुं पामे छे. ॥ २१ ॥ दुःखथी कंटाळेला केटलाक मनुष्यो झेर तथा अग्निआदिकथी प्राणो तजे छे, परंतु संसारने वधारनारा तेओना ते साहसनी विद्वानो प्रशंसा करता नथी. ॥ २२ ॥ जो तुं कहे

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

र्दनं ॥ २२ ॥ चेद्यदि तद्गुरोः पार्श्वे । परिव्रज्य तपोऽसिना ॥ आवां भवावः कर्मारीन् । हत्वा तात्त्विकसात्त्विकौ ॥ २३ ॥ साप्यूचे प्रिय सूरींद्रो—पदेशश्रवणोचितं ॥ त्वयोच्यत न को मुंच—त्युद्गारं भक्तसन्निभं ॥ २४ ॥ परं चिंतय तारुण्य—मद्याप्युल्बणमावयोः ॥ विषमा विषयाश्चैते । दुर्जेया यतिनामपि ॥ २५ ॥ मनश्च वृश्चिकग्रस्त—गोलांगूलचलाचलं ॥ क्षीणा नाद्यापि भोगेच्छा । कथं व्रतमुपास्महे ॥ २६ ॥ प्राक्खेचरवचोबंधात् । ततस्तद्भ्रातृविप्लवात् ॥ भोगरंगं विना नूनमे—ऽ-

तो आपण बन्ने गुरुपासे दीक्षा लेइने तपरूपी तलवारवडे कर्मरूपी शत्रुओने हणीने खरा पराक्रमी थइये. ॥ २३ ॥ त्यारे ते पण बोली के हे प्रिय! आपे सुरींद्रनो उपदेश सांभलीने योग्यज कह्युं छे, केमके आहारसरखो कोने उद्गार आवतो नथी? ॥ २४ ॥ परंतु आप विचारो के हजु आपणी भरयुवावस्था छे, अने आ विषम विषयो मुनिओने पण जीतवा मुश्केल छे. ॥२५॥ वळी मन वींछीए करडेला बळदना पुंछडांसरखुं चंचल छे, तेम हजु आपणी भोगोनी इच्छा क्षीण थइ नथी, तो पछी शीरीते व्रत लेइशुं? ॥ २६ ॥ प्रथम ते विद्याधरना वचनबंधथी तथा पछी तेना भाइना उपद्रवथी भोगरंगविना मारुं यौवनरूपी वृक्ष निष्फल थयेलुं छे. ॥ २७ ॥ वळी वि-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

वकेशी यौवनद्रुमः ॥ २७ ॥ व्रजेद्विषयवातूलः । कदाचित्प्रतिकूलतां ॥ तदा किं शीलशैलाग्रात् । पततामवलंबनं ॥ २८ ॥ तत्त्रिकालविदं कंचित् । पृष्ट्वा नाथ यथोचितं ॥ करिष्याव इति प्रोक्ते । तया प्रोवाच नूपनूः ॥ २९ ॥ प्रिये मम न विश्वासः । कोऽपि कालस्य रक्षसः ॥ क्रीडाकंडुकव-द्यस्य । पातोत्पातरतो रविः ॥ ३० ॥ श्रेयांसि बहुविघ्नानि । भवंति महतामपि ॥ श्रेयोविधौ विलं-बंते । तत एव न धीधनाः ॥ ३१ ॥ मृत्युः कदापि जातश्चे—देवमेव विपुण्ययोः ॥ तदाचकर्ष नौ नेत्रे—दर्शयित्वा निधिं विधिः ॥ ३२ ॥ तथापि तन्वि नेदानीं । यदि ते स्वदते व्रतं ॥ तत्समा-

---

षयोरूपी वायुविकार जो प्रतिकूल थाय तो पछी शीलरूपी पर्वतनी टोंचेथी पडतांथकां आपणने कोण आधारभूत थशे? ॥ २८ ॥ माटे कोइक त्रिकाळज्ञानी मुनिने पूछीने आपणे यथोचित करीशुं, एवी रीते कनकवतीए कहेवाथी राजकुमार बोल्यो के ॥ २९ ॥ हे प्रिये! मने आ काळरूपी राक्षसनो जरा पण विश्वास नथी, के जेने क्रीडा करवाना दडानीपेठे सूर्य उछाळी रह्यो छे. ॥ ३० ॥ वळी महान पुरुषोने पण श्रेयकार्यो बहु विघ्नवाळां थइ पडे छे, अने तेथीज बुद्धिवान लोको श्रेयकार्यमां विलंब करता नथी. ॥ ३१ ॥ वळी कदाच पुण्य कर्याविना आपणुं जो एम-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

स्त्वत्समाध्यर्थं । स्थास्यामि कतिचित्पुनः ॥ ३३ ॥ अथो तरुतले मुक्त्वा । क्वचित्तां नृपनंदनः ॥
कर्त्तुं भोजनसामग्रीं । प्रविवेश पुरांतरा ॥ ३४ ॥ द्यूतेन कितवान् जित्वा । प्राप्य किंचन कांचनं ॥
तेन कांदविकात् खंम—मंम्कावयमुपाददे ॥ ३५ ॥ भक्तपूर्णशरावोऽथ । नगरान्निरयन्नसौ ॥ केषां
प्रविशतां ना भू—दिष्टश्रीलाभसूचकः ॥ ३६ ॥ गत्वा तरुतले भक्ष्य—भेदैर्नृपालभूः प्रियां ॥ भो-
जयित्वा ततोऽभुंक्त । स्वात्मनोऽपि प्रिया हि सा ॥ ३७ ॥

ने एम मरण थशे तो विधाताए निधान देखाडीने पाछुं लेइ लीधा जेवुं थशे. ॥ ३२ ॥ तो प-
ण हे प्रिये! हमणां जो तने दीक्षा गमती नहि होय तो तने खुश करवामाटे हुं केटलाक वर्षो-
सुधी (गृहस्थपणामां) रहीश. ॥ ३३ ॥ पछी ते गुणवर्मा कुमार तेणीने कोइक वृक्षनीचे मुकी-
ने भोजननी सामग्रीमाटे नगरनी अंदर गयो. ॥ ३४ ॥ त्यां जुगारवडे जुगारीओने जीती कइंक
सुवर्ण मेलवी तेवडे कंदोइपासेथी तेणे मालपुडाआदिक लीधुं. ॥ ३५ ॥ भोजनथी भरेलां पा-
त्रवाळो ते नगरमांथी निकलतोथको कोने वांछित लक्ष्मीनो लाभ सूचवनारो न थयो? ॥ ३६ ॥
पछी ते राजपुत्रे वृक्षनीचे जइने विविध भोजनथी पोतानी प्रियाने जमाड्याबाद पोते भोजन

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

मनाग्दुर्मनसं दृष्ट्वा । प्रियां नृपसुतस्ततः ॥ नूनमेषा स्वबंधूनां । स्मरतीत्युन्निनाय सः ॥ ३८ ॥
सविशेषमसौ तस्याः । परीक्षितुमना मनः ॥ देहचिंतामिषाद् द्वित्रि-पादपांतरितोऽभवत् ॥ ३९ ॥
तावद्भात्रोचितं भूमौ । सा पुंस्त्रीयुग्ममालिखत ॥ अमुंचत् पंचमोद्गारान् । कोकिलेव कलध्वनिः ॥
॥ ४० ॥ उत्तानीकृतवक्षोज—कोटिरामोटयद्भुजौ ॥ ज्वरार्तेवातनोद्दीर्घ-दीर्घां निःश्वासश्रेणिं ॥
॥ ४१ ॥ विलक्षमक्षिपद्दिक्षु । चक्षुर्बाष्पजलाविलं ॥ तत्साक्षाद्वीक्ष्य तद्वृत्तं । गुणवर्मा व्यचिंतयत्

कर्युं, केमके ते तेने पोताना जीवथी पण वहालो हतो. ॥ ३७ ॥

हवे पोतानी प्रियाने त्यां जरा दुमायेलां मनवाळी जोइने गुणवर्मा कुमारे विचार्युं के ख-रेखर आने पोताना बंधुओ याद आव्या लागे छे. ॥ ३८ ॥ पछी तेणीनी विशेष प्रकारे परीक्षा करवानुं मन थवाथी ते कुमार देहचिंताना मिषथी बे त्रण वृक्षोनी पाछळ गुप्त रह्यो. ॥ ३९ ॥ त्या-रे तेणीए पोताना मननी इछाप्रमाणे पृथ्वीपर स्त्रीपुरुषनुं जोडुं चीतर्युं, तथा कोयलनीपेठे ते म-नोहर स्वरथी पंचमरागना उद्गारो कहाडवा लागी. ॥ ४० ॥ पछी पोताना स्तनोनी धार खुल्ली क-रीने पोताना हाथ मरडवा लागी, तथा तापथी पीडायेलानीपेठे निःश्वासोनी लांबी लांबी श्रेणि वि-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

॥ ४२ ॥ आः किमेषा निमेषार्धात् । परावर्त्तेव लक्ष्यते ॥ यद्वा तत्तादृशस्नेह—पात्रं किं परिवर्त्तते ॥ ४३ ॥ मन्ये मम वियोगेन । दशां प्राप्तेयमीदृशीं ॥ यद्वा मयि तटस्थे किं । स्यादस्या विरहव्यथा ॥ ४४ ॥ स्याच्चेन्मां वीक्ष्य सोल्लासा । तदासौ मद्वियोगिनी ॥ आकारगोपनं कुर्या—द्यदि तद्बंधकी ध्रुवं ॥ ४५ ॥ ध्यात्वेति सहसा तस्याः । पुरः प्रादुर्बभूव सः ॥ क्षुभितेव क्षणात्सापि । च-

---

स्तारवा लागी. ॥ ४१ ॥ वळी ते विलखी थइने अश्रुजलवाळी दृष्टिने दिशातरफ फेंकवा लागी, एवी रीतनुं तेणीनुं साक्षात चरित्र जोइने गुणवर्माए विचार्युं के, ॥ ४२ ॥ अरे! शुं आ अरधा क्षणमांज बदलाएली जेवी देखाय छे! अथवा शुं तेवा स्नेहवाळी वळी बदलाइ जाय खरी? ॥ ४३ ॥ हुं धारुं छुं के मारा वियोगने लीधे ते आवी दशा पामी छे, अथवा हुं नजीक होवा छतां तेणीने विरहनी वेदना शामाटे थाय? ॥ ४४ ॥ हवे मने जोइने जो ते उल्लासवाळी थाय तो तेणीने मारा वियोगथी आतुर जाणवी. परंतु जो ते पोतानो आकार गोपवे तो तेणीने कुलटा जाणवी. ॥ ४५ ॥ एम विचारीने ते तेणीना पासे अचानक प्रगट थयो, त्यारे ते कनकवती पण जाणे क्षोभ पामी होय नहि तेम क्षणमां पोतानो आकार गोपववा लागी. ॥ ४६ ॥ हे

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

काराकारसंवरं ॥ ४६ ॥ किं ते कांते स्मृता अद्य । बंधवः स्नेहसिंधवः ॥ यदुन्मनायसे तेने—त्य-नुयुक्ता जगाद सा ॥ ४७ ॥ त्वयि संनिहिते मन्ये-ऽरण्येऽपि स्वं दिवौकसं ॥ स्मर्त्तव्यो जीवितव्ये-श । तन्मे त्वदपरोऽस्ति कः ॥ ४८ ॥ स दध्यिवांस्ततो विश्व-परीक्षणविचक्षणः ॥ कपोलकल्पना-मात्र—मेष वाग्विस्तरो ध्रुवं ॥ ४९ ॥ चिरप्ररूढविश्रंभ-प्रेमयोः खलु पुंस्त्रियोः ॥ व्यनक्ति प्रत्युत स्नेहा—ऽभावं चाटुवचःक्रमः ॥ ५० ॥ अस्या गूढोऽप्यभिप्रायः । प्रायः प्रकटयिष्यते ॥ कामवीरे

प्रिये! आजे शुं तने स्नेहना सिंधुसरखा तारा बंधुओ याद आव्या छे? के जेथी तुं उचक मनवा-ळी जणाय छे, एवी रीते तेणे पूछवाथी ते बोली के, ॥ ४७ ॥ हे जीवितेश! आप मारी पासे छो तो हुं आ जंगलमां पण मारा आत्माने देवतुल्य मानुं छुं, वळी आपशिवाय मने बीजो को-ण याद करवालायक छे? ॥ ४८ ॥ हवे ते सर्व परीक्षाओमां विचक्षण कुमार विचारवा लाग्यो के खरेखर आ तेणीनी वचनचतुराइ कपोलकल्पनारूप छे. ॥ ४९ ॥ घणा काळथी जामेला विश्वा-स अने प्रेमवाळां स्त्रीपुरुषनो जोमांवच्चे थतो मायाळीयां वचनोनो क्रम उलटो स्नेहनो अभाव सूचवे छे. ॥ ५० ॥ आ स्त्रीना गूढ अभिप्रायने पण पृथ्वीमां वावेलां बीजने जेम जल तेम प्रायें

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

ण नीरेणा—वनीविन्यस्तबीजवत् ॥ ५१ ॥ एवमासादितस्वांत—विभ्रमः स भ्रमन् वने. ॥ केना-
प्यवादि पुंसा किं । कुमारोऽत्रास्ति वा न वा ॥ ५२ ॥ कोऽसौ कुमारः कस्त्वं च । किमुत्सुक इवे-
क्ष्यसे ॥ इति पृष्टे कुमारेण । स पुमान् प्रत्यवोचत ॥ ५३ ॥ शंखोज्ज्वलयशःपूर—पौरं शंखपुरं पुरं
॥ इदं पालयतीशान—चंद्रो नाम महीपतिः ॥५४॥ गुणचंद्रः सुतस्तस्य । यल्लावण्यामब्धिमज्जनैः
॥ ममृजुर्ललनाक्षीणि । चापल्यं कीर्त्तिकल्मषं ॥ ५५ ॥ केलिप्रियतया प्राप्तः । कुमारः सोऽत्र का-

---

करीने कामदेवरूपी सुभट खुल्लो करी आपशे. ॥ ५१ ॥ एवी रीते मनमां भ्रम पामीने ते गुण-
वर्मा कुमार वनमां भमवा लाग्यो, एवामां कोइक पुरुषे तेने पूछ्युं के अहिं राजकुमार छे के न-
हि? ॥ ५२ ॥ कयो ते राजकुमार? तथा तुं कोण छे? तथा उत्सुकजेवो केम जणाय छे? ए-
वी रीते गुणवर्मा कुमारे पूछवाथी ते पुरुष बोल्यो के. ॥ ५३ ॥ शंखसरखा उज्ज्वल यशना स-
मूहवाळा लोकोवाळा आ शंखपुरनामना नगरनुं ईशानचंद्र नामे राजा रक्षण करे छे. ॥ ५४ ॥
तेनो गुणचंद्र नामे पुत्र छे, के जेना लावण्यरूपी समुद्रमां नहावाथी स्त्रीजनी आंखोए कीर्तिने
कलंकित करनारुं चपलपणुं धोइ नाख्युं छे. ॥ ५५ ॥ ते कुमार क्रीडा करवानी इछाथी आ वन-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

नने ॥ प्रेषयामास मां कार्यां–तरेण स्वांगसेवकं ॥ ५६ ॥ स्वामिकार्यं विनिर्माय । सत्वरं सोऽह
मागतः ॥ अत्राऽपश्यन् कुमारं तं । त्वां पृछन्नस्मि सुंदर ॥ ५७ ॥ स्थिरस्थाम धियां धाम—गुणव-
र्माऽभ्यधादथ ॥ इष्टप्राप्तिप्रमुदित–कुमारः सोऽगमद्गृहं ॥ ५८ ॥ तत्किं सा मिलिता तस्य । त्रस्य-
न्मृगविलोचना ॥ इति तेन पुनः पृष्टे । जगदे गुणवर्मणा ॥ ५९ ॥ मेलः किमुच्यते मुग्ध ।
स तामादाय सादरं ॥ विवेश नगरं व्योम । हिमांशुरिव कौमुदीं ॥ ६० ॥ प्रथमे प्रथमालोके—

मां आव्यो हतो, अने तेणे मने पोताना खानगी नोकरने कइंक कार्यमाटे पाछो मोकल्यो ह-
तो. ॥ ५६ ॥ ते मारा स्वामीनुं कार्य करीने हुं अहीं तुरत पाछो आव्यो छुं, परंतु अहीं कुमार-
ने नहि जोवाथी हे सुंदर! हुं तमोने पूछुं छुं. ॥ ५७ ॥ हवे ते महा धैर्यवान तथा बुद्धिवान गु-
णवर्माए तेने कह्युं के, ते गुणचंद्र कुमार तो पोताने इच्छित वस्तु मलवाथी खुशी थइने घेर
गयो. ॥ ५८ ॥ त्यारे शुं चमकेलां हरिणसरखां लोचनवाळी ते स्त्री तेने मळी? एम तेणे फरी-
वार पूछवाथी गुणवर्मा बोल्यो के, ॥ ५९ ॥ अरे मुग्ध! मेलापनी तुं शुं वात करे छे? ते तो
चंद्र जेम चांदनीने लेइने आकाशमां तेम तेणीने सन्मानपूर्वक लेइने नगरमां दाखल पण थ-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

ऽप्यनयोः प्रेम यद्भृशं ॥ तदिदं साधु संजात–मित्युक्त्वा सोऽपि जग्मिवान् ॥ ६१ ॥ सर्वांगमग्नि-
कीलाग्नि–रालीढ इव दुःखितः ॥ गुणवर्मा च दध्यौ धिग् । रामा वामा स्वभावतः ॥ ६२ ॥ या
त्रिलोकेऽपि धीराणां । चरत्यस्खलिता मतिः ॥ सापि न स्त्रीमनोवल्ली—वनं गाहितुमीश्वरी ॥६३॥
ध्रुवं ध्वजगजश्रोत्र–वीचिविद्युद्वनौकसः ॥ चापल्यविद्याचार्यस्य । विनेया वनिताहृदः ॥ ६४ ॥ दो-
षा योषासु निःशेषा । अपि प्रापापदाः सदा ॥ पुनः स्त्रीलिंगसाधर्म्या—न्मन्ये मायामहाग्रहाः ॥

इ गयो. ॥ ६० ॥ अरे! प्रथम नजरे पडतांज तेओ बन्नेवच्चे घणोज प्रेम प्रगट थयो हतो, माटे
आ ठीक थयुं, एम कहीने ते पुरुष पण त्यांथी चालतो थयो. ॥ ६१ ॥ हवे जाणे सर्व शरीरपर
अग्निनी झाळ लागी होय नहि तेम दुःखित थयेला ते गुणवर्माए विचार्युं के कुदरतथीज नीच
एवी स्त्रीओने धिक्कार छे. ॥ ६२ ॥ विद्वानोनी जे बुद्धि त्रणे लोकमां पण अटकावरहित चाली
जाय छे, ते बुद्धि पण स्त्रीओना मनरूपी वेलडीओना वनमां पहोंचवाने समर्थ थती नथी. ॥६३॥
खरेखर चपलतारूपी विद्याचार्यना ध्वजा, हाथीना कर्ण, मोजां, विजळी, वृक्षो तथा स्त्रीओनां हृद-
य ए शिष्यो छे. ॥ ६४ ॥ स्त्रीओनेविषे हमेशां दुःख आपनारा सघळा दोषो छे, तथा स्त्रीलिंगना

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

॥ ६५ ॥ यच्चेतसि न तद्वाचि । वाचि यत्तन्न कर्मणि ॥ स्वात्मन्येव कलिः स्त्रीणां । कथं ताः पर-
शर्मणे ॥ ६६ ॥ न दानेन न मानेन । न कलाभिः कुलेन न ॥ एताः कृतांतवत्क्रूरा । भवंति स्व
वशा वशाः ॥ ६७ ॥ खेटेनायोधनं वार्धि–मज्जनं वनगाहनं ॥ अन्वभूवं कृते यस्या । वश्या सा-
न्यस्य कस्यचित ॥ ६८ ॥ मिमंक्षुर्मंक्षु संसार–सागरे यो भवेज्जनः ॥ स एवालिंगताद्गाढ–काठि-
न्या महिलाशिलां ॥ ६९ ॥ यावद्वासो मषीवेयं । कलंकयति नो कुलं ॥ मलिना निर्मलं ताव–

सधर्मपणाथी तेउ मायानां तो महोटां घरसरखी छे एम हुं मानुं छुं. ॥ ६५ ॥ जे तेउना मनमां होय ते वचनमां न होय, जे वचनमां होय ते कार्यमां न होय, एवी रीते स्त्रीउमां पोतामांज ज्यारे अव्यवस्था रहेली छे त्यारे तेउ परने शीरीते सुख आपी शके? ॥ ६६ ॥ यमसरखी क्रूर एवी ते स्त्रीउ दानवडे, मानवडे, कलाथी के कुलथी पण पोताने वश थती नथी. ॥ ६७ ॥ जे-णीने माटे में विद्याधरसाथे युद्ध कर्युं, समुद्रमां पड्यो, तथा वनमां भटक्यो ते स्त्री वळी कोइ बीजानेज स्वाधीन छे. ॥ ६८ ॥ जे माणसने तुरत आ संसाररूपी समुद्रमां बुडवानी इछा होय तेणेज अत्यंत कठोर एवी स्त्रीरूपी शिलाने आलिंगन करवुं. ॥ ६९ ॥ माटे वस्त्रने जेम मषी

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

देतां काप्यन्यतो नये ॥ १० ॥ हुं ज्ञातं मातुलोऽस्त्यस्या । नृपः संनिहिते पुरे ॥ मुक्त्वेमां तत्र सेविष्ये । सुहितः स्वहितं व्रतं ॥ ११ ॥ ध्यात्वेति तामुपेयासौ । गाढं गूढाशयो जगौ ॥ यावः पुरः प्रिये पश्य । गतं माध्यंदिनं दिनं ॥१२॥ अद्येह नाथ विश्रम्य । यास्यावः प्रातरग्रतः ॥ इत्यूचुषीं स तां सार्थ—लाभदंभादचालयत् ॥ १३ ॥ किं कुर्वे कोऽपि नोपैति । भियाहं वक्तुमक्षमा

तेम ज्यांसुधी आ मलिन स्त्री मारां निर्मल कुलने कलंकित करे नहि त्यांसुधीमां तेणीने क्यांक अन्य स्थले लेइ जउं. ॥ १० ॥ अरे! ठीक याद आव्युं, आनो मामो अहीं नजीक नगरनो राजा छे; माटे तेणीने त्यां छोडीने हुं सावधान थइने आत्महित करनारुं व्रत सेवीश. ॥११॥ एम विचारी तेणीनी पासे आवी ते गुप्त अभिप्रायवाळो गुणवर्मा कुमार बोल्यो के, हे प्रिये! तुं जो के मध्याह्नकाळ व्यतीत थयो छे, माटे आपणे आगळ जइये. ॥ १२ ॥ हे स्वामी! आजनो दिवस अहीं विश्राम लेइने आपने प्रभाते आगल चालीशुं, एम कहेती ते कनकवतीने साथ मळवाना मिषथी तेणे चालती करावी. ॥ १३ ॥ शुं करुं? कोइ हजु आवतो नथी, अने हुं पण डरथी कइं कही शकती नथी, एवी रीते व्याकुल थयेली पण ते कनकवती पाछुं वाळी जोतीथकी

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

॥ इत्याकुलापि साऽचालीत । पश्चात्प्रहितलोचना ॥ १४ ॥ प्राप्य द्रुतप्रयाणैस्तौ । पुरः सिंहपुरं पुरं ॥ जग्मतुः सिंहनृपस्य । सभां द्वाःस्थनिवेदितौ ॥ १५ ॥ भागिनेयीं नरेंद्रोऽपि । कथंचिदुपलक्ष्य तां ॥ अंके निवेश्य चारोदी–त्तारोदीरितदृग्जलः ॥ १६ ॥ इह स्थितौ स्वधाम्नीव । सुखिनौ भवतं युवां ॥ इति तौ नृभुजा प्रोक्तौ । बुभुजाते यथारुचि ॥ १७ ॥ निशि वल्लभया साकं । शयितो वासवेश्मनि ॥ निशीथमतिचक्राम । जाग्रदेव नृपांगजः ॥ १८ ॥ यामिकीमिव निद्राणां । परित्यज्य प्रियामसौ ॥ कथंचिन्निर्ययौ वासा—गारात्कारागृहादिव ॥ १९ ॥ प्राकारं विद्युदुत्क्षेप—

चालवा लागी. ॥ १४ ॥ पछी तेओ बन्ने उतावळी चालथी आगाडी सिंहपुर नगरमां जइने द्वारपाले खबर आप्याबाद सिंहराजानी सभामां गया. ॥ १५ ॥ त्यां राजा कोइक प्रकारे तेणीने पोतानी भाणेजी जाणीने खोळामां बेसाडी आंखोमां घणां आंसु लावी रडवा लाग्यो ॥ १६ ॥ पोताना घरनीपेठे अहीं रहीने तमो सुख भोगवो? एवी रीते राजाए कह्याथी तेओए इच्छामुजब भोजन कर्युं. ॥ १७ ॥ रात्रीए स्त्रीनीसाथे वासभुवनमां सुतेला ते गुणवर्मा कुमारे जागतांथकांज मध्यरात्री पसार करी. ॥ १८ ॥ निद्रामां पडेली चोकीदार स्त्रीने जेम तेम कनकवतीने छोडीने

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S.   Jun Gun Aaradhak Trust

करणेन विलंघ्य सः ॥ सुगुरोर्गुणरत्नस्य । सविधे सुविधेर्ययौ ॥ ८० ॥ गुणवर्माथ भावारि—नि-
र्माथरसिकस्ततः ॥ कातरैर्दुर्धरां दीक्षा—मादत्तासिलतामिव ॥ ८१ ॥ इतश्च गतनिद्रा सा । प्रातः
कनकवत्यपि ॥ पार्श्वे प्रियमनालोक्य । चकितेवाभवत्क्षणं ॥ ८२ ॥ असौ शरीरचिंतार्थं । गतः
क्वापि समेष्यति ॥ विलंब्येति क्षणं शोकं । विनापि विललाप सा ॥ ८३ ॥ तज्ज्ञात्वाऽशोधि सर्व-

---

ते कुमार केदखानामांथी जेम तेम वासभुवनमांथी केटलेक प्रयासे निकली गयो. ॥ ७९ ॥ प-
छी वीजळीनी माफक किल्लो उलंगीने ते उत्तम आचरणवाळा गुणरत्न नामना गुरुनी पासे ग-
यो. ॥ ८० ॥ पछी अंतरंग शत्रुओने मारवामां रसिक थयेला ते गुणवर्मा कुमारे कायरोथी न ले-
इ शकाय एवी तलवारसरखी दीक्षा ग्रहण करी. ॥ ८१ ॥ हवे प्रभाते जागेली कनकवती पण
पोतानी पासे भर्तारने न जोवाथी क्षणवारसुधी चकितजेवी थइ गइ. ॥ ८२ ॥ खरेखर देहचिं-
तामाटे ते क्यांक गया होशे, एम विचारी क्षणवार राह जोयाबाद ते शोकविना पण रडवा ला-
गी. ॥ ८३ ॥ पछी ते हकीकत जाण्याबाद तेणीना मामाए पृथ्वीपर सर्व जगोए गुणवर्मानो त-
लास करावी, परंतु जाणे आकाशमां उडी गयो होय नहि तेम क्यांय पण तेनो पत्तो लाग्यो

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

त । इमातले मातुलेन सः ॥ वियद्गत इव क्वापि । कुमारः प्रापि नो पुनः ॥ ८४ ॥

ततस्तेनैव साऽबोधि । किमेवं पुत्रि खिद्यते ॥ नालं प्राग्भविकं कर्म । निरोद्धुं विबुधा अपि ॥ ८५ ॥ गवेषयंश्चरैः सर्वैः । पथीनैरिव लोचनैः ॥ उदंतमचिरादेवा—नेष्येऽहं प्रेयसस्तव ॥८६॥ स्थिता तावत्त्वमत्रैव । दुर्दैवदवशांतये ॥ वारिधारोपमं धर्म्यं । कर्म पुत्रि समाचर ॥ ८७ ॥ शोकं लोकानुवृत्त्यैव । दधाना सा दिनत्रयं ॥ व्यतीयुषी हृषीकार्थ—वश्या दध्याविदं रहः ॥ ८८ ॥ ना-

नहि. ॥ ८४ ॥

पछी तेणे तेणीने समजावी के हे पुत्रि! तुं एवी रीते खेद केम पामे छे? केमके देवो पण पूर्व भवनुं कर्म अटकाववाने समर्थ थता नथी. ॥ ८५ ॥ वळी हुं पंथी लोचनसरखा मारा सर्व छुपा माणसोमारफते तारा ते भर्तारना तुरत समाचार मगावीश. ॥ ८६ ॥ माटे हे पुत्रि! त्यांसुधी तुं अहींज रहीने तारां दुष्कर्मरूपी दावानलनी शांतिमाटे जलधारासरखुं धर्मकार्य कर? ॥८७॥ पछी लोकाचारमुजब त्रण दिवसोसुधी शोक पाळीने ते कनकवती इंद्रियार्थने वश थइने गुप्त रीते विचारवा लागी के, ॥ ८८ ॥ मारो भर्तार तो आव्यो नहि, माटे ते चाल्यो गयेलो संभवे

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

यात एव भर्त्ता मे । स हि संभाव्यते गतः ॥ मन्ये कुतोऽपि जज्ञेऽसौ । मम तच्चित्तचापलं ॥७९॥
अन्यो दृष्ट्वा स्त्रियो दोषं । मारयेत्तां म्रियेत वा ॥ पुण्यवानेष यद् द्वेषं । मयि वाचापि नाचरत् ॥
॥ ८० ॥ श्रुत्वा वाचं गुरोरेष । मां मुमुक्षुः पुराप्यभूत् ॥ इदानीं तु ममाऽन्यायं । विज्ञाय प्राव-
जद्ध्रुवं ॥ ८१ ॥ एष प्रव्रजितश्चेत्तत् । फलितं मे मनोरथं ॥ यांत्या ममेप्सितं स्थानं । यन्निर्विघ्न-
मथाभवत ॥ ८२ ॥ यतो मामात्मसात्कर्त्तुं । सुतः शंखपुरेशितुः ॥ चक्रे चाटूनि दूत्युक्त्या । गुण-

---

छे. हुं धारुं छुं के मारा मननी ते चपलता तेणे कोइ पण रीते जाणी लीधी छे. ॥७९॥ बीजो माणस तो स्त्रीनो दोष जोइने तेणीने मारे अथवा पोते मरे, परंतु ते पुण्यवाने तो वचनथी पण माराप्रते द्वेष देखाड्यो नहि. ॥ ८० ॥ गुरुनी वाणी सांभळीने ते प्रथम पण मने छोडवानी इछावाळो हतो, अने हवे तो मारो अन्याय जाणीने तेणे खरेखर दीक्षा लीधी छे. ॥ ८१ ॥ अने जो तेणे दीक्षा लीधी होय तो मारो मनोरथ पण सफल थयो छे, केमके हवे मने इछित स्थाने जवामां कइं विघ्न रह्युं नथी. ॥ ८२ ॥ वळी शंखपुरना राजाना गुणचंद्र नामना गुणवान पुत्रे मने पोतानी स्त्री करवामाटे दूतीमारफते कालावाला कर्या छे. ॥ ८३ ॥ ते वखते में भर्तार-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

चंद्रो गुणाकरः ॥ ७३ ॥ मया भर्तुर्प्रिया मेने । सम्यग्नास्य तदा वचः ॥ परमद्यापि सोत्कंठं । चेतस्तंप्रति धावति ॥ ७६ ॥ तत्तत्रैव मया गम्यं । लोकोक्तेर्नाम किं भयं ॥ वैजयंती न किं भग्न—दंडाद्दंडांतरं भजेत् ॥ ७७ ॥ ध्यात्वेति तमसां राशि—स्तमस्विन्या बलेन सा ॥ निरगान्मातुलागारा—न्नगराच्च कथंचन ॥ ७८ ॥ प्रेयःप्राप्तिमनोरथः खलु रथो ह्वाई बलं शंबलं । तृष्णा दीपधरा पुरः प्रचलितोत्कंठा सखी पार्श्वतः ॥ सौभाग्यप्रमदः प्रशस्तशकुनो दोषाश्च संप्रेषकाः । मा-

नी बीकथी तेनुं वचन सम्यक्प्रकारे मान्युं नहोतुं, परंतु हजु मारुं उत्कंठित मन तेनाप्रते दोडे छे. ॥ ७६ ॥ माटे हवे मारे त्यांज जवुं, लोकापवादनो शुं भय छे? केमके एक दंड भांगी जवाथी शुं बीजा दंडपर पताका नथी चमती? ॥ ७७ ॥ एम विचारीने अंधकारना समुहसरखी ते कनकवती रात्रिना बलवडे युक्तिथी मामाना घरमांथी तथा नगरमांथी पण बहार निकली गइ. ॥ ७८ ॥ ते समये तेणीना प्रयाणमाटे प्रियतमनी प्राप्तिना मनोरथरूपी रथ हतो, मनोबलरूपी भातुं हतुं, तृष्णारूपी दीवी उपाडनारी आगल चालती हती, उत्कंठारूपी सखी तेणीनी पासे हती, सौभाग्यना हर्षरूपी तेणीने उत्तम शकुन थयां हतां, दोषोरूपी तेणीना नोकरो हता, अने

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

गंङः स्मर एव पुंखितशरस्तस्याः प्रयाणेऽभवत् ॥ ९९ ॥ साथ शंखपुरं प्राप्य मिलिता । नृपसूनवे ॥ सोऽपि तां परमप्रीत्या । विदधेंतःपुरेश्वरीं ॥ १६०० ॥ तृणीयतिस्म तद्भक्तः । सोऽवरोधवधूः पराः ॥ यूनां हि परमप्रेम्णः । पुरो बिंदूयतेंबुधिः ॥ १ ॥ उक्तं तान्निरुपालब्धुं । यत्तद् नृपसुवोऽभवत् ॥ इव क्षारः कसुंभस्य । तस्यां प्रत्युत रागकृत् ॥ २ ॥ रहस्ताभिर्विहस्ताभि—रालोच्यत मिथस्ततः ॥ आयातोऽयमनध्यायः । सुखानां नः सनातनः ॥ ३ ॥ केनापि संजनितया । कुतोऽप्यागतया तया

मार्ग देखाडनारो कामदेवरूपी धनुर्धर सुभट हतो. ॥ ९९ ॥ पछी ते शंखपुरमां जइने ते राजपुत्रने मळी, त्यारे तेणे पण परम प्रीतिथी तेणीने पोताना अंतःपुरमां पटराणी बनावी. ॥१६००॥ हवे तेणीमां आसक्त थइने ते गुणचंद्र कुमार अंतःपुरनी बीजी स्त्रीओने तृणसमान मानवा लाग्यो, केमके युवानोना उत्कृष्ट प्रेमपासे समुद्र बिंदुसमान थइ पडे छे. ॥ १ ॥ तेओए तेमाटे राजकुमारने जे कंइ उपालंभ आप्यो, ते सघळो उलटो कसुंबाप्रते जेम खार तेम कनकवतीप्रते वधारे राग करनारो थयो. ॥ २ ॥ एवी रीते तिरस्कार पामेली ते स्त्रीओए एकठी थइ विचार्युं के आपणने तो हवे आ सदानो सुखोनो विनाश आवी पहोंच्यो. ॥ ३ ॥ कोण जाणे केणे जणे-

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

॥ राजवंश्या अपि वयं । दासीवत्तनुकीकृताः ॥ ४ ॥ एकांगणे प्रियं दृष्ट्वा । सपत्नीनिरतं स्त्रियः ॥ मन्यंते शूलिकाध्यासं । क्षणं क्लेशकरं वरं ॥ ५ ॥ व्यापाद्यापि तदेतां किं । न भवामः सुखास्पदं ॥ एकस्या मारणे बह्वयो । जीवंतीति न दुर्नयः ॥ ६ ॥

॥ इति श्रीधम्मिलचरित्रस्य द्वितीयो भागः समाप्तः ॥

ली क्यांकथी आवेली ते स्त्रीए आपणने राजवंशीओने पण दासीनीपेठे हलकी करी नाखी. ॥ ॥ ४ ॥ एकज आंगणामां रहेली शोकमां आसक्त थयेला पोताना प्रियतमने जोइने क्षणवार क्लेश करनारा एवा शूलीपर चडवाना दुःखने स्त्रीओ सारुं माने छे. ॥ ५ ॥ माटे आने मारीने पण आपणे शामाटे सुखी न थइये? केमके एकने मारवाथी घणी जीवे ए कइं अन्याय कहेवाय नहि. ॥ ६ ॥

॥ एवी रीते श्रीधम्मिलचरित्रनो बीजो भाग संपूर्ण थयो छे. ॥

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S. Jun Gun Aaradhak Trust

॥ इति श्रीधम्मिल्लचरित्रस्य भाषांतरोपेतस्य द्वितीयो भागः समाप्तः ॥

P.P. Ac. Gunratnasuri M.S.

Jun Gun Aaradhak Trust